73 let | Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 14. AVGUSTA 2020

Leto LXXIII, št. 65, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Konec meseca se bo začelo zares

Konec meseca bodo delavci turškega izvajalca Cengiz Insaat začeli izkopna dela v drugi cevi predora Karavanke. Na Hrušici že postavljajo naselje, v katerem bodo v času gradnje bivali delavci turškega izvajalca.

Urša Peternel

Hrušica – Konec meseca se bo na Karavankah začelo zares: delavci turškega izvajalca Cengiz Insaat bodo začeli izkopna dela za drugo cev v predoru. Za zdaj še potekajo dela na predvkopu, in sicer urejajo varovanje brežin z armiranim brizganim betonom ter geotehničnimi sidri. Poleg tega pripravljajo gradbišče, transformatorske postaje, postavljajo betonarno ... Začela so se tudi dela na mostu čez Savo, kjer bodo poleg sedanjega dotrajanega mostu postavili novega.

Obenem pa že postavljajo naselje za delavce, ki bodo sodelovali pri gradnji vzhodne predorske cevi, in sicer ob glavni cesti v bližini krožišča na Hrušici. Kot so pojasnili na Darsu, je trenutno v Sloveniji 28 delavcev Cengiza, kar zadošča sedanjim potrebam na gradbišču. Turško podjetje je sicer doslej pridobilo 63 delovnih dovoljenj, enajst pa jih je še v postopku pridobivanja na upravni enoti, tako da bodo dodatni delavci prihajali postopoma.

»Po oceni izvajalca bo v času gradnje na gradbišču od 120 do največ 150 delavcev. Potrebno število delavcev bo odvisno od razvoja delovišč v predoru in zunaj njega. Po napovedih izvajalca del naj bi za dela izven predora angažiral domačo delovno silo, ocenjujejo, da največ do trideset delavcev,« so pojasnili na Darsu.

Izvajalec Cengiz Insaat je bil v delo uveden 2. marca, pogodbeni rok za izvedbo gradbenih del je 62 mesecev, po zagotovilu izvajalca pa naj ta zaradi trenutnih razmer ne bi bil ogrožen. Strani naj bi mejo prebili leta 2022.

V bližini krožišča na Hrušici urejajo začasno naselje, v katerem bodo naslednjih pet let bivali turški delavci.

Slovlit ga veseli in krepi

Literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik je prejemnik 17. mednarodne Pretnarjeve nagrade in s tem častnega naslova ambasador slovenske književnosti in jezika. Sprejem so mu pripravili tudi v tržiški knjižnici, ki – tako kot nagrada – nosi ime po Tonetu Pretnarju (1945–1992).

Suzana P. Kovačič

Tržič – Miran Hladnik je mednarodno Pretnarjevo nagrado prejel za, kot so zapisali, »življenjsko delo, izkazano z osnovanjem in že dobri dve desetletji neutrudnim moderiranjem diskusijskega foruma Slovlit – pomembnega, pluralnega, tako rekoč osrednjega slovenskega in v naravi svetovnega spleta mednarodnega informativnega medija za literarnovedni in slovenistični svet.« Nagrado podeljujejo na pobudo pesnika Iva Stropnika v organizaciji Velenjske knjižne fundacije zaslužnim posameznikom, ki si doma in po svetu v duhu dr. Toneta Pretnarja prizadevajo za seznanjanje s slovensko literaturo, jezikom in književniki. Vsako leto sprejem nagrajenca pripravijo tudi v tržiški knjižnici, ki nosi Pretnarjevo ime. Literarni zgodovinar, literarni kritik, verzolog, polonist, prevajalec, pesnik, predvsem pa v spominih izjemen človek Tone Pretnar je bil Tržičan, v rojstnem mestu skrbno negujejo spominj nanj. Poletno druženje z letošnjim nagrajencem Miranom Hladnikom je bilo pod milim nebom, dan po Pretnarjevem rojstnem dnevu, desetega avgusta.

Nagrajenec literarni zgodovinar Miran Hladnik je bil dijak Gimnazije Kranj, študiral je slovenščino in primerjalno književnost z literarno teorijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. S Pretnarjem sta bila študentska prijatelja. Za diplomo se je Hladnik lotil v slovenski literarni zgodovini neznanega, vendar plodnega pisca viteških romanov Miroslava Malovrha, za magisterij slovenske trivialne pripovedne proze 19. stoletja, za doktorat pa žanra slovenske kmečke povesti.

▸ 3. stran

Veliki šmaren bo kljub omejitvam slovesen

▸ 2. stran

GORENJSKA

Sporno jezero so prenovili

Ta teden se je zaključila celovita sanacija vodne akumulacije na Rudnem polju, končana pa so tudi preostala dela za zmanjšanje vpliva na zavarovano območje Triglavskega narodnega parka, Nature 2000.

6

GG+

Veselje ob vsakem napredku

Mojca in Klemen sta želela, da prek zgodbe v časopisu izrazita svojo globoko hvaležnost vsem, ki so pomagali Žanu, tako v Ljubljani, še posebej pa potem, ko je po mesecih borbe za življenje v bolnišnici prišel domov.

11

GG+

Stari grad mu je prirasel k srcu

Metod Ferbar iz Smlednika je novi častni občan občine Medvode. »Pri sanacijskih posegih na območju Starega gradu sem sodeloval od svojega štirinajstega leta dalje, zato mi je prirasel k srcu,« pravi.

15

ZADNJA

Tudi v mestu še znajo stopiti skupaj

Na Samostanski ulici v središču Kamnika sta konec julija v enem tednu zgorela kar dva avtomobila. Brez avta in s finančnimi težavami je tako ostala tudi Tatjana Podjed, a zgodba ima srečen konec.

24

VREME

Danes dopoldne bo deloma sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s plohami. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno.

14/26 °C

jutri: večinoma sončno

Aplikacija za sledenje okužbam prihodnji teden?

Suzana P. Kovačič

Ljubljana – Optimističnemu koncu prejšnjega tedna z manj okuženimi z novim koronavirusom (resda tudi manj testiranimi) minuli dnevi niso več sledili. V ponedeljek so v Sloveniji potrdili 17 okužb, od tega po eno v občinah Kamnik, Medvode in Šenčur. V torek je bilo 31 potrjenih okužb, od tega ena v občini Kamnik. V sredo so potrdili 29 okužb med 856 testiranimi, od tega dve v občini Domžale, po eno pa v občinah Kranj, Škofja Loka in Tržič. Hospitaliziranih je 19 bolnikov s covidom-19, dva sta v intenzivni negi. Novi koronavirus je do zdaj terjal 129 življenj. Kot je na nedavni novinarski konferenci povedal uradni vladni govorec Jelko Kacin, so okužbe še vedno posledica druženja in veseljačenja na zasebnih in javnih prireditvah. Vnosi okužb so tudi iz tujine, v zadnjem času predvsem iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. »Predvsem mladi so premalo pozorni na svoje zdravje, na simptome bolezni covid-19 in predolgo odlašajo obisk zdravnika,« je opozoril Kacin. Za mobilno aplikacijo za sledenje stikom okuženih je napovedal, da bo ta za androidne naprave predvidoma dostopna 19. avgusta, za naprave iOS pa konec meseca. V zadnjem času se veliko govori, da so v svetu že razvili cepivo proti covidu-19, vendar doc. dr. med. Mateja Logar s Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja na UKC Ljubljana pri izjavah ostaja previdna. Kot pravi, so ta še vedno v fazi preizkušanja.

Na Blejskem gradu na ogled razstava Kozolci

Bled – V galeriji Stolp na Blejskem gradu je do konca avgusta na ogled razstava Kozolci iz sence pozabe. Avtor razstave je Damjan Popelar, ki je razstavi na pot povedal: »Razstava enajstih modelov iz različnih slovenskih pokrajin želi biti poklon lepoti, ki je krhka in minljiva, lepoti, ki je ni ustvarilo tuje znanje in veščine, pač pa lepoti, ki je plod preprostega, a umnega domačega tesarja. V kronološkem zaporedju postavljam na ogled modele toplarjev ali dvojnih kozolcev, simetričnih kompozicij, v katerih je slovenski kozolec dosegel svoj najvišji spev v razvoju. Z njihovim enotnim merilom 1 : 70 jih poskušam narediti fragilne, krhke in občutljive na dotik, zato jih ščitim za galerijskim steklom. Na ta način skušam tudi v prispodobi spregovoriti o njihovem dejanskem stanju.«

Poziv delodajalcem k uvedbi zaščitnih ukrepov

Kranj – Epidemiološki podatki kažejo, da se okužba z novim koronavirusom vedno pogosteje pojavlja tudi v podjetjih. Ker se z dopustov vračajo na delo tudi delavci, ki so dopust preživeli v bolj ogroženih državah, v Gospodarski zbornici Slovenije pozivajo delodajalce, da ponovno uvedejo zaščitne ukrepe, ki so jih po koncu epidemije opustili. Okrepijo naj sodelovanje s svojimi izvajalci medicine dela in varnostnimi inženirji in skupaj pripravijo ocene tveganja in ukrepe za preprečevanje širjenja okužbe.

Spremenili bodo čas uradnih ur

Kranj – Kot sporočajo s kranjske občine, bodo s 1. septembrom prešli na nov čas poslovanja. Uradne ure bodo ob ponedeljkih od 8. do 15. ure, ob sredah od 8. do 17. ure in ob petkih od 8. do 13. ure. Uradne ure sprejemne pisarne bodo ostale nespremenjene, in sicer ob ponedeljkih, torkih in četrtkih od 8.00 do 14.30, v sredo od 8.00 do 16.30 ter v petek od 8.00 do 12.30.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 4. avgusta, prejme zgoščenko skupine Dan D Tomaž Markun z Golnika.
Nagrajencu čestitamo!

Izrazili trdno prijateljstvo

Slovenijo je včeraj obiskal ameriški državni sekretar Mike Pompeo. To je bil prvi obisk kakega ameriškega zunanjega ministra po triindvajsetih letih. V ospredju njegovega obiska je bil podpis skupne izjave o varnosti v omrežjih 5G pa tudi krepitev dvostranskih odnosov med državama.

Jasna Paladin

Ameriški državni sekretar Mike Pompeo in slovenski zunanji minister Anže Logar sta v družbi Janeza Janše včeraj na Bledu podpisala izjavo o varnosti omrežij 5G. / Foto: Bobo

Zgornji Brnik, Bled – Svoj šesturni uradni obisk v Sloveniji je Mike Pompeo začel na brniškem letališču, kamor je prispel z obiska na Češkem. Skupaj s soprogo Susan in številno delegacijo ga je najprej sprejel slovenski zunanji minister Anže Logar in ga nato pospremil do Bleda, kjer se je v Vili Bled najprej sestal s premierjem Janezom Janšo, sprva na delovnem srečanju, nato pa tudi na štiri oči. Eden od vrhuncev srečanja je bil podpis memoranduma oziroma izjave o 5G, torej o varnosti pri vzpostavljanju telekomunikacijskih omrežij nove generacije, ki sta ga ob prisotnosti predsednika vlade podpisala zunanja ministra obeh držav. S tem si Američani želijo okrepiti zavezništva v svojem »spopadanju« s Kitajsko v kibernetskem prostoru. Prav zato so do omenjenega podpisa številni tudi kritični. V Leviči so podpisano izjavo tako označili za »bianco menico za ameriški nadzor in zlorabe IK tehnologij v vojaške, ekonomske in politične namene. Absurdno je, da o 'varnosti interneta' odločajo ZDA, ki že nadzorujejo globalna omrežja.«

Obisk visokega političnega predstavnika ZDA je bil sicer namenjen krepitvi dvostranskih odnosov na vseh področjih, od političnih do gospodarskih in kulturnih. Kot sta na skupni novinarski konferenci poudarila Janša in Pompeo, sodelovanje obeh držav izraža trdno prijateljstvo in skupne vrednote. Janša je izrazil hvaležnost Američanom za reševanje stare celine v prejšnjem stoletju – pred fašizmom in komunizmom. Povedal je, da sta se v pogovorih dotaknila predvsem Nata, izkušenj v boju proti novemu koronavirusu, aktualnih razmer po svetu, možnosti za krepitev trgovine in naložb med obema državama ter poglobljenega sodelovanja pri kibernetski varnosti. Pompeo je ocenil, da so imeli nekaj res dobrih pogovorov o pomembnih temah in strateškem partnerstvu. Izpostavil je trdno prijateljstvo med državama in možnosti novih naložb.

Slovesnemu podpisu skupne izjave in novinarski konferenci je sledil sestanek o energetiki, ki se ga je udeležil tudi slovenski minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec, nato pa še srečanje s predsednikom države Borutom Pahorjem, ki ga je v Vili Zlatorog tudi pogostil s kosilom.

Obisk Mika Pompea, ki je Slovenijo zapustil okoli 16. ure, je bil precejšen logistični in tudi varnostni zalogaj, tudi zaradi pandemije koronavirusa, kar je bilo te dni opaziti tudi na cestah po Gorenjskem, kjer policistov in varnostnikov ni manjkalo. Ameriška delegacija obiske in pogovore danes nadaljuje na Dunaju, jutri pa še v Varšavi.

Slovesne maše in prošnje za zdravje

Letošnji veliki šmaren bo kljub omejitvam zaradi virusa slovesen. Največ romarjev pričakujejo na Brezjah, kjer bo kardinal Rode daroval biserno mašo, in v drugih Mariji posvečenih cerkvah.

Jože Košnjek

Kranj – Veliki šmaren, ki ga bomo praznovali v soboto, 15. avgusta, je največji Marijin in eden od največjih krščanskih praznikov. Ta dan pride največ ljudi v romarska središča, posvečena Marijinemu vnebovzetju. Letošnji praznik je nekaj posebnega zato, ker se bodo verniki z molitvijo zahvalili, da posledice epidemije v Sloveniji niso bile hujše, in prosili, da nas tudi v prihodnje tudi z Marijino pomočjo ne bi doletelo še kaj hujšega.

Največ romarjev pričakujejo v petek in še posebej na sam sobotni praznični dan na Brezjah. V petek, 14. avgusta, ob 19. uri bo mašo daroval novomašnik Anže Cunk, kaplan v Žireh, po njej pa bo po vasi krenila procesija z lučkami. V soboto bodo maše po prazničnem urniku, osrednja pa bo ob desetih, na kateri bo velik oboževalec Brezij, nekdanji ljubljanski nadškof in kardinal dr. Franc Rode daroval biserno mašo za šestdeset let duhovniške službe. V župnijski cerkvi na Bledu bodo na veliki šmaren potekale maše po običajnem urniku, običajne prazične maše na otoku pa zaradi zdravstvenih ukrepov na otoku ne bo, je povedal blejski župnik Janez Ferkolj. V Lescah, ki so eno od najstarejših slovenskih romarskih središč, bodo župnijski praznik počastili z mašo ob 17. uri, po njej pa letos ne bo običajnega druženja na župnijskem dvorišču. V Velesovem, ki je tudi znano romarsko središče, bodo na praznik običajne maše. Župnik Slavko Kalan je povedal, da je v njihovi župniji bolj slovesen mali šmaren 8. septembra oziroma nedelja po njem. Letos bo ta 13. septembra.

Na Mlinem pri Bledu bo tudi letos na predvečer praznika ob 20. uri tradicionalni 18. »predšmarni večer«, večer literature in poezije, ki se jima letos pridružuje tudi likovna umetnost. Na večeru, katerega pobudnica je Ana Marija Kovač in na katerem bo odlomke iz svoje nove knjige (ilustriral jo je kralj flamenka Rafael Amargo) brala Nina Kosmač, bodo razstavljene tudi grafike na temo Bleda, ki so jih v Medgeneracijskem centru Bled pod vodstvom akademske slikarke Lučke Šparovec izdelali člani študijskega krožka in osnovnošolci.

Za Župnijo Kranj Primskovo je veliki šmaren že dolga leta nekaj posebnega. Danes, 14. avgusta, ob 19. uri bo maša, ki jo bo daroval ljubljanski pomožni škof dr. France Šuštar, po njej pa bo procesija z lučkami, banderi in stoletnim kipom Primskovške Matere Božje. V soboto, na praznik, bo poleg običajnih maš ob 7. in 9. uri maša tudi ob 15. uri, ki jo bo daroval novomašnik in kaplan v Žireh Anže Cunk, rojen na Kokrici. Ob 17. uri pa bosta maševala zlatomašnik prelat Stanislav Zidar in novi nadškof ter nuncij v Iraku dr. Mitja Leskovar, ki ga je v primskovški cerkvi leta 1970 za Demetrija – Mitjo krstil tedanji primskovški župnik Božidar Slapšak.

Slovlit ga veseli in krepi

1. stran

Kar precej časa je študijsko preživel v tujini, med drugim je bil Fulbrightov štipendist v Ameriki in Humboldtov štipendist v Nemčiji. Kot je dejal v pogovoru z Marinko Kenk Tomazin, direktorico Knjižnice dr. Toneta Pretnarja, je bila prav tujina ena njegovih najmočnejših življenjskih izkušenj. Z izkušnjo drugokulturnosti puščaš več vrat odprtih ...

Hladnik je avtor več knjig o slovenski književnosti in profesor slovenske književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Ukvarja se s kvantitativnimi raziskavami slovenske pripovedne proze, od leta 1995 zlasti s slovenskim zgodovinskim romanom.

Leta 1995 je v računalniški obliki začel objavljati tedenske Novice Oddelka za slovanske jezike in književnosti, ki jih je leta 1999 nadomestil Slovlit, ki ga moderira že 21 let. Kot je dejal, ga vse v povezavi s Slovlitom veseli in krepi.

Slovlit je novičarski in diskusijski forum, ki združuje zainteresirane literarne zgodovinarje in jezikoslovce doma in po svetu. Omogoča sprotno izmenjavo mnenj o aktualnih strokovnih vprašanjih literarne vede, jezikoslovja, slovenistike, humanistike in akademskega izobraževanja.

Na sprejemu letošnjega prejemnika mednarodne Pretnarjeve nagrade dr. Mirana Hladnika v Tržiču. Od leve: pobudnik podeljevanja nagrade Ivo Stropnik (Pretnarjev študent), prejemniki nagrade (dosedanji in letošnji) Metka Lokar, Miran Hladnik, Lenka Kuhar Daňhelová, Peter Kuhar in direktorica knjižnice Marinka Kenk Tomazin. / Foto: Tina Dokl

Svoje literarnovedne in slavistične izsledke Hladnik prosto dostopno objavlja na spletu (na Wikipediji, Wikiviru, Wikiverzi, Wikiknjigah). Kot razmišlja: »Eden izmed kriterijev kulturne razvitosti in preživitvene sposobnosti naroda v zadnjih dvajsetih letih je, v kolikšni meri ima svojo kulturo digitalizirano. Tristo jezikov je na Wikipediji in to so tisti jeziki, ki lahko računajo, da bodo v prihodnji kulturni kataklizmi, ki bo pobrala večino od sedem tisoč jezikov, kolikor jih obstaja, preživeli.« Slovenščina je v različicah Wikipedije široko uporabljana, velika je zbirka strukturiranih podatkov v slovenskem jeziku. Torej se za usodo slovenskega jezika ni bati, je prepričan Hladnik.

Za svoje delo je prejel že kar nekaj nagrad, med njimi Trubarjevo priznanje konec leta 2017, ki ga podeljuje NUK za pomembne prispevke k ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine. Z družino živi na Srednji Dobravi pri Kropi.

Turistični boni privabili nove planince

Letošnja poletna planinska sezona je zaradi koronavirusa pričakovano precej drugačna kot prejšnje. Tujih planincev je precej manj, Slovencev pa več, tudi takih, ki v gore doslej niso hodili. V planinskih kočah je bilo doslej unovčenih že več kot 1800 bonov.

Jasna Paladin

Kranj – Po tem, ko so zadnja leta večinoma preštevali rekordne številke, oskrbniki planinskih koč z obiskom letošnje poletje niso preveč zadovoljni. Tožijo namreč o manjšem obisku gora in manjšem številu prenočitev kot pretekla leta, kar za 25 odstotkov manj. »Najvišji upad nočitev beležijo nekatere visokogorske koče, tudi za polovico. V preteklih letih so glavnino nočitev ustvarili tujci, teh pa je v letošnjem letu kar za 70 odstotkov manj. K sreči opažamo povečan obisk slovenskih gostov. A ker v primeru slabega vremena Slovenci ne gremo v gore, ostajajo postelje prazne,« pravi strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije (PZS) Dušan Prašnikar.

Tradicionalno so na vrhuncu sezone najbolj obiskane koče v Triglavskem pogorju in Kamniško-Savinjskih Alpah, pa tudi tiste, ki so lažje dostopne za družine. Z dobrim obiskom in večjim številom nočitev se lahko pohvalijo nekatere koče na izhodiščih gora. Številne koče so namreč dostopne z vozili in pri njih mnogi koristijo turistične bone. O dobrem obisku nižje ležečih koč se lahko pohvalijo v PD Srednja vas v Bohinju, ki upravlja štiri koče. »Letos se je glede na pretekle sezone spremenila struktura gostov. Če je bilo lani sedemdeset odstotkov tujcev, jih je letos le še za peščico. Večino gostov v naših kočah je Slovencev, skoraj 95 odstotkov. Ker smo pravočasno vpeljali sistem koriščenja turističnih bonov, naši gosti pogosto koristijo to storitev. Več je obiskovalcev v kočah v sredogorju, manj pa v visokogorju. Verjetno se tudi zaradi tega spremembe v strukturi gostov. Letos je v primerjavi z lani v Vodnikovem domu na Velem polju pol manj nočitev,« razloži predsednik društva PD Srednja vas v Bohinju Jakob Zupanc.

»Najvišji upad nočitev beležijo visokogorske koče, tudi za polovico. V preteklih letih so glavnino nočitev ustvarili tujci, teh pa je letos kar za sedemdeset odstotkov manj. K sreči opažamo povečan obisk slovenskih gostov. A ker v primeru slabega vremena Slovenci ne gremo v gore, ostajajo postelje prazne.«

Po zadnjih podatkih Finančne uprave RS je bilo do sedaj v planinskih kočah unovčenih 1833 bonov, kar je 1,6 odstotka vseh bonov. V nekaterih kočah bi sicer lahko prenočilo več gostov, vendar pa jih omejuje ukrep, ki ga je izdal NIJZ. »Bistven ukrep za planinske koče določa, da lahko v eni sobi spita dve osebi oziroma več ljudi, ki so iz istega gospodinjstva ali če več ljudi potuje skupaj, torej skupina prijateljev na skupnem pohodu ali skupina na društvenem izletu. Zaradi teh ukrepov je v planinskih kočah posledično manj razpoložljivih nočitvenih kapacitet, zato obiskovalce pozivamo k pravočasnim rezervacijam za spanje (priporočamo vsaj tri dni pred prihodom), še posebej v primeru načrtovanega koriščenja turističnih bonov. Lahko rečemo, da bi bilo brez bonov nekoliko manj nočitev. Oskrbniki koč opažajo, da bone v kočah koristijo tudi takšni, ki sicer ne hodijo v gore, a so jim boni motiv, da preizkusijo tudi nekaj drugega,« ugotavlja Dušan Prašnikar in dodaja, da posebnih zapletov pri koriščenju bonov v gorah ni, da pa imejte s seboj fotokopijo osebnega dokumenta; visokogorske koče namreč nimajo fotokopirnih strojev.

KOMENTAR
Suzana P. Kovačič

Triglav je bil premalo, je bilo treba zlesti še na »Aljaža«

Spomnim se dogodka pred nekaj leti, na poti s Kredarice čez greben Malega Triglava do vrha očaka je bilo. Kolona je bila dolga, potrpežljivo sem šla za gospo v poznih srednjih letih (leta so samo opisna, lahko bi bil tudi kdo drug, mlajši). Zares je težko ubirala korake, očitno je bilo, da na vzpon niti fizično ni bila pripravljena. Živo imam v spominu, ko se je obrnila in mi rekla: »Do Aljaževega stolpa na Triglav bom že prišla, četudi me kap in je to zadnja stvar, ki jo naredim v življenju.« No, potem je mene postalo strah hoditi za njo. Verjetno sem si še bolj oddahnila kot ona, ko je stala na 2864 metrih nadmorske višine. Ampak to je bilo šele pol poti, kako je sestopila, ne vem, na srečo vsaj ni hodila sama. To je prvi del zgodbe: za vsako ceno.

Kdo drug ima drugačen cilj. Osvojiti vrh Triglava in se dvigniti še više, za 1,9 metra, kolikor je visok Aljažev stolp. Pred dnevi je na Facebooku zakrožila fotografija moškega, ki je dokazoval, da zmore »premagati« še samega »Aljaža«. In je stopil na streho stolpa, se ujel na fotografijo in na sodišču javnega mnenja po imenu Facebook sprožil vrsto komentarjev. Kakšnih, si lahko predstavljate. »Lepo se je veseliti, a ni lepo uničevati.« Ta komentar je bil med prijaznejšimi. To je drugi del zgodbe: brez pravega odnosa. Do spomina na Jakoba Aljaža, dovškega župnika, predvsem pa domoljuba, ki ga je močna ljubezen do gora in domovine pripeljala do odločitve, da Triglav iztrga iz rok tujcev, pri izvedbi načrta pa so mu pomagali domačini. Stolp, ki ga je postavil pred 125 leti in so ga predlani obnovili, ni samo »pleh«, simbolizira vse dobro, kar si moramo priklicati v sedanjih časih.

Saj dopuščam, da je šlo pri moškem, ki je splezal na stolp, za trenuten zanos (roko na srce, vsi smo krvavi pod kožo), vendar bi ga kdo lahko tudi ustavil, kajne? Saj tam ni bil sam. In že kdaj prej se je verjetno pri kom drugem tudi utrnila kakšna nora zamisel, le Facebooka še ni bilo. Ne nazadnje, Aljažev stolp je bil pred obnovo precej polepljen.

Obiskujmo hribe in gore, tiste, ki jih zmoremo. Tam gori je res lepo. A ostanimo srčni gorniki, ne uničujmo narave, imejmo spoštljiv odnos do dediščine, ki so nam jo v zibelko položili predniki.

V vpisno knjigo v stolpu je Aljaž pred 125 leti zapisal: »Pozdravljen, popotnik! Blagovoli zapisati v to knjigo svoje ime in kako misel, če ti je prav ... Ta stolpič s panoramo sem postavil po svojem načrtu in na svoje stroške ter na svojem svetu v občo korist ...« In namesto zaključka zgodbe v razmislek: Kaj pa je danes občа korist?

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Nadaljujejo sanacijo po ujmi

Občina Tržič nadaljuje sanacijo po ujmi leta 2018 s ciljem, da jo letos tudi zaključi. Gradbena dela so v juliju že začeli izvajati, zaključili jih bodo novembra. Gradbišč bo skupaj devet.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Kot je povedal tržiški župan Borut Sajovic, so po več mesecih načrtovanj iz državnega sanacijskega načrta pridobili skoraj 1,8 milijona evrov. K temu bo za plačilo davka na dodano vrednost, načrtovanje, projektiranje in nekatera nepredvidena dela treba dodati še okrog osemsto tisoč evrov iz občinskega proračuna.

Tri odseke sanirajo v Dolini. / Foto: arhiv Občine Tržič

Do preklica so zapore ceste na relaciji Slap–Čadovlje–Dolina–Jelendol ob delavnikih med 7. in 17. uro, ob sobotah med 8. in 16. uro. Ob nedeljah ne delajo in je cesta prevozna, prav tako bo prevozna na praznik, 15. avgusta. Pri prevozu domačinov pomagajo s kombiprevozi s pomočjo gasilcev. Dostop z avtomobili je možen do parkirišča pri Info točki v Čadovljah. Možen je tudi daljši obvoz čez Lom.

»Sanirajo se trije odseki v Dolini z dvema mostovoma (od tega bo eden zgrajen na novo) in cestiščem. Po izhodu iz predora bomo pred Čadovljami sanirali še cesto in del struge od kapelice proti parkirišču. Med Čadovljami in Slapom pa bomo dokončno sanirali posledice ujme na cesti okrog elektrarne; preozek in dotrajan most bomo popravili, utrdili pomemben del obrežja nad jezom elektrarne proti Čadovljam. Tu z novo dodatno premostitvijo pridobivajo varnost in prostor pešci ter kolesarji. Na tem in tudi ostalih odsekih te doline v cesto vgrajujejo elektro napeljavo, obnavljajo javno razsvetljavo in pa telefonijo, saj je bila ta v intenzivnih vremenskih pojavih redno poškodovana, oskrba domačinov pa motena. Ker so se v Čadovljah poslabšali nekateri zasebni vodni viri, bomo v cesto nad elektrarno začeli vgrajevati prve metre novega vodovoda,« je pojasnil župan Sajovic, zadovoljen tudi, da bodo lahko nadaljevali sanacijska dela v Lomu pod Storžičem: »V načrtu so štirje odseki ureditve vozišč, plazenj, podorov in hudourniškega potoka. Sanira se tudi poškodovani odsek v smeri proti lomski šoli.«

Nadaljevali bodo lani začeto sanacijo ceste od križišča Grahovše–Potarje v smeri Grahovš. Sanirali bodo plazine in zemeljske udore ter v celoti obnovili cesto. Zadnji odsek sanacije bo v starem delu vasi pod Brdom, kjer so v strugi Lomščice lani že zgradili podporne zidove, zdaj pridejo na vrsto poškodovane brežine in cesta.

»Obsežna dela prinašajo tudi veliko zapor in nevšečnosti v vsakdanjem življenju. Zagotovo bo v delu vsaj nekoliko moten in prizadet planinsko-turistični obisk koč in planšarij. Trudimo se, da bi bilo zapor čim manj, vendar zaradi varnosti, obsežnosti, kvalitete del in roka dokončanja v novembru drugače žal ne gre. Sanacijska državna sredstva pa so na voljo samo še letos. Zato prosim za razumevanje, strpnost in potrpljenje,« je pozval župan.

Medtem ko za cesto na relaciji Slap–Čadovlje–Dolina–Jelendol do preklica veljajo popolne zapore v določenih urah dneva, pa bodo na gradbiščih v Lomu zaradi bolj odprtega terena urejeni obvozi ali delne polovične zapore. Popolne zapore bodo samo pri zaključnem asfaltiranju.

Slovesno ob obletnici muzeja

Slovenski planinski muzej v Mojstrani letos praznuje desetletnico delovanja. Ob jubileju tudi pisna zahvala predsednika republike za opravljeno delo.

Marjana Ahačič

Mojstrana – V sklopu praznovanja desetletnice delovanja so v Slovenskem planinskem muzeju v ponedeljek pripravili slovesnost, ki se je je udeležil predsednik države Borut Pahor. Vodstvu in ekipi muzeja je izročil pisno zahvalo predsednika republike za opravljeno delo z željo, da bi enako skrbno to pomembno poslanstvo opravljali še naprej.

»Ljubezen Slovencev do gora je iskrena in stvar narodne tradicije in identitete,« je v nagovoru ob desetletnici Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani poudaril predsednik Borut Pahor. Spomnil je na vrednote, ki so značilne za Slovence: vztrajnost, odprtost duha in želja po osvajanju novega. Prav te vrednote pa, tako predsednik Pahor, s planinstvom, gorništvom in alpinizmom Slovenci še krepimo in negujemo. Poudaril je, da je muzeju v kratkem času uspelo najti svoje mesto v slovenski muzealni krajini pa tudi v skrbi za ohranjanje kulturne dediščine, tradicije alpinizma in gorništva na Slovenskem in za vzgojo o varovanju narave. »Čeprav je bil muzej ustanovljen nekoliko pozno glede na negovanja drugih tradicij v našem narodu, pa je razvil dejavnosti, ki toliko bolj segajo v prihodnost, ne zgolj v slavno preteklost,« je še poudaril predsednik Pahor.

Predsednik Pahor je Ireni Lačen Benedičič, vršilki dolžnosti direktorice Gornjesavskega muzeja, v okvir katerega sodi tudi Slovenski planinski muzej, izročil pisno zahvalo predsednika republike. / Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik Borut Pahor je spomnil na vrednote, ki so značilne za Slovence: vztrajnost, odprtost duha in želja po osvajanju novega. Prav te vrednote pa, tako predsednik, s planinstvom, gorništvom in alpinizmom Slovenci še krepimo in negujemo.

»Stoletna želja po ustanovitvi planinskega muzeja se nam je izpolnila prav z odprtjem Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. Takrat smo partnerji projekta opredelili vizijo in postavili cilje, ki smo jih v muzeju v teh desetih letih zagotovo presegli,« je v pozdravnem nagovoru med drugim dejala Irena Lačen Benedičič.

Župan Janez Hrovat verjame, da bodo skupaj s politiko, Planinsko zvezo Slovenije in drugimi organizacijami znali muzej nadgraditi. »Za to so potrebne volja, energija in vizija,« je poudaril Hrovat, ki je prepričan, da bo muzej tako uspešen še nadaljnjih ne le deset, ampak sto in več let. »Zahvaljujem se vsem idealistom, ki so udejanjili svoje sanje o Slovenskem planinskem muzeju. K sreči je tudi tedanja oblast in politika s planinsko javnostjo prepoznala pomen in dala podporo izgradnji tega čudovitega objekta, ki je lahko v ponos vsem Slovencem,« je dejal župan in poudaril, da upa, da bo v prihodnje po vzoru poslovno uspešnih tovrstnih projektov doma in v tujini tudi muzej v Mojstrani »stopil na svoje noge in se osamosvojil«.

Zbirajo predloge občanov

Občina Bohinj je ta teden začela zbirati predloge za participativni proračun občine za prihodnje leto. Za to predlagajo 65 tisoč evrov.

Marjana Ahačič

Bohinjska Bistrica – Participativni proračun je sistem razporejanja dela proračunskega denarja na način, da pri določanju o njegovi porabi sodelujejo občani, ki sami določijo, katere naložbe so v lokalni skupnosti najnujnejše in kako želijo prispevati k izboljšanju kakovosti življenja v občini. Vsak lahko predlaga projekte, hkrati pa ima priložnost sodelovati pri odločanju o tem, kateri projekti se bodo v ožji lokalni skupnosti izvajali.

V proračunu Občine Bohinj bo v prihodnjem letu za participativni proračun predlaganih 65 tisoč evrov, razdeljeni pa bodo po posameznih območjih: dvajset tisoč evrov na območju krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica in po 15 tisoč evrov na območjih krajevnih skupnosti Stara Fužina, Srednja vas in Koprivnik - Gorjuše.

Predloge zbirajo do 11. oktobra s pomočjo posebne aplikacije, v sprejemni pisarni občine, v knjižnicah Bohinjska Bistrica, Stara Fužina in Srednja vas ter v prostorih Krajevne skupnosti Koprivnik - Gorjuše. Vsak občan, starejši od 15 let, lahko odda največ dva, vredna med tisoč in pet tisoč evrov oziroma največ 15 tisoč, če gre za predlog z večjim javnim interesom.

Od 19. oktobra do 10. novembra bodo nato o predlogih, ki jih bo potrdila komisija, občani lahko glasovali. Rezultati glasovanja bodo objavljen sredi novembra.

Na Rodinah bodo gradili naselje sedmih hiš

Na Občini Žirovnica so začeli pripravljati OPPN za območje pozidave na Rodinah. Zasebni investitor naj bi zgradil naselje sedmih hiš.

Urša Peternel

Rodine – Občina Žirovnica je začela pripravljati občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območje stanovanjske pozidave RO 2. Območje v novem delu Rodin obsega dobrih pet tisoč kvadratnih metrov, v prostorskih dokumentih pa je namenjeno stanovanjski pozidavi. Kot je povedal župan Leopold Pogačar, zasebni investitor na tem območju namerava graditi nove enostanovanjske hiše. Teh naj bi bilo sedem, namenjene bodo prodaji za trg,- po sami arhitekturi pa naj bi bile nekaj posebnega. Postopek je še na začetku, pripravljene so strokovne podlage in predlog urbanistične in arhitekturne zasnove, ki pa bo še doživel usklajevanje, med drugim tudi s strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Projekt bo investitor, ki za zdaj ne želi biti imenovan, podrobneje predstavil septembra.

Namesto na praznično soboto bo tržnica danes

Kamnik – Kamniška tržnica, ki obratuje ob torkih in sobotah, bo ta konec tedna izjemoma danes, v petek, od 7. do 13. ure. Jutri, 15. avgusta, je namreč državni praznik.

Zaključujejo sanacijo deponije

Konec letošnjega leta bodo na Komunali Tržič zaključili sanacijo deponije Kovor, strošek sanacije bo okrog dva milijona evrov.

Suzana P. Kovačič

Kovor – Na odlagališču nenevarnih odpadkov Kovor so skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem odpadke prenehali odlagati konec decembra leta 2015. »Od 1. januarja 2016 izvajamo aktivnosti, povezane z zapiranjem odlagališča. Konec letošnjega leta bomo sanacijo zaključili, okvirni strošek bo dva milijona evrov. Sredstva so zagotovljena iz finančnega jamstva, ki je bilo zbrano z odlaganjem odpadkov v preteklih letih,« je povedal direktor Komunale Tržič Primož Bajželj. Kot je pojasnil, so se sanacije najprej lotili z izravnavo in razporejanjem odloženih odpadkov in tudi že namestili pokrov odlagalnega polja. Zatem so vgradili plinodrenažni sloj iz kamnitega materiala, s katerim zagotavljajo, da se deponijski plini iz vrhnjega sloja odvajajo do sond in naprej po cevovodih do plinske postaje, kjer jih sežigajo. »Ves odplinjevalni sistem bomo v celoti obnovili,« je zagotovil Bajželj.

Zelo pomembno je, da zagotovijo tesnjenje odlagališča zaradi preprečevanja prehajanja škodljivih emisij v okolje. »Namestili smo samotesnilne pregrade, ki preprečujejo vdore površinskih voda v deponijsko polje in prehajanje deponijskih plinov v ozračje. V zaključnem delu bomo nasuli še zemljino in zatravili celotno polje,« je pojasnil Bajželj.

Zajem in čiščenje izcednih voda in tudi sežiganje deponijskih plinov so uredili že, ko so se na deponijo odpadki še odlagali. »Akreditirani laboratoriji redno izvajajo meritve emisij plinov in meritve emisije snovi pri odvajanju izcedne vode, kjer ne presegamo parametrov, določenih z okoljevarstvenim dovoljenjem,« je še zagotovil direktor Komunale Tržič.

Po sanaciji deponije se obveznosti glede preprečevanja vplivov na okolje ne spremenijo in jih bodo morali izvajati še nadaljnjih trideset let. V tem obdobju tudi niso dovoljeni posegi v prostor, v občinskih prostorskih aktih pa je za kasneje predvidena gradnja, npr. fotovoltaičnih elektrarn ali rastlinjakov.

V zaključnem delu bodo nasuli še zemljino in zatravili celotno polje.

Zamenjali bodo stare železne cevi

Občina Domžale in Javno komunalno podjetje Prodnik tudi letos pospešeno skrbita za obnovo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja.

Jasna Paladin

Domžale – Letos je na območju občine Domžale predvidena obnova okoli pet tisoč metrov vodovoda ter kanalizacije. Delavci letošnje poletje napeljavo aktivno obnavljajo na Ljubljanski cesti v Domžalah (od uvoza na ulico Ivana Pengova do uvoza na Rojsko cesto) ter na Prešernovi, Kersnikovi in Kajuhovi ulici v Dobu. V Domžalah bodo v sklopu obnovitvenih del zamenjali za približno 500 metrov litoželeznega vodovoda, ki sega v leto 1970, obnovili pa bodo tudi 27 vodovodnih hišnih priključkov, ki so neposredno vezani na ta vodovod. »Gre za zelo dotrajan odsek vodovoda, ki ima pomembno vlogo zagotavljanja ustreznih tlačnih razmer ne samo za direktno vezane uporabnike, pač pa za celovito oskrbo z vodo osrednjega dela Domžal, kjer vsak večji prelom ali okvara lahko pomeni večjo motnjo pri širšem krogu naših uporabnikov. Sočasno se zaradi dotrajanosti cevovodov po celotni dolžini menja tudi kanalizacija,« pravijo na Prodniku, kjer zagotavljajo, da oskrba s pitno vodo tudi v času del večinoma ne bo motena.

V obnove vodovodnega in kanalizacijskega omrežja občina zadnja leta vloži okoli dva milijona evrov na leto, saj se zavedajo, da bo le s sistematičnim investiranjem v obnove obeh sistemov tudi v prihodnje iz pip tekla čista pitna voda.

Občina je policistom podarila defibrilator

Marjana Ahačič

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj je v začetku tedna policistom Policijske pisarne Bohinjska Bistrica podarila defibrilator, ki ga bodo policisti odslej imeli pripravljenega za uporabo v policijskem avtu. Župan Jože Sodja je pri tem poudaril, da je prav policijski avto, lociran v Bohinju, običajno med med prvimi na kraju nesreče. Vodji policijske pisarne Bohinjska Bistrica Alešu Rozmanu je zaželel, da bi ga čim manj uporabljali, ko pa že, naj naj služi svojemu namenu, naj reši življenja. Občina Bohinj sicer zadnja leta vasi na svojem območju sistematično opremlja z defibrilatorji. Večinoma so nameščeni na pročeljih gasilskih domov.

Župan Bohinja Jože Sodja je defibrilator izročil vodji Policijske pisarne Bohinjska Bistrica Alešu Rozmanu.

PREJELI SMO

Šenčurski dogodki

Odgovor (izsek iz pisma ZZB NOB Slovenije) na članek dr. Jožeta Dežmana »Šenčurski dogodki«, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 17. julija 2020.

Razstava je izrazito znanstveno pristransko in nestrokovno delo. Spregleduje vse, kar nasprotuje izbranemu političnemu oziroma strankarskemu pogledu, izbrane dogodke predstavlja pristransko iztrgane iz zgodovinskih okoliščin in s tem nasprotuje znanstvenim spoznanjem o zgodovini oziroma jih ne upošteva. Za razstavo so brez znanstvenih kriterijev izbrani »šenčurski dogodki« od 19. stoletja do današnjih dni in predstavljeni brez zgodovinskega okvirja. Poleg zasnove razstave je politično in ideološko pristranski ter znanstveno nedopusten predvsem prikaz dogodkov med 1941–1945. Med temi dogodki sploh ni nikjer omenjen ne nacizem, ne upor domačinov proti nemški navzočnosti, na nasilje okupatorjev in njihovih sodelavcev. Za prikaz druge svetovne vojne so uporabljena dvojna merila, tako pri izboru in pri opisu dogodkov kot pri predstavitvi med vojno umrlih oziroma pri statistiki nasilno umrlih v tem času. Prestavljene so le žrtve, ki jih je v tragičnih vojnih časih povzročilo narodnoosvobodilno gibanje, vse žrtve, ki jih je povzročil nacistični okupator s svojimi domačimi sodelavci, so izločene. Vse, kar se nanaša na drugo svetovno vojno, je povezano zgolj z moraliziranjem o dveh spomenikih in imenovanju ulic po pripadnikih narodnoosvobodilnega gibanja. Za zgodovinsko znanost so popolnoma nesprejemljivi poskusi delitve vasi Šenčur na partizansko ali domobransko vas. Kot primer dvojnih meril, ki želijo le podpihovati delitve in sovraštva, lahko navedemo opis partizana Janka Beleharja, ki »naj bi se izkazal kot morilec rojakov«. Marjana Brodarja, ki je skupaj s Tomažem Pičmanom in Francem Jagodicem kot član terористične skupine Matjaževe vojske sodeloval pri umoru Franca Mojškerca 28. aprila 1948 v Bizoviku, pa »naj bi neupravičeno sumili, da je sodeloval pri umoru«. Predvsem pri predstavitvi dogodkov iz leta 1975 in opisu protibegunskih protestov leta 2016 v Šenčurskih dogodkih gre za čisto zlorabo zgodovine v politične namene v korist ene stranke, tudi z uporabo strankarskega besednjaka.

Marijan Križman, predsednik ZZB NOB Slovenije, dr. Martin Premk, predsednik komisije za zgodovino NOB, Božidar Jožef Janež, predsednik Združenja za vrednote NOB Kranj

Križišče v Dragomlju bodo povečali

Dragomelj – Občina Domžale je v začetku tega tedna začela rekonstrukcijo vozišča in razširitev križišča v Dragomlju. V času del bo vzpostavljena delna in popolna zapora ceste.

SeWol GmbH
A-9132 Gallizien/Galicija, Wildenstein 9
tel.: +43 4221 2225
GSM: +43 664 45 94 808
office@sewol.at • www.sewol.at

Zaradi vse večjega povpraševnja po naših izdelkih zaposlimo

DELAVCA V PROIZVODNJI m/ž
(Produktionsmitarbeiter/In)

Vaš profil: • izobrazba lesarske smeri (tesar itn...) • sposobnost delati na industrijskih strojih • veselje do dela z lesom • smiselno, hitro in točno delo • osnovno znanje nemščine

Nudimo vam: • dobro delovno vzdušje v sklopu družinskega podjetja • delo za nedoločen čas • bruto plača 12,59 EUR na uro, 14 plač letno

Anzeigen GmbH, Egelmoosweg 26, A-9711 Paternion

tyl4sports

BELJAK/VILLACH - zaposlimo

MEHANIKA ZA KOLESA m/ž
(Fahrradmechaniker)

PRODAJALCA KOLES m/ž
(Fahrradverkäufer)

Spadamo med vodilne ponudnike koles in kolesarske opreme na avstrijskem Koroškem. Ustrezne delovne izkušnje (tudi s področja električnih koles) so prednost, niso pa pogoj. Plača po kolektivni pogodbi, v primeru boljše kvalifikacije tudi več. Delo za polni oz. polovični delovni čas - po dogovoru. Prosimo, javite se nam v nemščini na: office@tyl4sports.at ali tel. +43 4242 34999

tyl4sports GmbH, Karawankenweg 34, A-9500 Beljak/Villach

Anzeigen GmbH, Egelmoosweg 26, A-9711 Paternion

Za maturo vsi (še) niso plesali

Nekaj plesov so maturanti letos imeli, v nekaterih srednjih šolah so se odločili, da jih zaradi epidemije covida-19 prestavijo na september, nekateri pa so se morali maturantskemu plesu odpovedati.

Vilma Stanovnik

Kranj – Prejšnji teden se je na naše uredništvo obrnil bralec, ki ga je zanimalo, kdaj bodo dobili povrnjen denar, ki so ga plačali za sinov maturantski ples. Zaradi epidemije covida-19 je namreč ples, ki so se ga vsi veselili, odpadel, denarja, ki so ga zanj plačali, pa še ni dobil na svoj račun. Ker tudi nekaj sinovih sošolcev še ni prejelo denarja, se je obrnil na organizatorje, podjetje ADS Efekt.

Za pojasnilo smo podjetje, ki se že več kot deset let ukvarja z organizacijo maturantskih večerov na območju Gorenjske in Štajerske, poprosili tudi mi, saj nekateri starši in dijaki še vedno ne vedo, kaj bo s slavnostnim zaključkom srednje šole in tudi kako poteka vračilo denarja, če plesa ne bo.

»Žal spomladi nismo mogli izvesti kar nekaj maturantskih plesov. Na štajerskem koncu jih je pred epidemijo vendarle bilo nekaj, na gorenjskem pa žal nobenega. Tako nam je na Gorenjskem ostalo za izvedbo osem plesov. Skupaj z vodstvi šol smo postavili nove datume v mesecu septembru in vsi skupaj z dijaki zaključnih letnikov ter njihovimi starši upamo, da jih bomo lahko izvedli,« je v imenu podjetja ADS Efekt povedala Tina Osterman in pojasnila, da bodo v primeru, da plesa ne bodo mogli pripraviti niti na rezervni termin, denar zanj vsem vrnili.

»Nekatere družine so se že odločile za vračilo denarja in so ga tudi že prejele na svoje bančne račune. Za dokončno odpoved plesa sta se na Gorenjskem odločila Šolski center Škofja Loka in Srednja gostinska in turistična šola Radovljica. Vzrok za odpoved teh šol je, da dijaki v mesecu septembru že odhajajo na delovna mesta in se plesa večina ne bi mogla udeležiti,« pojasnjuje Ostermanova in dodaja, da je večina, okoli 95 odstotkov dijakov, že posredovala potrebne podatke za vračilo denarja, ki so ga večini tudi že nakazali.

»Vsak maturant bo prejel povrnjeno že plačano kupnino za vstopnico, če ples ne bo izveden ali če se ga ne bo udeležil. To je opisano tudi v splošnih pogojih prijave na maturantski ples,« tudi pravi Tina Osterman in dodaja, da celotna situacija pomeni veliko obremenitev tudi za plesne šole in organizatorje, saj je v ozadju priprave svečanega dogodka ogromno ljudi.

»Vsak maturant bo prejel povrnjeno že plačano kupnino za vstopnico, če ples ne bo izveden ali če se ga ne bo udeležil. To je opisano tudi v splošnih pogojih prijave na maturantski ples.«

»Čez noč smo organizatorji in vsi drugi sodelujoči tako rekoč ostali brez dela, posledično tudi brez dohodka. V večini so bile vse priprave že izvedene. Ples Šolskega centra Škofja Loka bi moral biti v petek tisti teden, ko je bila razglašena epidemija. Tako vabila kot vse drugo je bilo že izdelano in pripravljeno za izvedbo,« še pravi Tina Osterman in pojasnjuje, da se bodo predstavitve na šolah za maturantski ples 2021 predvidoma začele že septembra in oktobra, nato pa tudi plesne vaje in druge priprave. »Vsekakor upamo, da bo ta in tudi naslednja generacija maturantk in maturantov lahko brezskrbno zaplesala na svojem maturantskem plesu,« še dodaja Ostermanova.

Zeliščarski nasveti z Natalijo Brumen

Tržič – V drugi sezoni bo Natalija Brumen, direktorica Ljudske univerze Tržič, zeliščarske nasvete delila od avgusta do oktobra. Teme bodo obsegale splošne opise zdravilnih rož in zelišč, od sajenja, obrezovanja, sušenja do zdravilnih učinkov, kakor tudi uporabo v kozmetične namene in kulinarične užitke. Prijavljeni boste poleg povezav na vaš e-naslov prejeli še dodatne recepture. Brezplačne prijave sprejemajo na e-naslov natalija.brumen@lu-trzic.si (udeležencem prve sezone se ni treba ponovno prijavljati). Povezavo do prve epizode druge sezone prejmete 21. avgusta.

Sporno jezero so prenovili

Ta teden se je zaključila celovita sanacija vodne akumulacije na Rudnem polju, končana pa so tudi preostala dela za zmanjšanje vpliva na zavarovano območje Triglavskega narodnega parka, Nature 2000.

Vilma Stanovnik

Rudno polje – Minulo sredo si je Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak v družbi predsednika Organizacijskega odbora Pokljuka za svetovno prvenstvo IBU (Mednarodna biatlonska zveza) v biatlonu 2021 na Pokljuki Jelka Kacina, predsednika Športnega društva Pokljuka Petra Zupana, direktorja Centra Pokljuka Boruta Farčnika, župana Občine Bohinj Jožeta Sodje, predstavnika izvajalca sanacije Gozdnega gospodarstva Bled Marka Matjašiča in nadzornika v Triglavskem narodnem parku Saša Hrovata ogledal zaključek del ob sanaciji vodne akumulacije na Rudnem polju.

Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak si je ogledal opravljena dela v športnem centru na Pojkljuki. / Foto: arhiv ŠD Pokljuka

Na osnovi projekta Sanacija vodne akumulacije športnega centra Triglav Pokljuka, ki ga je po usmeritvah ministrstva za okolje leta 2019 izdelalo podjetje ICRO Domžale, je namreč v zadnjem mesecu podjetje GG Bled izvedlo potrebna dela.

»Minister nas je pohvalil, da smo v roku naredili vse, kot je bilo predvideno. Poleg sanacije akumulacijskega jezera na Pokljuki smo s prenovo omejili hrup, vznemirjanje divjega petelina, prav tako smo obnovili vse travne površine na tekaških progah in stadionu, pogozdili smo gozdni rob, zmanjšali osvetljevanje in podobno,« je po ogledu pojasnil Peter Zupan.

Akumulacijsko jezero na Pokljuki je sanirano. / Foto: arhiv ŠD Pokljuka

Minister Andrej Vizjak si je skupaj z generalnim sekretarjem Organizacijskega odbora Pokljuka Timom Farčnikom in predsednikom Zbora za biatlon pri Smučarski zvezi Slovenije Blažem Repincem ogledal tudi biatlonski center, ki bo prizorišče svetovnega prvenstva v biatlonu, ki bo potekalo februarja prihodnje leto.

Pred mostom polagajo nov asfalt

Včeraj in danes polagajo nov asfalt pred Delavskim mostom, po opravljenih delih pa naj bi sledil pregled. Opozorila glede zapor cest.

Vilma Stanovnik

Kranj – Še danes, in sicer predvidoma do 18. ure, je zaradi polaganja asfalta na cesti od Delavskega mostu do križišča z nakupovalnim centrom Supernova Qlandia Kranj spremenjen prometni režim. V času del sta zaprti tudi dve občinski cesti, in sicer iz smeri Planine proti križišču ter iz smeri Čirč proti križišču. Iz smeri Čirč je zavijanje možno le proti Primskovemu pri bencinski črpalki. Zavijanje iz smeri Primskovega proti Čirčam ni možno. Vozniki morajo obračati na Laborah ali v krožnem križišču v Bitnjah. Iz smeri Planine proti Čirčam je obvoz za nakupovalnim centrom.

Zaradi polaganja asfalta na cesti od Delavskega mostu do križišča z nakupovalnim centrom Supernova Qlandia Kranj bo promet oviran še danes. / Foto: Gorazd Kavčič

Iz podjetja Arriva Alpetour so sporočili, da je v času trajanja zapore spremenjen vozni red mestnega linijskega prometa med Delavskim mostom in križiščem pri nakupovalnem centru.

V zadnjih dneh je bilo sicer slišati kar nekaj pritožb, da na prenovljenem mostu trese in da so pozabili na uvoza na most z obeh strani, kjer je cesta slaba in bi jo bilo primerno obnoviti. Iz Direkcije RS za infrastrukturo so sporočili, da bo po zaključenih delih sledil pregled in pridobitev dovoljenja za uporabo objekta.

Stanje študentskega dela se izboljšuje

Dijaki in študenti sedemdeset odstotkov študentskega dela opravijo v poletnem obdobju. V primerjavi s preteklimi leti je bilo letos v poletnih mesecih zaradi covida-19 še vedno opaziti upad ponudbe dela, a študentski servisi se vseeno trudijo, da ga zagotovijo vsem iskalcem.

Maša Likosar

Kranj – Letos je v poletnem obdobju po besedah Saše Praček iz e-Študentskega servisa obseg študentskega dela za okoli 25 odstotkov manjši glede na enako obdobje lani. »Lani je bila ponudba del veliko večja, imeli pa smo težave z zagotavljanjem zadostnega števila dijakov in študentov, saj jih enostavno ni bilo dovolj. Letos je ponudba manjša, še vedno so na voljo prosta dela. Ta sicer niso tako raznolika, zato je mogoče treba poprijeti tudi za takšna dela, ki lani niso vzbudila zanimanja.« Lani so imeli v e-Študentskem servisu v poletnem obdobju za območje Gorenjske objavljenih okoli 350 del, letos okoli 110. »Ponudbe je največ v gostinstvu in turizmu, prodaji ter za fizična dela. Na voljo so tudi strokovna dela, kot je programiranje, upravljanje z družbenimi omrežji, razna administrativna dela,« nam je povedala Pračkova in dodala: »Trudimo se, da študentom in dijakom zagotovimo čim večje število del, hkrati pa čim hitrejše plačilo s tem, da založimo zaslužek.« Pračkova je še pojasnila, da je iskalcem študentskega dela najpomembnejše to, da je delo, ki bi ga opravljali, blizu, saj mnogi nimajo svojega avtomobila in so vezani na javni prevoz. »Seveda jih zanima tudi urna postavka. Ta je v povprečju nespremenjena in znaša 6,1 evra bruto,« je povedala Saša Praček.

Dijakinji Maša Čevna in Maša Trček sta kljub letošnji manjši ponudbi zlahka in hitro dobili študentsko delo. / Foto: Tina Dokl

V Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS) ocenjujejo, da se stanje študentskega dela v poletnih mesecih počasi izboljšuje. »Po zadnjih podatkih je obseg obračunanega študentskega dela v juliju 2020 še vedno za približno 25 odstotkov nižji od julija 2019,« pravijo v ŠOS in nadaljujejo: »Težko je oceniti, koliko študentov zaradi tega dejansko ne more dobiti študentskega dela, saj se ta upad lahko razdeli med dijaki in študenti z nižjo delovno obremenitvijo. Pričakujemo pa, da med pet in deset tisoč dijakov in študentov, ki bi sicer delali, v letu 2020 ne bo opravljalo študentskega dela.« Študentom, ki primarno delajo, zato da si lahko omogočajo študij, v ŠOS predlagajo, naj vseeno poskusijo opravljati študentsko delo, tudi če je to drugačno kot pretekla leta. »Študenti, ki s študentskim delom pridobivajo predvsem delovne izkušnje, pa naj delo iščejo pri delodajalcih v tistih panogah, v katerih se po zaključku izobraževanja želijo zaposliti. Delodajalci cenijo samoiniciativnost mladih in so bolj odprti za sodelovanje s tistimi študenti, ki kažejo interes za delo,« so dejali v ŠOS.

Dijakinji Maša Čevna in Maša Trček sta nam zaupali, da študentskega dela letos ni bilo težje dobiti kot pretekla leta. »Verjetno tudi zato, ker imava izkušnje s strežbo in sva že prvi dan izkazali znanje,« sta dejali in dodali, da sta delo začeli opravljati takoj po sprostitvi ukrepov. »S študentskim delom si zagotovim osnovni prihodek, zato nisem imela izbire delati ali ne delati. Ker sem še dijakinja, sicer polnoletna, mi država v času epidemije ni namenila nobenih finančnih sredstev,« je pojasnila Maša Trček. Zala Julija Kavčič pa prek napotnice dela v gledališču kot hostesa. »V času epidemije in tudi kasneje ni bilo predstav, zato nisem delala. Študentsko delo mi ne predstavlja preživetvenega prihodka in posledično mi ni bilo treba iskala nadomestnega dela,« je povedala Kavčičeva in dodala: »Študenti, ki se ne morejo obrniti po finančno pomoč k staršem oziroma družini, bodo imeli verjetno otežen študij, saj bodo morali v prostem času delati, namesto da bi študirali. Država žal za študente ni dovolj poskrbela, saj imajo tisti, ki živijo sami, veliko večje stroške kot le 150 evrov, ki jim jih je namenila le enkratno.«

Lani so imeli v e-Študentskem servisu v poletnem obdobju za območje Gorenjske objavljenih okoli 350 del, letos okoli 110.

Poleti posežemo po lahkotnejših knjigah

Knjižnice v poletnem času beležijo povečano izposojo knjig, saj dopustniki prosti čas radi preživijo ob prebiranju tako strokovne literature kot klasičnega ali lahkotnejšega leposlovja. Katere knjige, avtorji in zvrsti se skrivajo v poletnih »bralnih malhah« Gorenjcev?

Maša Likosar

Medvode – Če v šolskem oziroma študijskem obdobju prednjači izposoja strokovne in klasične literature, v poletnem času prvo mesto prevzemajo kriminalni romani, ljubezenske zgodbe, tudi življenjepisi in potopisi. Je pa izposoja med poletnimi in drugimi meseci po besedah Mire Vidic iz Knjižnice Medvode težko primerljiva, saj gre za drugačno strukturo bralcev. »Stalni uporabniki knjižnice posegajo po manj branih in iskanih knjigah, dopustniški bralci pa po navadi iščejo aktualno in več oglaševano gradivo,« je povedala Vidičeva in dodala: »Žal na splošno še vedno prevladuje izposoja del tujih avtorjev oziroma prevodov. A tudi slovenski avtorji so vedno bolj priljubljeni. Za izvode knjige Belo se pere na devetdeset avtorice Bronje Žakelj je še vedno več kot polletna čakalna doba. Iskana je tudi aktualna dobitnica kresnikove nagrade Veronika Simoniti. Med najbolj zaželenimi avtorji je še vedno Tadej Golob in njegovi trije kriminalni romani. Stalno je izposojena in rezervirana še tetralogija Elene Ferrante.«

Mira Vidic iz Knjižnice Medvode: »Žal na splošno še vedno prevladuje izposoja del tujih avtorjev oziroma prevodov. A tudi slovenski avtorji so vedno bolj priljubljeni.«

Katja Bevk iz Knjižnice A. T. Linharta Radovljica pa pravi, da si precej bralcev za poletno oziroma dopustniško branje prihrani tudi strokovno literaturo, saj je tedaj več časa za poglobljeno branje. »Med strokovno literaturo so letos najbolj iskani vodniki po Sloveniji, kolesarski in planinski vodniki. Zelo iskane so tudi knjige o zdravju, samopomoči in alternativnih ter naravnih oblikah zdravljenja. Na prvem mestu najbolj izposojenih odraslih strokovnih knjig pa je Dober voznik bom!, priročnik za vozniški izpit,« je povedala Bevkova in dodala, da trenutno uporabniki v njihovih enotah najbolj iščejo knjige z naslovom Osvobojena avtorice Tare Westover, Pogovori s prijatelji avtorice Sally Rooney in Slovenski razkol avtorja Jožeta Možine. Tudi otroci, ki že samostojno berejo, si poleti izposodijo več knjig. V medvoški knjižnici sta med otroško literaturo še vedno zelo iskana avtorja Enid Blyton ter Thomas Brezina z zbirko Novohlačniki. V radovljiški knjižnici pa opažajo, da je pri mladini in otrocih še vedno zelo priljubljen Harry Potter, sledita Brina Brihta ter Pasji mož.

Gorenjci in Gorenjke v poletnem času radi berejo kriminalne romane, ljubezenske zgodbe, tudi življenjepise in potopise. / Foto: Tina Dokl

Da poleti preberemo več leposlovnih knjig, dokazujeta tudi Kranjčanki Darja Petrovič in Maja Pečarič. »Med študijskim letom večino časa namenim strokovni literaturi. Ko končam izpite, pa rada prebiram slovenske avtorje. Eden mojih ljubših avtorjev je Drago Jančar in njegovo delo In ljubezen tudi,« nam je zaupala Pečaričeva, Petrovičeva pa je dodala: »Poleti preberem vsaj pet ali šest knjig, večinoma romane. Na dopustu pod roke pride tudi kakšen ljubezensko obarvan. Blizu mi je poezija, med slovenskimi pesniki mi je najljubši Tone Pavček.« Vitja Avsec iz Dupelj pa je povedal, da v poletnih mesecih prebere običajno šest ali sedem knjig. »Berem antično literaturo, vedno preberem tudi kakšno knjigo slovenskega avtorja. Ravno sem prebral knjigo Zeleno izgnanstvo avtorja Alojza Rebule. Sicer mi je pa trenutno zelo blizu francoski realizem, med avtorji pa Honoré de Balzac. Navdušilo me je njegovo delo Izgubljene iluzije. Izposodil si bom še eno njegovo delo, in sicer Blišč in beda kurtizan,« je povedal Avsec.

Tri zmage za gorenjske nogometaše

Začetek tekmovanj v prvi nogometni ligi je preložen, drugoligaši pa so že začeli tekmovati.

Jože Marinček

Kranj – Ta teden so nogometaši začeli tekmovati v drugi slovenski ligi. Triglav je v Beltincih nekdanjega prvoligaša Beltinci Klima Tratnjek z zadetkom Armina Čerimagića v petdeseti minuti igre premagal z 0 : 1. S kar 0 : 4 so v Biljah slavili nogometaši Kalcerja Radomlje, med strelce pa so se vpisali Mark Zabukovnik v 20., Sandi Nuhanovič v 31., Luka Cerar v 46. in Žan Nikolič v 60. minuti. Na stadionu v Brežicah pa so se veselili nogometaši ekipe Rotek Dob, saj so ekipo Brežice 1919 Terme Čatež premagali z 1 : 4. Za Roltek Dob so zadetke dosegli Luka Gajič v 10., Klemen Kunstelj v 19., Denis Petrovič v 27. in Nejc Levec v 69. minuti. Drugi rezultati prvega kroga so še Nafta 1903 – Krško 2 : 0, Primorje eMundia – Drava Ptuj 2 : 0, Fužinar Vzajemci – Brda 6 : 0 in Šmartno 1926 – Jadran Dekani 0 : 5.

Tekme drugega kroga bodo drugoligaši odigrali že konec tedna. Kalcer Radomlje bo jutri ob 17. uri gostil Šmartno 1928, Triglav pa bo gostoval v Novem mestu pri Krki. V nedeljo bo Roltek Dob gostoval pri Krškem.

Ekipe v prvi slovenski nogometni ligi pa so v ponedeljek opravile obvezno testiranje na covid-19. Pri nogometaših ljubljanske Olimpije so bili trije pozitivni, zato je odbor za nujne zadeve pri Nogometni zvezi Slovenije po dveh predhodnih okužbah pri nogometaših Domžal in Aluminija sprejel sklep, da bodo tekmovanje začeli 22. avgusta.

Ta konec tedna pa tekme začenjajo nogometaši v tretji SNL – zahod. Gorenjska ima v 14-članski ligi pet predstavnikov. To so: Sava Kranj, Škofja Loka, Šobec Lesce, Tinex Šenčur in Žiri. Jutri z začetkom ob 17. uri sta na sporedu tekmi TKK Tolmin – Škofja Loka in Žiri – Tinex Šenčur, v nedeljo ob 17. uri pa še Postojna – Šobec Lesce in Fama Vipava – Sava Kranj.

Skakalke so željne tekem

Včeraj dopoldne je proti Češki odpotovala naša ženska reprezentanca smučarskih skakalk, ki jo jutri v Frenštatu čaka najbrž edina tekma v tem poletju.

Vilma Stanovnik

Kranj – Če se zadnji hip ne zgodi kaj nepredvidenega, bo češki Frenštat danes in jutri gostil prvo in za zdaj, kot kaže, edino letošnjo tekmo poletne velike nagrade za smučarske skakalke. Danes je na sporedu trening, jutri ob 10.30 pa tekma.

Dejstvo je, da je letošnji koledar poletne velike nagrade v smučarskih skokih sicer predvideval šest preizkušenj z začetkom v Frenštatu in zaključkom v Klingenthalu v začetku oktobra, a je že zdaj jasno, da z izjemo preizkušnje na Češkem tekme v Kazahstanu, Rusiji in Nemčiji odpadejo. Pred kratkim je sicer iz Norveške prišla novica, da naj bi obstajala možnost, da bi tam priredili nekaj tekem, a do uradne potrditve tega še ni prišlo.

Tako je glavni trener naše reprezentance Zoran Zupančič na Češko včeraj

V Frenštatu je lani slavila Nika Križar iz Delnic v Poljanski dolini. / Foto: Gorazd Kavčič

odpeljal lanskoletno zmagovalko tekme v Frenštatu Niko Križnar, Emo Klinec, Špelo Rogelj, Jernejo Brecl in Katro Komar.

»Še sedaj, ko pakiramo za odhod, nismo povesem prepričani, ali tekma res bo, saj v primeru, da Češka danes pade na rdeči seznam, ne bomo tvegali nastopa, kajti sledila bi 14-dnevna karantena. Seveda so organizatorji na Češkem pripravili ves potrebni protokol, od nastanitve do ukrepov na tekmi. Naša ekipa je na vse pripravljena, saj so dekleta željna tekem na najvišjem nivoju,« je pred odhodom povedal trener Zupančič, ki skrbi tudi, da imajo dekleta, kljub sedanji situaciji dosti motiva za treninge.

»Seveda je včasih težko, saj bomo imeli po tekmi na Češkem ogromno časa. Tako bo treba monotonost treningov popestriti, dekletom bom dal vmes tudi nekaj prostih dni. K sreči se obeta nekaj tekem v slovenskem pokalu in upamo, da bodo te tekme odprte tudi za tekmovalke iz sosednjih držav,« je povedal Zoran Zupančič, ki se zaveda, da je vsaka tekma za dekleta v tej situaciji pomembna.

»Vem, da bo tekma na Češkem zaradi situacije okrnjena, a mi gremo tja pokazat svojo trenutno pripravljenost. Tekmovalke so, to lahko rečem, na precej visokem nivoju,« dodaja Zupančič.

Naše skakalke so se letos sicer že pomerile na dveh pokalnih tekmah v Sloveniji. V Mislinji je konec junija zmagala Križnarjeva pred Klinčevo in Rogljevo, na začetku prejšnjega meseca pa je bila v Kranju najboljša Klinčeva, druga je bila Rogljeva, tretja pa Breclova.

Tekaško-uživaško sta obkrožili Julijske Alpe

Jeseničanki Tjaša Žnidar in Draga Žbontar sta v petih dneh pretekli 275-kilometrsko pohodniško pot Juliana Trail. Podvig sta poimenovali Tekaško-uživaško po Juliani, podvig začeli in končali v Kranjski Gori, vsak dan pa premagali po približno tri etape od skupaj šestnajstih.

Urša Peternel

Jesenice – Konec julija sta dve navdušeni tekačici z Jesenic, 39-letna Tjaša Žnidar in 53-letna Draga Žbontar, pretekli novo pohodniško pot Juliana Trail. V petih dneh sta obkrožili Julijske Alpe in na koncu krožne poti se je njun tekaški števec ustavil na 275 kilometrih, premagali pa sta tudi 8200 višinskih metrov. Poti, ki sta jo začeli in končali v Kranjski Gori, sta se lotili v smeri urinega kazalca, vsak dan pa sta premagali po približno tri etape; celotna trasa je sicer razdeljena na 16 etap.

1. dan: 67 km, od Kranjske Gore do Šobca, 11 ur, 1755 višinskih metrov (E1, E2, E3, in del E4)
2. dan: 62 km, od Šobca do Nemškega Rovta, 11 ur, 1761 v. m. (del E4, E5, E6, E7)
3. dan: 51 km, z Nemškega Rovta do Tolmina, 10 ur, 2276 v. m. (E8, E9, E10, E11)
4. dan: 54 km, iz Tolmina do Loga pod Mangartom, 13 ur, 1382 v. m. (E12, E13, E14)
5. dan: 41 km, iz Loga pod Mangartom do Kranjske Gore, 8 ur, 1043 v. m. (E15, E16)

»Poteka po kolovozih, makadamih, nekaj tudi po kolesarskih poteh in asfaltu, najlepša pa je tam, kje poteka po gozdu in se steza dvigne višje, večkrat do višine tisoč metrov nad morjem ali več. Večjih in zahtevnejših vzponov na poti ni, ves čas pa se ponujajo veličastni razgledi na naše najvišje vrhove, vključno z najvišjim, Triglavom,« sta povedali tekačici, ki zase pravita, da sta v zrelih tekaških letih: Tjaša ima 39 let, Draga 53 let. Obe imata sicer družino in že polnoletne otroke, Tjaša je zaposlena na Okrajnem sodišču v Radovljici kot strokovna sodelavka, Draga pa v skladišču smuči v Elanu.

Na pot sta se podali brez spremstva, ker pa pot poteka mimo krajev, kjer živita, sta v drugi etapi lahko mokro obutev od razmočenega terena zaradi večdnevnega deževja kar doma zamenjali za suho. Sicer pa sta vse potrebno imeli v 12-litrskih tekaških nahrbtnikih: nekaj rezervnih oblačil, najnujnejše za osebno higieno, nekaj priročne lekarne in prve pomoči, dober liter vode in nekaj hrane za energijo, zlasti ploščice iz ovsenih kosmičev ter gele. Oblačila sta sproti oprali in posušili na nahrbtnikih.

Prvi dve noči sta prespali pri prijateljih, drugi dve pa v hostlih v Tolminu in v Logu pod Mangartom.

Na poti sta se vsak dan tudi osvežili v vodi, saj je v večini etap pot speljana mimo rek (Sava, Bača in Soča) ali jezer (Šobec, Bled, Bohinj, jezero pri Mostu na Soči). Ob ali zgolj malo s poti so tudi slapovi Sopota, Kozjak in Zaročenca.

Posebnih težav na poti nista imeli, so pa Tjašo pestile bolečine v kolenu in žulji, a sta z malo improvizacije tudi to premagali.

Na poti sta s seboj imeli vodnik po poti Juliana Trail, je pa pot, sta povedali, večinoma dobro označena. »Opazne rumene puščice kažejo smer, le bohinjske etape so označene z ličnimi lesenimi oznakami, ki se lepo

Na cilju poti v Kranjski Gori / Foto: osebni arhiv

skladajo z okoljem. Zelo dobrodošle so tudi oznake na kamnih, drevesih in tleh, ki pa jih v začetnih etapah v času najinega popotovanja še ni bilo. Italijanski del 16. etape, ki poteka od Predela mimo Trbiža do Rateč, še ni označen. V primeru manjkajočih ali nejasno postavljenih oznak je v pomoč GPS sled celotne poti, dostopna na aplikaciji OutdoorActive, ter prav tako podrobni opisi poti v spletnem vodiču www.julian-alps.com. Na nekaterih mestih oznake, opis in GPS sled niso povsem skladni, posledično se razlikujejo tudi podatki o dolžini poti, od 267 km do 280 km,« poudarjata tekačici.

In v čem je po njunem mnenju največji čar poti?

»Večinoma vodi po manj znanih stezah med že poznanimi kraji, odkriva kotičke, kamor sicer morda ne bi nikoli stopili. Je precej ravninska in ni tehnično zahtevna. Primerna je za pohodnike, zelo primerna tudi za tekače, ki gredo radi daleč. Manj primerna je za kolesarje, saj bi s kolesom bilo treba marsikateri najlepši odsek poti izpustiti. Pot se lahko opravi v več delih, po posameznih etapah, pri čemer in ima prav vsaka svoje čare. Vsaka etapa je zanimiva ter raznolika in lahko predstavlja več kot primeren enodnevni izlet za vso družino.«

Prednjačijo Piran, Kranjska Gora in Bohinj

Do konca prejšnjega tedna je turistični bon v celoti ali deloma izkoristilo 361.232 prebivalcev, vrednost v celoti ali deloma unovčenih bonov pa je znašala nekaj manj kot petdeset milijonov evrov. Največ so jih državljani unovčili v Piranu, Kranjski Gori in Bohinju.

S. K., M. A., C.Z.

Kranj – Z uvedbo turističnih bonov je pravico bona pridobilo 2.047.261 državljanov Slovenije v skupni vrednosti nekaj manj kot 357 milijonov evrov. Po podatkih finančne uprave je do konca prejšnjega tedna bon v celoti ali deloma izkoristilo 361.232 prebivalcev, to je nekaj manj kot osemnajst odstotkov upravičencev, vrednost v celoti ali deloma unovčenih bonov pa je znašala nekaj manj kot petdeset milijonov evrov. Finančna uprava je objavila tudi podatke o številu unovčenih bonov pri turističnih ponudnikih po občinah. Največ, 63.899, so jih unovčili v občini Piran, s tem vladnim ukrepom pomoči turizmu po epidemiji covida-19 se je v to občino steklo 9,9 milijona evrov. Sledi Kranjska Gora z unovčenimi 25.4139 boni v vrednosti 3,4 milijona evrov in Bohinj z unovčenimi 21.497 boni v vrednosti 2,8 milijona evrov.

Direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber je ob tem poudaril: »Na število unovčenih bonov ne gledamo kot na tekmovanje, ampak predvsem kot uspešen ukrep vlade, ki se je v zelo kratkem času izredno dobro prijel in tudi takoj pokazal finančne učinke. V tradicionalno turističnih destinacijah je zato v letošnji poletni turistični sezoni čutiti tisti pravi utrip, česar brez bonov ne bi dosegli. Veseli me, da Slovenci bone unovčujejo in odkrivajo Slovenijo. V teh dveh mesecih imamo v destinaciji Kranjska Gora veliko slovenskih gostov, ki nas obiščejo prvič ali pa so bili pri nas nazadnje pred desetimi in več leti, kar nas navdaja tudi z upanjem za naprej.« Pred nekaj leti so začeli promocijsko akcijo Kranjska Gora 365, s katero sporočajo, da je destinacija za različne skupine gostov privlačna vse leto. Če je bila prej glavna zimska sezona, je zdaj enako pomembna poletna sezona, je dejal Veber. Prepoznani so po kolesarskih poteh in pohodništvu, aktivnosti gredo v smeri, da destinacija postane znana in priljubljena tudi po golfu, padalstvu, ribištvu, gozdnem velnesu, kulinariki na drugačen način, feratah in gorskem teku. V preteklih letih so imeli približno 35 odstotkov slovenskih gostov, letos okrog 80 odstotkov. Zelo si prizadevajo za to, da bi unovčenje turističnih bonov vlada podaljšala vsaj do konca zimske sezone 2021.

Foto: Gorazd Kavčič

V tradicionalno turističnih destinacijah, kot je Kranjska Gora, je v poletni turistični sezoni čutiti tisti pravi utrip, česar brez bonov letos ne bi dosegli. Slika je simbolična.

Kranjskogorski župan Janez Hrovat pa je povedal, da je bil v destinaciji Kranjska Gora slovenski gost vedno na prvem mestu, in dodal: »Tradicionalna prijaznost gostiteljev v naših krajih, urejenost in čistoča naših krajev in ne nazadnje zmerne cene so dali tak rezultat, ki smo ga veseli in smo ponosni nanj.«

Dejstvo, da je prav Bohinj med tremi destinacijami, v katerih je bilo doslej unovčenih največ turističnih bonov, pravzaprav ne preseneča, številke komentira Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj. »Bohinj je pač že vsa leta med Slovenci zelo priljubljen kraj za preživljanje počitnic. Domači gostje so pri nas tradicionalno na prvem mestu po številu nočitev, saj jih je med 30 in 35 odstotki. To nas utrjuje v prepričanju, kako pomembno je, da promocijo še naprej povečujemo in usmerjamo prav na domače trge in posledično povečujemo delež slovenskih turistov v Bohinju.«

Na širšem gorenjskem območju so državljani največ bonov unovčili v Kranjski Gori – 25.4139 bonov v vrednosti 3,4 milijona evrov, v Bohinju – 21.497 bonov v vrednosti 2,8 milijona evrov in na Bledu – 12.248 bonov v vrednosti 1,7 milijona evrov, izmed preostalih občin pa največ v občinah Kamnik – 4738, Radovljica – 4283, Jezersko – 1651, Cerklje – 1013 in Gorje – 790.

Kot pravi, so bila seveda zaradi dejstva, da veljajo med Slovenci za eno najbolj priljubljenih destinacij, pričakovanja po uvedbi turističnih bonov precej velika. »A dejstvo je tudi, da smo s koraki, ki smo jih v smeri trajnostnega turizma naredili že v preteklosti, omogočili, da je doživetje Bohinja za vse obiskovalce res zelo kvalitetno. Gostov ne privablja zgolj jezero, ampak tudi številne aktivnosti, ki so jim na voljo, od kolesarjenja do pohodništva pa tudi lokalna ponudba kulinarike Bohinjsko – from Bohinj. Tržnice so polne, ponudniki zadovoljni, ker obiskovalci radi posegajo po njihovih pridelkih in izdelkih. In če morda res nismo velesila na področju kulinarike, pa smo zagotovo prvi v Sloveniji na področju umirjanja prometa. Imamo izjemno dobro urejene možnosti parkiranja in avtobusnih prevozov, ki zagotovo pomembno zvišajo kvaliteto doživljanja Bohinja – za domačine, za stacionarne goste in tudi za dnevne obiskovalce. V tej smeri bomo nadaljevali tudi v prihodnje.«

Na širšem gorenjskem območju so državljani največ bonov unovčili še na Bledu – 12.248 bonov v vrednosti 1,7 milijona evrov, izmed preostalih občin pa največ v občinah Kamnik – 4738, Radovljica – 4283, Jezersko – 1651, Cerklje – 1013 in Gorje – 790.

Nasveti za najem posojila

V Zvezi potrošnikov Slovenije svetujejo potrošnikom, kako naj se lotijo iskanja najugodnejšega stanovanjskega posojila.

Cveto Zaplotnik

Kranj – »Preden boste pri eni od bank sklenili pogodbo za stanovanjski kredit, pridobite čim več informativnih izračunov,« svetujejo v Zvezi potrošnikov Slovenije in dodajajo, da obrestne mere za posojila, kot jih kaže njihov spletni primerjalnik, niso »zadnja ponudba« bank, zato svetujejo potrošnikom, da povpraševanje po posojilu pošljejo na čim več bank.

V prošnji za informativni izračun naj navedejo prihodke vseh, ki bodo posojilo odplačevali, obliko zaposlitve (zaposlen za določen ali nedoločen čas, samozaposlen), število vzdrževanih članov (otrok), trenutno zadolženost, znesek in čas odplačevanja posojila, lastni vložek, namen kredita in vrednost nepremičnine ... Navedejo naj tudi, ali so pripravljeni prenesti poslovanja na izbrano banko, vprašajo pa naj tudi, kakšno dokumentacijo bodo morali zagotoviti o kreditojemalcih in nepremičnini ter kakšne so možne oblike zavarovanja posojila (hipoteka, zavarovanje pri zavarovalnici, poroki ...).

Za ponudbo naj najprej zaprosijo svojo banko, nato pa še druge. »Najugodnejši je kredit z najnižjo efektivno obrestno mero (EOM) oziroma najnižjim skupnim zneskom, ki ga mora plačati potrošnik. Bodite pozorni, ali banka v EOM vključuje tudi stroške vodenja osebnega računa. Če tega ne stori, je njena ponudba le navidezno bolj ugodna,« pravijo v zvezi potrošnikov, kjer svetujejo potrošnikom, da naj se v primeru, če dobijo ugodnejšo ponudbo pri drugi banki, pogajajo s svojo banko. »Če pa zaradi ugodnejšega kredita razmišljate o zamenjavi banke, upoštevajte tudi druge stroške, to je stroške vodenje računa, plačilnih nalogov, dvigov na bankomatu, članarine za kartice ...«

Končna ponudba stanovanjskega posojila je odvisna od ponudbe posamezne banke, finančnega položaja kreditojemalca, njegove zadolženosti, višine prihodkov ...

Zasebne lekarne ustanovile združenje

Kranj – V okviru Podjetniške trgovske zbornice pri Gospodarski zbornici so pred nedavnim ustanovili Združenje zasebnih lekarn, ki bo kot neodvisno in strokovno združenje povezovalo zasebne lekarne pri uresničevanju njihovih interesov ter pri sooblikovanju zakonodaje in politike lekarniške dejavnosti v Sloveniji. Kot je dejal predsednik združenja Matija Centrih, bodo v okviru združenja izmenjevali tudi dobre prakse in skrbeli za promocijo, predvsem pa si želijo vzpostaviti konstruktivni dialog z državnimi organi, ki so pristojni za lekarniško dejavnost, ter sodelovati s predlogi pri sprejemanju zakonodaje. Združenju se je ob ustanovitvi pridružilo osemnajst podjetij, pričakujejo pa še nove. Zasebne lekarne so po vsej Sloveniji, njihov status se razlikuje od javnih in bolnišničnih lekarn, s tem pa tudi njihovo delovanje in interesi.

Manjši dobiček

Banke so v prvem polletju ustvarile dve tretjini manj dobička kot v enakem lanskem obdobju.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Poslabšanje gospodarskih razmer zaradi epidemije novega koronavirusa se vse bolj odraža tudi v poslovanju bank, ki so po podatkih Banke Slovenije v letošnjem prvem polletju ustvarile 132 milijonov evrov dobička pred obdavčitvijo, kar je bilo dve tretjini manj kot v lanskem prvem polletju. Manjša dobičkonosnost bank je bila posledica zniževanja obrestnih in neobrestnih prihodkov in večjih stroškov neto oslabitev in rezervacij, ki so v prvem polletju znašali 98 milijonov evrov in so predstavljali 16,5 odstotka njihovega ustvarjenega dohodka. Letos so stroške neto oslabitev in rezervacij izkazovale vse banke z izjemo ene.

Bilančna vsota je bila ob polletju za 7,7 odstotka višja kot ob koncu lanskega junija. Rast posojil tako gospodinjstvom kot podjetjem se znižuje, znižanje je bilo izrazito v času epidemije koronavirusa. Posojila podjetjem so se junija zmanjšala že tretji mesec zapored, pri posojilih gospodinjstvom se je hitro upočasnila rast potrošniških posojil, nekoliko pa se je upočasnila tudi medletna rast stanovanjskih posojil. Močno so se letos povečale vloge gospodinjstev in podjetij. K povečanju vlog so v prvem polletju 1,25 milijarde evrov prispevala gospodinjstva, podjetja pa 560 milijonov evrov. Povečujejo se zlasti vloge na vpogled, ki so ob polletju predstavljale že več kot tri četrtine vseh vlog nebančnega sektorja.

Kolesar prehiter in pijan

Vilma Stanovnik

Kranj – Tudi ta teden so se vrstile nesreče, v katerih so bili udeleženi kolesarji. Tako je v sredo sredi popoldneva na Spodnjem Jezerskem padel kolesar. Kot so ugotovili policisti, je bil vzrok neprilagojena hitrost, kolesar pa je bil tudi pod vplivom alkohola (0,91 mg/l).

V ponedeljek je kolesarka v Kranju padla čez krmilo kolesa in se poškodovala. Glede na zbrana obvestila je eno roko spustila s krmila kolesa, z drugo pa začela zavirati. Še ena kolesarka pa je pri manevru zaviranja padla med vožnjo s Krvavca. V sredo opoldan je voznik s kombijem na Primskovem trčil s kolesarjem, ki je huje poškodovan.

»Kolesarjem ne gre prav dobro. V nesrečah so udeleženi praktično vsakodnevno in skoraj vsi so poškodovani. Razloga za nesreče na strani kolesarjev sta največkrat neprilagojena hitrost in vožnja preblizu roba vozišča. Kadar gre za krivdo voznikov, je vzrok največkrat izsiljevanje prednosti na križiščih. Kolesarje pozivamo k večji previdnosti in varnejši uporabi prometnih površin,« pravijo policisti.

Tatovi izkoristijo vsako priložnost

Radovljica – Ta teden so radovljiški policisti obravnavali tatvino denarnice in prenosnega računalnika iz vozila, ki je bilo parkirano v kampu. Računalnik je lastnik kasneje našel. Na vozilu je bilo odprto okno. V Radovljici pa so policisti obravnavali prijavo poskusa tatvine izdelkov iz trgovine. Pri tem naj bi sodelovale štiri osebe. Dve ženski sta zamotili prodajalko, dva moška pa sta vmes poskušala s stvarmi v vrednosti okoli 160 evrov brez plačila zapustiti trgovino. Prodajalka ju je zalotila, storilci pa so zbežali. Postopek še poteka. »Opozarjamo na previdnost in varovanje svojega premoženja, ki naj na nobenem kraju ne bo puščeno tako, da bi do njega imeli dostop storilci. Vozila zaklepajte in v njih ne puščajte vrednih stvari. Pazite tudi pri puščanju stvari v kampih in na obalah jezer. Vse, kar imate, naj bo ustrezno pospravljeno in pod nadzorom,« svetujejo policisti.

Nasilen do partnerice

Kranj – Policisti so ta teden obravnavali moškega, ki je osumljen, da je dlje časa izvajal nasilje nad partnerico. Prijavo obravnavajo kot kaznivo dejanje, moškemu pa so izrekli tudi prepoved približevanja žrtvi. Prijavite nasilje, ko do njega pride, ker gre za nedopustna dejanja, nasilje pa običajno tudi ne mine samo od sebe.

Na Kredarici reševali planinca

Kredarica – V torek zjutraj se je na Kredarici pri padcu poškodoval planinec. Aktivirani so bili reševalci GRS Mojstrana in posadka s helikopterjem LPE z dežurno ekipa GRS na krovu. Poškodovanca so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Ponoči niso našli poti

Ukanc – V torek zvečer so se pri izstopu iz ferate v Ukancu zaplezali trije planinci. Zaradi teme niso našli sestopa do jezera. Gorski reševalci GRS Bohinj so planince nepoškodovane na klasičen način varno pospremili do jezera.

Kopanje naj bo varno

Preden se po osvežitev podamo v vodo, je treba preveriti, kakšne pasti skriva, saj je že skok za osvežitev lahko nevaren. Ne pozabimo, da se v rekah, jezerih, gramoznicah in še kje kopamo na lastno odgovornost, tudi zaradi vodnih vrtincev pa so nekatera kopališča lahko nevarna.

Vilma Stanovnik

Na urejenih javnih kopališčih in bazenih za varnost skrbijo usposobljeni reševalci iz vode, na divjih kopališčih pa za varnost največ lahko naredimo sami. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Vsako poletje reševalci in policisti poročajo o tragedijah, ki se dogajajo zaradi kopanja na tako imenovanih divjih kopališčih in v morju, tudi ta teden pa so gorenjski gorski reševalci reševali žensko, ki se je poškodovala pri skoku v vodo.

Poškodbe so lahko manjše, npr. odrgnine ali zlomi, lahko pa so tudi usodne, kot je bilo pred kratkim, ko je pri kopanju v Soči umrl deček.

Vsaka nesreča znova sproži tudi polemike, kaj je ob hlajenju na različnih kopališčih dovoljeno in predvsem s čim preprečiti nove tragedije.

Urejena in divja kopališča

Na urejenih naravnih kopališčih in bazenih za varnost skrbijo usposobljeni reševalci iz vode. Njihova naloga je, da neprekinjeno opazujejo kopalno površino, vzdržujejo red na kopališču, odpravljajo vzroke za nastanek nevarnosti, v primeru nesreč pa rešujejo iz vode in kopalcem nudijo prvo pomoč.

Območja naravnih kopališč so vidno označena, vodne površine so ograjene. Kopalci se od obale ne smejo oddaljiti več kot sto petdeset metrov v morju, sto metrov v stoječih vodah in trideset metrov v tekočih vodah. Dostopi v vodo, sanitarije, opozorilne table in prostori za prvo pomoč so v njih urejeni. Vsako kopališče mora imeti opremo za reševanje iz vode, ki je predpisana, opremo za nudenje prve pomoči in kopališki red, v katerem so določena osnovna pravila ravnanja, ki so za obiskovalce obvezna. V kopalni sezoni v urejenih naravnih kopališčih država poskrbi tudi za nadzor kakovosti kopalne vode.

Na kopalnih območjih ob morju, rekah ali jezerih, ki so brez upravljavca, je kopanje na lastno odgovornost. Za varnost kopalcev ni posebej poskrbljeno, vendar v njih država nadzoruje kakovost kopalne vode. Območje kopalne vode je določeno s predpisi in označeno z opozorilnimi tablami, na katerih so tudi informacije o vzorčenju kopalne vode in rezultatih analiz.

V zapuščenih gramoznicah, ribnikih, vodnih zbiralnikih in drugih nenadzorovanih vodnih površinah je kopanje sicer mogoče, vendar ni priporočljivo in je ponekod celo prepovedano. Na takšnih območjih so bregovi največkrat neurejeni, kakovost kopalne vode se ne preverja, nevarne brzice, močni vodni tokovi in vrtinci pa predstavljajo veliko tveganje. Na takšnih območjih se zgodi največ utopitev. Opozorilne table, ki opozarjajo na nevarnost, največkrat ne zaležejo.

Poskrbimo za svojo varnost

Zavedati se moramo, da za lastno varnost lahko največ naredimo sami. Glavni pogoj za varno kopanje je dobro znanje plavanja in upoštevanje osnovnih varnostnih napotkov. To pa pomeni, da ne hodimo v vodo, če se počutimo slabo ali smo pod vplivom alkohola. Nikoli ne skačemo v kalno ali plitvo vodo, pred skokom pa vedno preverimo njeno globino. Svojega plavalnega znanja in vzdržljivosti ne smemo precenjevati, prav tako pa ni priporočljivo, da plavamo daleč od obale in sami. Če nas zgrabi krč, iztegnemo in sprostimo mišico. V primeru, da nas ujame nevihta, moramo čim prej iz vode.

Pri odločitvi, kam bomo šli na kopanje, se je treba izogibati nevarnim in nepreglednim mestom, močnim tokovom in vodnim vrtincem.

Zelo pomemben je tudi nasvet, da otrok v bližini vodnih površin in v vodi nikoli ne puščamo brez nadzora. Lahko gre tudi za zelo plitvo vodo ali domače bazene.

Kadar opazimo, da se nekdo utaplja ali mu grozi utopitev, pomagamo po svojih močeh in sposobnostih. Če ocenimo, da bi ogrozili lastno varnost ali varnost drugih, pa se reševanja raje ne lotimo, ampak čim prej pokličemo na številko 112.

Številne kršitve že prvi dan akcije

V napovedani akciji nadzora hitrosti, ki ta teden poteka po vsej državi, so gorenjski policisti že prvi dan ugotovili številne kršitve. Akcijo so nadaljevali ves teden, zaključila pa se bo v nedeljo.

Vilma Stanovnik

Manj kršitev je na krajih, kjer so policisti med merjenjem hitrosti vidni. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Agencija za varnost prometa je v sodelovanju s policijo minuli ponedeljek začela z nacionalno preventivno akcijo Hitrost, ki bo potekala do te nedelje, 16. avgusta. Aktivnosti so usmerjene predvsem v informiranje in ozaveščanje, policisti pa v času trajanja akcije po vsej Sloveniji poostreno spremljajo hitrosti v cestnem prometu in prehitre voznike tudi kaznujejo.

Namen poostrenega nadzora je umirjanje prometa ter zagotavljanje varnih poti do cilja za vse prometne udeležence. Prav tako so pozorni tudi na druge kršitve v cestnem prometu, s katerimi bi morda lahko ogrožali svojo varnost in varnost drugih udeležencev.

Tako so že prvi dan akcije policisti na območju Kranja v akciji nadzora hitrosti v le nekaj nekaj urah ugotovili 29 kršitev prometnih pravil. V 18 primerih so vozniki prekoračili največjo dovoljeno hitrost. V naselju je pri omejitvi petdeset kilometrov na uro najhitreje vozil voznik s 85 kilometri na uro. Kar devet kršiteljev, ki so prekoračili največjo dovoljeno hitrost, je bilo motoristov, eden je bil voznik tovornega vozila, drugi pa so bili udeleženci z osebnimi vozili.

»V poostrenem nadzoru se je izkazalo, da je bilo kršitev manj na krajih, kjer so bili policisti vidni, medtem ko so bile večje prekoračitve ugotovljene pri izvajanju meritev iz civilnega vozila in brez asistence policistov,« so ugotovili policisti, ki akcijo po različnih krajih nadaljujejo vse dni, zaključili pa jo bodo v nedeljo.

Letos je glede na vzrok nesreče sicer največ udeležencev umrlo zaradi nepravilne strani oziroma smeri vožnje, v celotnem lanskem letu pa je bil vzrok za prometne nesreče s smrtnim izidom predvsem neprilagojena hitrost, zaradi katere je življenje izgubilo kar 49 oseb (od skupaj 102), kar pomeni, da je bila skorajda vsaka druga smrtna žrtev posledica neprilagojene hitrosti.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Veselje ob vsakem napredku

Mojca in Klemen sta želela, da prek zgodbe v časopisu izrazita svojo globoko hvaležnost vsem, ki so pomagali Žanu, tako v Ljubljani, še posebej pa potem, ko je po mesecih borbe za življenje v bolnišnici prišel domov. »Mnogi starši imajo predsodek pred razvojno ambulanto in razvojnimi oddelki v vrtcih. Težko je sprejeti, da imaš drugačnega otroka, a ko sprejmeš, ti vsak njegov napredek prinese večje veselje,« pravita.

Urša Peternel

Žan je nežen in občutljiv deček, ki bo kmalu dopolnil štiri leta. Rodil se je 7. septembra 2016, po povsem običajni nosečnosti, a dva meseca in pol prezgodaj. Ob rojstvu je tehtal zgolj 1480 gramov in bil dolg 41 centimetrov. A če je takoj po porodu kazalo, da bo z njim vse v redu, pa se je četrti dan njegovo stanje poslabšalo. Izkazalo se je, da ima prirojeno srčno napako (diagnoza se je glasila interupcija aortnega loka), premalo razvita pljuča, prišlo pa je tudi do krvavitve v možganih. Za mamico Mojco in očka Klemena Pukla so se začeli dnevi, tedni in meseci skrbi, strahu, v začetku vsak dan z novim neprijetnim presenečenjem. A hkrati sta bila polna upanja in ljubezni. Borec je bil kar trikrat operiran na srcu, in to v Pragi, kamor so ga odpeljali z letalom in medicinsko ekipo. Tam so v tistem času operirali vse težje primere, Žana pa je operiral eden najboljših otroških srčnih kirurgov. Prvo operacijo je imel, ko je tehtal dva kilograma in je bilo 36 tednov po začetku nosečnosti.

»Tvegano je bilo čakati in tvegano je bilo operirati, saj ga je čakala operacija, pri kateri naj bi bil priklopljen na zunanji krvni obtok. Zato je bilo pomembno, da je bil čim večji. Za drugo operacijo je bilo treba počakati, da je tehtal vsaj pet kilogramov. Ves ta čas je okreval v pediatrični kliniki v Ljubljani, kar nekaj časa na intenzivni negi, nato na neonatalnem oddelku in večino časa na kardiološkem oddelku. Ves ta čas sem bila z njim v bolnišnici. Ko je dosegel pet kilogramov teže, je bila sreča nepopisna, saj smo upali, da ga čaka zadnja operacija. A nas je čakalo najhujše. Ponovna pot v Prago je bila res dobro organizirana in izvedena, a je bila zanj naporna. Stanje se mu je poslabšalo, zato so ga morali urgentno operirati, kar pa je pomenilo, da niso mogli narediti kompletne korekcije srčka. Naslednja operacija je bila načrtovana čez leto dni. A čez nekaj dni nas je doletelo ponovno presenečenje. Stanje se ni popravilo po pričakovanjih in zato je bila potrebna nova operacija. Res vse pohvale zdravnikom v Pragi za njihovo strokovnost in odzivnost. Tokrat jim je uspelo narediti kompletno korekcijo srca, njegova saturacija je kazala sto, tako kot mora biti,« mamica opisuje dogajanje v času, ko sta bila v bolnici. Po odpustu iz bolnišnice v Pragi sta ga starša po dolgih osmih mesecih in enajstih dneh s ponosom prvič pripeljala domov. In tukaj se začne nova zgodba.

Žan z mamico Mojco in očkom Klemenom / Foto: Tina Dokl

Mojca in Klemen sta namreč želela, da prek zgodbe v časopisu izrazita svojo globoko hvaležnost vsem, ki so pomagali Žanu, tako v Ljubljani, še posebej pa potem, ko se je po mesecih v bolnišnici vrnil domov. Ker je bil devet mesecev priklopljen na najrazličnejše aparature in je veliko časa samo ležal v posteljici, namreč ni imel nobene moči, prišlo je do razvojnega zaostanka, ni bil navajen zunanjega okolja, narave, bal se je svojih vrstnikov, bil je senzorično zelo občutljiv ... Dobila sta napotnico za razvojno ambulanto in bila napotena na prvo obravnavo v Kranj, kjer so potrdili, da je njegov zaostanek zelo velik in da bo potrebnega ogromno dela. Zatem pa je na Jesenicah z njim začel delati razvojni terapevtski tim, ki ga sestavljajo fizioterapevtka, delovna terapevtka in logopedinja. Starša sta z njim delala po navodilih terapevtov. Kot pravita, ni bilo vedno lahko, saj sta velikokrat slišala pripombe, češ 'tudi naši otroci so zrasli, pa nas ni nihče strokovno podučil o pravilnem rokovanju z otrokom' in podobno.

»Tudi sama sva bila v začetku v dvomih, a sva enostavno zaupala in sodelovala po svojih najboljših močeh. Rezultat pa je bil viden že zelo kmalu. Uživala sva ob vsakem njegovem najmanjšem napredku. Teh občutkov se ne da opisati. Res sva poskusila izkoristiti vso ponujeno pomoč. Veliko srečo smo imeli, da se je ravno tisto leto na Jesenicah ponovno odprl razvojni oddelek vrtca, kamor sva vpisala Žana. Res sva bila vesela, da je bil sprejet, ker je za naju to pomenilo veliko razbremenitev,« pripovedujeta. Takrat je imel dve leti. V oddelku je šest otrok, ki potrebujejo pomoč fizioterapevtke, delovne terapevtke in logopedinje. »Žan takrat še ni hodil. Terapevtke in vzgojiteljice so se res zelo trudile, da bi shodil; in res je shodil prav v vrtcu,« pripoveduje mamica Mojca. Žan je imel težave tudi pri stiku z drugimi otroki in vrtec mu je pomagal, da zdaj lažje naveže stik in se vključi v družbo. V vrtcu je do danes tako napredoval, da je nadomestil dobršen del razvojnega zaostanka in tako bo letos 1. septembra začel obiskovati redni oddelek vrtca na Koroški Beli.

Žan napreduje iz dneva v dan, še vedno ima slabše ravnotežje, hitreje se utrudi, zaostaja na področju motorike in grafomotorike. A starša se trudita, da bi živeli karseda normalno. Kot pravita, zlasti ne marata slišati besede 'ubogi'. Upata, da bo Žan lahko samostojno živel, četudi ga čaka vsaj še ena operacija, ko bo malo zrasel, zamenjati mu bodo morali eno od umetnih žil. A deček je že doslej dokazal, da je pravi borec, in starša ne gledata nazaj v težke čase, temveč z optimizmom zreta v prihodnost.

Mojca je bila z Žanom doma dve leti, od tega prvih devet mesecev ves čas v bolnišnici, dobršen del v izolaciji. »Črpala sem si mleko, saj sem imela v glavi, da je to edino, kar lahko jaz naredim zanj. Prvič sem ga dobila v naročje šele, ko je imel dva meseca,« pripoveduje. »A takrat ne razmišljaš, da je hudo, greš iz dneva v dan. So pa prišli dnevi, ko sem se sesula ...«

»Mnogi starši imajo predsodek pred razvojnim oddelkom vrtca. Težko je sprejeti, da imaš drugačnega, šibkejšega otroka, a ko ga sprejmeš takšnega, kot je, ti je pomembno samo še to, da bo nekoč lahko samostojen. Pohvalo si zasluži celoten razvojnoterapevtski tim in vzgojiteljice v vrtcu. Zaradi njih je Žan danes tu, kjer je,« še pravita starša.

Kultura

Kreativna četrt Barutana naj bi združila delovanje kulturnih in drugih ustanov. **Stran 14**

Pogovor

Metod Ferbar iz Smlednika je novi častni občan občine Medvode. **Stran 15**

Pogovor

Glasbeni novinar Kranjčan Gregor Bauman, avtor knjige Zaodrje ... **Stran 16**

Od petka do petka

Predsednica DeSUS Aleksandra Pivec meni, da je za odločitev o odstopu še prezgodaj. / Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik ZDUS Janez Sušnik si želi, da burno dogajanje v DeSUS-u ne bi vplivalo na obstoj in delo vlade. / Foto: Tina Dokl

Če smo imeli srečo z jasnim nebom, smo te dni na nebu lahko opazovali utrinke. / Foto: Gregor Vida

Pozivi za odstop Pivčeve

Za kmetijsko ministrico in predsednico DeSUS Aleksandro Pivec je neprijeten teden. Obremenjujočih ugotovitev v zvezi s plačili njenih obiskov po Sloveniji naj ji namreč ne bi uspelo ovreči.

Jasna Paladin

Ima Pivčeva v svoji stranki še podporo?

Aleksandra Pivec, ki stranko DeSUS vodi od januarja letos, se je v začetku tedna sestala s poslanci stranke, a jih ji, kot kaže, ni uspelo prepričati o tem, da dela transparentno, saj jo je poslanska skupina takoj po sestanku pozvala k takojšnjemu in nepreklicnemu odstopu. Če tega ne bo storila, predlagajo svetu stranke, da ji izreče nezaupnico. Poslanci so enotni in Pivčevi očitajo, da je DeSUS pod njenim vodstvom postal stranka afer. S pozivom, naj odstopi, se strinja tudi predsednik sveta stranke Tomaž Gantar, ki je že napovedal, da bo sejo sveta sklical najkasneje do 25. avgusta. Po njegovem mnenju bi bil odstop Pivčeve časten izhod »ob znanih obremenjujočih ugotovitvah, ki ji jih ni uspelo ovreči. Prav bi bilo, da Pivčeva osebnih interesov ne bi postavljala pred strankine in bi čim prej odstopila z mesta predsednice.«

K odstopu z mesta kmetijske ministrice sta jo že pozvali tudi opozicijski stranki LMŠ in Levica, premier Janez Janša pa je na Twiterju zapisal, da mora stranka sama odločati o svojem vodstvu in programu.

Aleksandra Pivec je na novinarski konferenci dejala, da je za odločitev o tem, ali bo pozivu poslancev k odstopu sledila ali ne, še prezgodaj in da je treba prej razmisliti o tem, kaj je najboljše za stranko.

Upokojenci želijo, da vlada dela dalje

Na burno dogajanje v DeSUS so se te dni odzvali tudi v Zvezi društev upokojencev Slovenije (ZDUS). »Na morebitne nepravilnosti predsednice stranke DeSUS dr. Aleksandre Pivec v ZDUS gledamo širše. Mnogi se strinjajo, da je DeSUS potreben koalicijski partner trenutne vlade, veliko pa je tudi takih, ki se s to vlogo ne strinjajo in bi najraje videli, da DeSUS odide iz vlade. Tako dejanje bi bilo zelo neodgovorno do slovenskih upokojencev, saj smo mnenja, da mora vlada nadaljevati začeto delo in da delo državnih organov in služb teče nemoteno. V naših vrstah je precej članov, ki so aktivno vpeti v delo stranke DeSUS in v obeh organizacijah zasedajo odgovorna mesta, skladno seveda s statutom ZDUS kot tudi stranke DeSUS, oboje pa v korist slovenskih upokojencev. Lahko rečem le, da nam je žal, da do takih reči prihaja v dneh, ko Vlada RS sprejema pomembne dokumente. Tudi take, ki se vitalno dotikajo prijaznejšega in boljšega življenja slovenskega upokojenca,« je v sporočilu za javnost med drugim zapisal predsednik ZDUS Janez Sušnik.

Dvesto tisoč evrov pomoči za Libanon

Vlada je ta teden sklenila, da bo Slovenija za nujno humanitarno pomoč Libanonu namenila 200 tisoč evrov, prek mehanizma Evropske unije na področju civilne zaščite pa bo v to državo za predvidoma dva tedna napotila tudi strokovnjaka za usklajevanje mednarodne pomoči.

Pomoč bo namenjena prebivalcem Bejruta, ki jih je prejšnji torek pretresla silovita eksplozija v pristanišču, ki je uničila ali poškodovala pol mesta in zahtevala več kot 150 življenj, okoli 6000 ljudi je ranjenih.

Slovenija podpira vstop Hrvaške v schengen

Državni sekretar na notranjem ministrstvu Franc Kangler je po nedavnem sestanku s hrvaško kolegico Terezijo Gras v Ilirski Bistrici poudaril, da Slovenija podpira vstop Hrvaške v schengensko območje, ker bo tako lažje že na zunanji meji Evropske unije preprečevati ilegalne migracije. »Načeloma podpiramo vstop Hrvaške v schengensko območje, pri čemer želimo, da Hrvaška sprejme vse predpise, ki so potrebni, in pričakujemo, da bo glede na pripravo nemškega kompromisa to vprašanje v kratkem odprto in tudi rešeno. Predvsem pa pričakujemo od Hrvaške, da bo pozvala vse, ki so imeli pripombe na njihov vstop, da podajo dodatne pripombe in to čim prej rešimo,« je dejal Kangler.

V Sloveniji še naprej beležimo povečanje števila nedovoljenih prehodov ter vse večji pritisk nezakonitih priseljencev na Evropsko unijo.

Noč, polna utrinkov

V teh avgustovskih dneh lahko na jasnem nočnem nebu opazujemo številne zvezdne utrinke, še posebej veliko pa jih je bilo v noči s srede na četrtek, ko smo bili priča t. i. meteorskemu roju Perzeidov, ki izhajajo iz ozvezdja Perzej. Zemlja vsako leto približno ob enakem času – okoli 12. avgusta – prečka tirnico kometa Swift-Tuttle, kjer so ostali prašnati delci. Utrinki so bili najbolj vidni po polnoči in na predelih brez umetne razsvetljave, a jo je ljubiteljem opazovanja nočnega neba letos precej zagodlo oblačno vreme.

Slovenci v zamejstvu (759)

Koroške romarske poti

Jože Košnjek

med sosedi

Mislim, da je pisanje o romarskih poteh na Koroškem kar pravšnja tema pred jutrišnjim praznikom velikega šmarna. Še posebej zato, ker jih večina poteka po ozemlju, na katerem živijo Slovenci. Ker v številnih cerkvah še visijo na stenah slike postaj križevega pota in so na ogled bandera s slovenskimi napisi, oltarji pa so prekriti s prti s slovensko besedo, je to tudi za romarja, ki vstopi v božji hram, znak, da tu živijo tudi Slovenci.

Koroška je prepletena z romarskimi potmi. Nekatere od njih segajo tudi k nam, v Slovenijo. Taki sta na primer 190 kilometrov dolga Benediktova pot in 800 kilometrov dolga Emina oziroma Hemina pot. Benediktova pot se začenja v kraju Spittal am Phyrn v Zgornji Avstriji in poteka po poti, po kateri so šli leta 1809 benediktinski menihi na Koroško. Pot povezuje benediktinske samostane v treh avstrijskih zveznih deželah. Leta 2011 je bila z Gornjim Gradom vanjo vključena tudi Slovenija. Precej daljša in starejša Emina ali Hemina pot je začela nastajati v začetku 17. stoletja iz tako imenovane »kranjske poti«, po kateri so hodili romarji iz različnih smeri, iz Slovenije iz Kozjanskega, iz Svete Ane pod Ljubeljem in iz Črne na Koroškem na svetničin grob v Krko (Gurk) na Koroškem.

Slovencem zelo blizu je Marijina pot, dolga 266 kilometrov, ki jo svetujejo prehoditi v desetih etapah. Začenja se v Maria Rojach v Labotski dolini v kraju Maria Lugau in Lesni dolini. Postaje te poti so večinoma najbolj znane Marijine cerkve na Koroškem, tudi najstarejša med njimi v Gospe Sveti in na otoku v Vrbskem jezeru (Maria Woerth). Med bolj znanimi koroškimi romarskimi potmi je tudi univerzalna Jakobova pot. Njen koroški del poteka večinoma ob Dravi in se nad njenim izvirom na Tirolskem priključi na glavno srednjeevropsko žilo te poti. Jakobov romar med hojo obišče najbolj znane cerkve, posvečene svetemu Jakobu, na primer v Klopinju, v Galiciji, v Šentjakobu v Rožu, v Špitalu … Med iskanjem podatkov o koroških romarskih poteh sem naletel na primer na »romarsko pot knjige«, ki povezuje kraje, povezane s potjo preganjanih protestantskih knjig in njihovih piscev na varno, in na pot škofa Pavliča v Žihpolju (Maria Saal) in okolici, kjer je bil ta celovški škof slovenskega rodu rojen. O njih bo vredno pisati posebej.

Zanimiva in posebej med Korošci zelo znana romarska cerkev je tudi v Svetem mestu (Heligenstadt) nad Žvabekom pri Suhi (Neuhaus) v Podjuni. Cerkev je bila prvič omenjena leta 1571, zvonovi pa so še starejši, iz leta 1518. V cerkvi so slike križevega pota in oltarni prti s slovenskimi napisi.

Slika s slovenskim napisom v romarski cerkvi v Svetem mestu. Kraj je del občine Suha, ki meji z občino Dravograd na slovenski strani.

Po svetu

Afriške migracije

Na vrhuncu poletja, ko se mnogi podajamo na razne turistične poti, se spomnimo tistih, ki prav tako potujejo, a ne kot turisti, temveč kot migranti. Največ takih je v Afriki, ena od njihovih »destinacij« pa je – Evropa ...

Miha Naglič

Evropa ni glavni cilj

Kakšen je torej ta afriški 'turizem'? »Migracije v Afriki so v veliki večini medcelinske oziroma s podeželja v mesta ali iz ene države v drugo. Cilji priseljevanja so predvsem Južna Afrika in države Magreba, natančneje Libija, ki ima skoraj 2 milijona priseljencev. Veliko je tudi število beguncev, po podatkih Visokega komisariata za begunce več kot 2 milijona. Največ beguncev se izseljuje iz regij okoli Velikih jezer in iz Afriškega roga. Živijo v begunskih taboriščih v Kongu, Sudanu, Ugandi, Somaliji in v manjšini v Slonokoščeni obali, Čadu, Keniji, Etiopiji in Južni Afriki. Znaten del somalijskih priseljencev se naseljuje v Jemnu, kamor je leta 2007 pribežalo tudi 30.000 pribežnikov zaradi vojne. Manjši je delež izseljencev zaradi ekonomskih razlogov in prosilcev za politični azil, ki si za cilj izberejo Evropo. Leta 2008 je bilo po podatkih Mednarodne organizacije za migracije (IOM) 800.000 migrantov iz Podsaharske Afrike v Evropo. Velika večina le-teh pride v Evropo legalno, s turističnim vizumom, ki jim nato po določenem času poteče. Po zanesljivih statističnih podatkih IOM-ja se vsako leto seli za 100.000 več ljudi, medtem ko je število ilegalnih priseljencev, ki se odločijo za Sredozemlje, med 5.000 in 25.000 na leto. To poročilo razkriva tudi, da se migranti iz Podsaharske Afrike bolj odločajo za države Magreba kot pa evropske države, saj se od približno 120.000 migrantov, ki vstopijo v države severne Afrike, le od 8 do 20 odstotkov ljudi odloči, da bo ilegalno nadaljevala pot po Evropi. V Sredozemlju je pet poti, za katere se v glavnem odločajo ilegalni pribežniki. Prva je z afriških obal proti Kanarskim otokom. Druga je iz Maroka in Alžirije do španske obale Andaluzije in Balearskih otokov ali do dveh španskih enklav, Ceute in Melile. Naslednja je iz Alžirije na Sardinijo. Sledi pot iz Tunizije, Libije in Egipta proti Siciliji, Malti, otokom Lampeduse in Pantellerije in pa iz Turčije v Grčijo. V nekaterih primerih afriški migranti izberejo pot proti vzhodni Evropi, pristanejo z vizumom v Ukrajini in nadaljujejo preko Slovaške in Poljske. V veliki večini so migranti brez vizuma primorani prečkati puščave Sahare. Iz zahodne in srednje Afrike se selijo preko Malija v Alžirijo ali iz Nigerije proti Libiji. Iz Egipta je med letoma 2006 in 2007 vstopilo proti Izraelu 10.000 prosilcev za azil, največ Eritrejcev in Sudancev. Evropska unija je vključila države Severne Afrike v svojo politiko proti ilegalnemu priseljevanju, ki prečka Sredozemlje, tako da je lokalnim oblastem vsilila represivno politiko vračanja ilegalcev v svojo domovino, ki brez sporazuma o vstopu v novo državo ostanejo ob južnih obmejnih območjih ... Leta 2007 je Evropska unija uspešno organizirala pomorske patrulje, še posebej v Mavretaniji, Senegalu in Maroku, s katerimi so kljub večkratnemu kršenju človekovih pravic zmanjšali tokove migracij proti Španiji. V istem trenutku so se povečale selitve z osrednjega in vzhodnega Sredozemlja proti Italiji in Grčiji ...

Nevarno in drago

Prečkanje meja Afrike je zaradi njenih kompleksnih sistemov varnosti, kriminalitete in korupcije za veliko migrantov posebno potovanje, o katerem ni veliko poročanja. Potovanja so z ekonomskega vidika zelo draga (na območjih, kjer je dohodek na prebivalca manj kot 1 evro na dan), predvsem pa predstavljajo veliko tveganje lastnih življenj migrantov. Posledica tega je tudi zelo visoko število žrtev ljudi, ki prečkajo puščave, morja ali druge poti njihovega potovanja. Od leta 1988 je po poročanjih več kot 12.000 mrtvih na mejah Evropske unije. Nekateri znanstveniki, ki preučujejo afriške migracije s kulturno-simbolnega vidika, trdijo, da v Podsaharski Afriki potovanje predstavlja različico, ki počasi že prerašča v tradicionalni ritual ...« (Vir: Wikipedija) Torej gre kljub vsemu tudi za neke vrste turizem.

Kaj pa Libanon?!

»To pomeni strahoten obup, ker ne vidijo rešitve, ker se jim že tako dolgo dogaja to padanje standarda, sploh zadnje štiri, pet mesecev. Dolar je devalviral. Mi smo v hotelu, ki ga ni več, spali za dva dolarja na noč. Ljudje delajo zastonj, počutijo se kot v živalskem vrtu. Podobno kot se počutijo Palestinci, ki se bojijo, da se bo cel Bejrut, kjer je vsaj pol milijona ljudi lačnih, in cel Libanon spremenil v ogromen kamp.« Tako je razmere v Libanonu po nedavni strahoviti eksploziji v bejrutskem pristanišču komentiral slovenski humanitarni delavec in aktivist Tomo Križnar. Nova tragedija, nov razlog za migracije.

Večina afriških migrantov ni usmerjena v Evropo, največ migrirajo znotraj Afrike. Na sliki begunci v eni od vzhodnih provinc DR Kongo, 7. 11. 2008. / Foto: Wikipedija

Ti migranti iz Afrike so imeli srečo, rešila jih je ameriška vojna ladja, 17. 10. 2013. / Foto: Wikipedija

Bejrutsko pristanišče po strahoviti eksploziji, 9. 8. 2020. Na levi ruševina velikega žitnega silosa, desno krater, ki ga je po eksploziji zalilo morje. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (86)

Telesna vzgoja

Ivka Sodnik

V slovenski šoli prihodnosti avtor Janez Svetina celotni vzgojno-izobraževalni program podrobneje razdela na več vrst vzgoje, saj je človek celovito bitje. Prva in temeljna je telesna vzgoja, sledijo ji vitalna in umska, vzgoja mišljenja, etična in estetska vzgoja, socialna in psihološka vzgoja ter dušna in duhovna vzgoja. V našem šolskem sistemu je nekaj teh vzgoj obravnavanih v samostojnih predmetih, večina pa je le v obrisih vključena v druga predmetna področja. Zato lahko rečemo, da v naših šolah ni sistematično urejenega vzgojnega programa, celo vsebina razrednih ur, ki so namenjene vzgojnim dejavnostim, je prepuščena učiteljevi osebni izbiri in stališčem.

Nekdaj vzgojni predmeti so dobili strokovne nazive, športna vzgoja se je npr. preimenovala v šport. Svetina je prepričan (in z njim se lahko v celoti strinjamo), da bi morali imeti otroci vsak dan na urniku uro do dve športne vzgoje, zlasti dandanes, ko je večina gibalno vedno manj dejavna, se nezdravo prehranjuje in prosti čas preživlja ob telefonih in računalnikih. V našem predmetniku pa imajo otroci do šestega razreda po tri ure športa tedensko, v zadnjem triletju pa samo dve, čeprav smo vsi prepričani, da bi v najzgodnejših letih odraščanja potrebovali veliko več telesnih aktivnosti. Razlogov za takšno zanemarjanje zdravega telesnega razvoja otrok je več. Zagotovo sta med najpomembnejšimi stalna borba med strokovnjaki posameznih predmetnih področij, katera veda potrebuje v predmetniku več ur, pomemben razlog pa je tudi pomanjkanje telovadnic in drugih športnih objektov, ki bi bili na voljo za izvajanje športne vzgoje mladih.

V zadnjih letih pa je telesna vzgoja svojo vzgojno naravo dodatno izgubila z odločitvijo, da se tudi ta šolski predmet začne številčno ocenjevati. S tem se je športna dejavnost zamerila predvsem učencem, ki jim najbolj primanjkuje telesnih aktivnosti. Ker je telo osnova in temelj človeškega bitja, bi moral biti ves čas šolanja v ospredju predvsem telesni razvoj mladih, saj se z njim ohranja in krepi telesno in duševno zdravje, od katerega sta odvisna človekova splošna življenjska uspešnost in zadovoljstvo, je prepričan Janez Svetina. Če skrbimo za zdrav telesni razvoj in razvijamo različne telesne zmožnosti ter veščine, si krepimo zdravo zaupanje vase in pridobivamo občutek samozavesti. Da bi se mladi v čadu šolanja lahko vsestransko telesno razvijali, bi morali imeti na programu redno dnevno splošno telesno vzgojo, ki vključuje vadbo različnih športnih panog in veščin. Treniranje posameznih disciplin ne more nadomestiti splošne telesne vadbe.

Če bi se naša družba v resnici zavedala izjemnega in dolgoročnega pomena telesnega in duševnega zdravja mladih, bi našla rešitev, kako odraščajočim otrokom zagotoviti vsakodnevno telesno vzgojo v šolah. Otroci naj bi se v šoli navadili zdravega življenjskega sloga, pridobili čut za pravo mero tako pri delu kot zabavi, počitku in prehrani. Naučili bi se ohranjati in negovati zdravje. Če bi takšno telesno vzgojo začeli že jutri, bi lahko otroci staršem povedali, da elektronske naprave ne sodijo v spalnice, da je treba vsaj enkrat dnevno skuhati domačo hrano in jo pojesti za družinsko mizo. Nedeljsko pohajanje po trgovskih centrih bi zamenjala hoja v naravo, za ceno šolskih avtobusnih prevozov bi uredili kolesarske in pešpoti ter poskrbeli za lažje šolske torbe.

Kultura

Kreativna četrt Barutana

Gre za kreativno četrt, ki se predstavlja na letošnji ediciji kamniškega poletnega kulturnega festivala Kamfest, ki se je začel 7. avgusta in se zaključuje jutri, 15. avgusta. Ideja o Kreativni četrti Barutana se je porodila Roku Koscu, vodji mladinskih programov v Mladinskem centru Kotlovnica Kamnik.

Alenka Brun

Kreativna četrt (KČ) Barutana naj bi v prihodnosti združila delovanje določenih institucij v Kamniku, predvsem s kulturno platformo pa tudi širše, in Kamfest, recimo, nam je že pred časom povedal Goran Završnik, vodja Kulturnega društva (KD) Priden možic in programskega odbora letošnjega Kamfesta. Projekt so pozdravili tako na lokalni ravni kot širše, v okviru projekta Evropska prestolnica kulture (EPK) 2025, nam je še zaupal.

V osnovi pa se je ideja porodila Roku Koscu in sega v čas, ko je smodnišnica kot taka nehala delovati. Začela se je rojevati radovednost, kaj je na oni strani zidu. Namreč, mladinski center (MC) Kotlovnica se nahaja v njeni neposredni bližini. Zid je najbolj vidna ločnica.

KD Priden možic je v nekdanji smodnišnici, predvsem v nekdanji upravni stavbi, ki so jo poimenovali Katzenberg, med letoma 2014 in 2019 izvajal številne programe, povezane z ohranjanjem industrijske dediščine, za kar je društvo prejelo tudi prestižno Valvasorjevo priznanje 2017. V preteklih letih se je na tem območju v enem izmed opuščenih objektov smodnišnice razvila tudi Valilnica idej, kamniški »kickstarter«, ki so ga poimenovali KIKštarter. Nadaljevalo se je z mislijo, da bi preuredili še eno stavbo, še en opuščeni prostor smodnišnice, a v tistem času niso mogli do lastnika. Zanimiva se jim je zdela stavba takoj za zidom, ki ločuje parkirišče od industrijske cone. Stavbe se še vedno drži ime Šlosarija.

Barutana je za festival Kamfest 2020 zaživela tudi s pomočjo študentov arhitekture pod mentorstvom asistenta Sinana Mihelčiča s Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

Ideja o kreativni četrti je ostala, tlela – in takoj ko se je pokazala priložnost, se je Rok (oziroma MC Kotlovnica) s soglasjem domače občine odzval. Prišlo je namreč povabilo s strani projekta EPK, ideja je bila izjemno dobro sprejeta, uvrščena celo med najboljše. Od takrat naprej jo razvijajo, iščejo partnerje, sodelujoče, se povezujejo, pravi. Razmišljajo, na kakšen način bi bilo možno idejo realizirati, še posebno v okviru EPK. In tudi če to ne bi bilo mogoče, so jo pripeljali že tako daleč, je tako zelo živa in prisotna, v nekih segmentih že tako dodelana, da Rok upa, da jo bodo v letošnjem letu – ne glede na to, kaj bo sledilo – razvijali dalje.

Začasno zaživela

V času Kamfesta 2020 je tako KČ Barutana zaživela s pomočjo skupine ProstoRož v kombinaciji z lokalno arhitekturno skupino Štajn, KD Priden možic in MC Kotlovnica.

S projektom na festivalu opozarjajo na propadanje industrijske kulturne dediščine in želijo pokazati možnosti uporabe starih industrijskih obratov za današnje potrebe. Gesta je preprosta: pokazati, kaj se skriva za zidom Barutane, ki je širši publiki precej tuja.

Čez zid so speljali zanimiv koncept stopnic in s tem, bi lahko rekli, razširili kulturno dejavnost.

Na območju so pravzaprav postavili troje stopnic: prve nas popeljejo čez zid na manjše in lepo urejeno prizorišče, kjer potekajo dogodki; druge v notranjost objekta, kjer se ob krožni poti odvijajo razstave in umetniške inštalacije, na ogled pa je tudi industrijska dediščina; in tretje nas odpeljejo nazaj na prostor za dogodke, prizorišče pa zapustimo ponovno po glavnih oziroma prvih stopnicah.

V času Kamfesta so poskrbeli tudi za vodene oglede KČ Barutana, kar lahko storite še danes, ura ogleda pa je objavljena na spletni strani festivala, med programsko shemo.

Na zunanji strani omenjenega zidu pa si ravno tako lahko v času Kamfesta 2020 poleg razstavljenega stripa Ivana Mitrevskega Volkulja Bela in čarobni gozd ogledate še Ulično razstavo fotografij iz Barutane Dušana Letnarja. Avtor je v svoje fotografije ujel še nekaj pomembnih utrinkov zanimivega okolja, ki je v preteklosti rado burilo duhove in spodbujalo domišljijo lokalnega prebivalstva.

Kreativna četrt Barutana na Kamfestu 2020 predstavlja svoje zametke. Izhajajoč iz ideje, predstavljene ob ljubljanski kandidaturi za projekt Evropska prestolnica kulture, je prostor ponosno odprl vrata in obiskovalcem pokazal, kaj bo v ne tako zelo oddaljeni prihodnosti ponudil Kamniku in njegovi širši okolici. Povezovanje obstoječih organizacij s področja kulture, mladine ter podjetništva in nevladnih organizacij na skupnem mestu nekdanje smodnišnice tako vzpostavlja manjkajoči in še kako potrebni produkcijski center. Festivalska publika je idejo in prostor pozdravila.

Inštalacija vizualne umetnice Nine Koželj – elektrificirana prostorska postavitev, umetniški izraz koruznega polja – tokrat tudi omejuje oziroma deli prostor.

Butično prizorišče

Oder Barutane je vsak večer gostil različne glasbenike in umetnike. Danes ob 21.30 bo tako na sporedu še zvočno-gibalna predstava Inner Voice – Notranji glas.

Poseben vtis pa naredi na obiskovalca prizorišča prostor pod odrom. Na eni strani notranjega dela stopnic, ki vodijo čez zid, namreč lahko vidimo, kako je bil videti prej – opuščeno in predvsem zaraščeno. Kar precej dela je bilo vloženega, da je nastala končna podoba, ki gledalca z izjemno lahkoto prepriča.

Zaradi covida-19 je treba upoštevati pravila in priporočila, nošenje mask je obvezno.

Električno koruzno polje

Notranjost stavbe nam postreže z razgledi iz preteklosti. Vidimo predmete, ki so se ohranili – mize in predalnike, slednji so še najbolje ohranjeni. Ker pa so se z območjem nekdanje smodnišnice v preteklosti v svetu arhitekture že ukvarjali, je znotraj prostora del namenjen tudi razstavi. Vse skupaj pa nadgradi v prostor umeščena zanimiva inštalacija vizualne umetnice Nine Koželj, delo iz cikla Ostani tako dolgo, kot želiš – Koruzno polje, v katerem obiskovalci lahko posegajo v »osebni« prostor skulptur, a s tem sprožajo nehoten neprijeten fizičen odziv lastnega telesa. Gre za elektrificirano prostorsko postavitev, narejeno iz trakov pašne ograje in električnega pastirja, ki ponazarja koruzno polje v naravni velikosti. Sega skoraj dva metra v višino, natančno izvezene rastline koruze pa se bohotijo s koruznimi storži. Ob nizkonapetostnih električnih pulzih koruzno polje prasketa. In ne potrebuje zaščitne ograje, saj že samo po sebi opozarja gledalca; v tokratnem primeru pa še na neki način omejuje oziroma deli prostor.

Urejenost prireditvenega prostora je zahtevala kar nekaj dela.

Ulična razstava fotografij iz Barutane

Najbolje je ohranjen del stavbe z mizami in predalniki, ohranili so se tudi deli predalnikov.

Pogovor

Stari grad mu je prirasel k srcu

Metod Ferbar

Metod Ferbar iz Smlednika, ki je širši javnosti znan tudi kot nekdanji načelnik Upravne enote Kranj, je novi častni občan občine Medvode.

Maja Bertoncelj

Lokalna skupnost vam je podelila naziv častni občan. Kako ga doživljate?

Name ta naziv ne vpliva kaj dosti, je pa potrditev pravilnosti odločitve, da sem stopil v vrste prostovoljcev, in hkrati tudi širše priznanje koristnosti mojega dela. Celo življenje sem že in še bom po svojih močeh delal v dobro širše skupnosti. Prepričan sem, da je tako prav in tudi, da širša družbena skupnost ne bo nikdar dovolj bogata, da bi zadovoljila različne potrebe ljudi. Zato bo vedno prostor tudi za prostovoljce.

Kako razumete prostovoljstvo?

Po mojem mnenju je narobe, da prostovoljstvo razumemo kot izraz velikodušnosti in dobrodelnosti, nasprotno: prostovoljstvo bi pogosto morali razumeti kot neko odprto postavko posameznika do širše družbene skupnosti. Naša življenjska doba se daljša in vprašanje je, ali država z obstoječimi finančnimi mehanizmi nabere dovolj sredstev za pokritje stroškov standarda, ki ga uživamo. Vsakdo med nami bi moral izdelati svojo vsaj približno bilanco stanja. Mislim, da bo marsikdo v primerjavi vloženega s porabljenim prišel do rdečih številk. To pa z drugimi besedami pomeni, da bi morali za ohranitev nivoja standarda, ki ga uživamo, tako v času zaposlitve kot tudi v času naše upokojitve brez pričakovanja nekih nadomestil še kaj postoriti za naše skupno dobro, za varstvo našega okolja, za ohranitev naših navad in običajev, za gojitev kulture in ohranjanje kulturne dediščine. Ker sem prepričan, da potrebe po prostovoljstvu ne bodo ugasnile, vse vabim k razmisleku.

»Celo življenje sem že in še bom po svojih močeh delal v dobro širše skupnosti. Prepričan sem, da je tako prav in da širša družbena skupnost ne bo nikdar dovolj bogata, da bi zadovoljila različne potrebe ljudi. Zato bo vedno prostor tudi za prostovoljce.«

Veliko prostovoljnih ur opravite na Starem gradu.

Pri sanacijskih posegih na območju Starega gradu sem sodeloval od svojega 14. leta dalje in zato mi je prirasel k srcu. Tu še danes opravim veliko prostovoljnih ur. Tudi kot predsednik Turističnega društva Smlednik sem se posebno trudil ohranjati ostanke razvalin, prispeval sem k obnovi objekta Špelkina vila, ki je bil težje poškodovan v požaru, in k ureditvi okolice objektov z zasaditvijo vegetacije, za katero skrbim. V sodelovanju z Dušico Kunaver smo realizirali izdajo t. i. razglednic – publikacij na temo še živih legend v povezavi z gradom in pomagal pri pridobivanju informacij za izdani zbornik o zgodovini kraja. Moja večletna želja je bila tudi vdahniti življenje gradbeno obnovljenim kapelicam na Kalvariji. Dolgo sem iskal primernega slikarja in izvedel za rusko ekipo. Pred odločitvijo sem si ogledal nekaj njihovih del. Po dogovoru smo k delu angažirali akademsko slikarko Mašo Mašuk, ki je odlično opravila svoje delo in nam še vedno pomaga. Ker sta se obnovi odpovedali tako Cerkev kot občina, smo organizirali zbiralno akcijo in s prispevki vaščanov je bila obnova izvedena, občina pa je kasneje poskrbela za osvetlitev.

Ste že od rojstva Smledničan?

Tako je. Že od rojstva živim v Smledniku. Zaposlen sem bil v javni upravi in imel dostop do različnih podatkov. Takrat je bilo v Sloveniji 33 Ferbarjev in vsi izvirajo iz smleškega gnezda. Na tem mestu, kjer je sedaj naša hiša, je stala lesenjača, oče je nato s posojilom »petletke« zgradil novo hišo leta 1952.

Kraj torej zelo dobro poznate.

Občasno sodelujem pri vodenju učencev skozi Smlednik s predstavitvijo kraja, vaških posebnosti in znamenitosti, nekdanjih navad in običajev. Pomembno se mi zdi, da bi mladi rodovi o kraju čim več vedeli in da njegova zgodovina ne utone v pozabo. V Smledniku imamo veliko pokazati. Vedno so tu živeli precej napredni ljudje. Med njimi je bil tudi prvi poklicni učitelj Martin Krek. Deloval je v 19. stoletju. Pokopan je na smleškem pokopališču. Že dolgo skrbim za njegov grob, tako kot še za nekaj drugih grobov »pozabljenih«, če tako rečem.

Kako pomembno se vam zdi poznavanje kraja za udejstvovanje v njem?

Če si le malo med ljudmi, hitro vidiš, kakšne so potrebe, kaj koga moti, kaj si kdo želi. Včasih je bilo tako, da bi vsi radi nove ceste, javno razsvetljavo, telefon ... Sedaj so druge potrebe.

Ste že od nekdaj dejavni v kraju?

Metod Ferbar je na začetku julija na slavnostni seji občinskega sveta Občine Medvode prejel naziv častnega občana občine Medvode. / Foto: Peter Košenina

Na kramp sem vezan že od otroštva. Pri petnajstih mi je umrl oče. Mama je ostala sama s šestimi otroki. Bila je gospodinja, ukvarjala se je s pletenjem. Velikokrat je rekla, da dobi mesečno toliko pokojnine po očetu, ki je bil invalidsko upokojen, kot je plačala za mojo starejšo sestro za internat. Potem veste, da smo morali delati. V kraju sta bila dejavna tako oče kot mama. Mama in soseda sta bili glavni pri izgradnji ceste na Stari grad. Spomnim se, da so očeta vedno poklicali, če je bilo kaj narobe pri vodovodu, jaz pa sem potem nekako to nadaljeval. To očitno ostane pri hiši. Kar se je delalo, sem bil soudeležen.

Na katere projekte, pri katerih ste sodelovali, ste najbolj ponosni?

Zagotovo je to telefonija. Na začetku osemdesetih smo v okviru širitve telefonskega omrežja v Smledniku dobili sto novih telefonskih priključkov. Veliko sem se vključeval v dogovore z občino in nudil pomoč pri zbiranju soglasij in prispevkov lastnikov zemljišč za ureditev in asfaltiranje več odsekov cest v krajevni skupnosti, še posebno odseka Smlednik–Tacen. Veliko truda sem vložil v prenovo doma Krajevne skupnosti Smlednik, sodeloval sem pri dograditvi zbiralnice mleka v Mošah in Hrašah, s katerima sta kraja pridobila tudi prostore za izvedbo volitev ter drugih družbenih aktivnosti. Bil sem predsednik Krajevne skupnosti Smlednik in turističnega društva Smlednik. Prek teh funkciji sem lahko uresničil veliko idej in izboljšav za vse vasi v krajevni skupnosti.

Omeniva še smledniško nošo.

Od nekdaj sem občudoval smledniško ljudsko nošo. Ko sem jo dobil v dar, sem jo začel laično raziskovati. Naredil sem nekaj popravkov, se skušal približati izvirniku. Poskrbel sem za sliko noše na Kulturnem domu v Smledniku, katere avtor je Janez Lenardič - Džoni, poslikavo je izvedla Maša Mašuk.

Kakšen mora biti prostovoljec, da tudi premakne stvari naprej?

Zagotovo trmast, včasih tudi nepopustljiv. Ljudje te morejo sprejeti, ti zaupati, da si na čelu »delovne brigade« – in potem ni problema.

Pri delu za skupnost se je nabralo že ogromno prostovoljnih ur. Kaj pravite na to, da je vse več takšnih, ki delajo le še za denar?

Ni mi všeč, da danes ljudje delajo samo za denar. Zgled lahko vidimo že na ravni občine. Nekdaj (v času ustanavljanja občin) so bile vse občinske funkcije častne. Za vzor in za kraj so delali. Sedaj je to povsem drugače. Bil sem izvoljen v eno izmed komisij in ni mogoče delati brez honorarja, ker je tako predpisano. To se mi ne zdi etično in sem odstopil. Če celo življenje nisi nič skupaj spravil, se mi zdi, da tudi na stara leta ni treba, da delaš za plačilo na račun skupnosti.

Kje ste bili zaposleni?

Začel sem v škofjeloškem LTH kot vodja službe za varstvo pri delu, bil pa sem tudi sindikalist. V Kranju na občini so iskali vodjo inšpekcijskih služb, ki so bile organizirane na gorenjskem nivoju. Postal sem načelnik inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Pod seboj sem imel več kot sto inšpektorjev. Ko je prišlo do reorganizacije, do ustanovitve upravnih enot, sem postal načelnik Upravne enote Kranj. To funkcijo sem opravljal več kot deset let, vse do upokojitve.

V obrazložitvi priznanja je bilo slišati, da tudi prepevate in igrate. Kako je s tem?

Pojem že celo življenje. Bil sem pri Lovskem pevskem zboru Medvode, pri cerkvenem zboru, sedaj pa pojem pri Smleškem žarku, zboru Društva upokojencev Smlednik. Igralstvo pa je prišlo na starejša leta – če odštejem nastop v četrtem razredu osnovne šole. Učiteljica mi je dodelila vlogo v igri o palčkih. »Mi premišljujemo,« je bil edini stavek, ki sem se ga moral naučiti. Ko je sedanji medvoški župan Nejc Smole pred leti začel igre na prostem v Smledniku, me je pritegnil zraven.

Za kaj še najdete čas?

Veliko berem, trenutno Atentat na Hitlerja. Ko sem šel v pokoj, sem začel igrati harmoniko in delati gobeline. Klavirsko harmoniko sem kupil za odpravnino. V glasbeni šoli v Trbojah sem vprašal, ali je glede na moja leta smiselno, da jo kupim. So rekli, da Avsenik ravno ne bom, kakšno skladbo pa se bom že naučil. Začel sem in še vedno igram. No, za igranje na »ohceti« me ravno ne morete povabiti ... Skratka, ni mi dolgčas.

Pogovor

Intervjuja ne dobi, ampak ga vzame

Gregor Bauman

Pandemija je ljubiteljem glasbe letos vzela velika koncertna doživetja. V knjigi Zaodrje, ki je v teh dneh izšla pri založbi Zenit, nas v intervjujih z mnogimi znanimi imeni iz sveta glasbe na ono stran koncertnih odrov popelje glasbeni novinar Kranjčan Gregor Bauman. Objavil jih je v različnih tiskanih medijih, zadnja leta pa odličnega poznavalca več glasbenih žanrov spremljamo v prispevkih kulturne redakcije TV Slovenija. Z Gregorjem se pogosto srečujeva na koncertih, zato je tu pogovor s prijateljem.

Igor Kavčič

V uvodu h knjigi si med drugim zapisal, da si ob neki priložnosti – predvidevam, da z razlogom – legendarnega pevca Sex Pistols Johnnyja Rottna poslal tja, kamor je on tebe. Predvidevam, da v ...

Bilo je v Italiji na koncertu njegove skupine Public image Ltd. (PiL). Srečal sem ga na hodniku v zaodrju in ga vprašal, ali mu lahko zastavim nekaj vprašanj. Navrgel mi je: »Fuck you!« Jaz pa sem mu v njegovi maniri odvrnil: »Fuck you, too.« Bil je presenečen, ker očitno ni pričakoval takega odgovora.

Kako sicer »preživiš« situacije, ko ti nekdo brez pravega razloga odkloni intervju?

Za skoraj devetdeset odstotkov intervjujev sem vnaprej dogovorjen. Redko iščem intervju na licu mesta. Uporabljam kontakte preverjenih ljudi, ki jih poznam – menedžerjev glasbenikov in skupin, njihovih skrbnikov iz založb, organizatorjev turnej ... Zdaj me že poznajo.

Zgodi pa se, da že dogovorjen intervju odpade. Pred kakima dvema letoma sem tako s televizijsko ekipo odšel na INmusic festival v Zagreb, da bi naredil intervju s skupino The Kills. Kljub dogovoru je ta odpadel, za kar se mi je njihova založba kasneje opravičila.

Do njih predvsem ne smeš biti ponižen, sicer bodo vedno manipulirali s teboj. Poveš na primer, da si fen skupine, ni pa treba klečeplaziti pred njimi. Kot jaz tudi glasbeniki in vsi ljudje okrog njih le opravljajo svoj posel. Večina je povsem običajnih, seveda pa med njimi srečaš tudi take s hudim egom, zato vendarle potrebuješ nekaj psihologije in predhodne priprave. Pomembno je, da posredniki dobijo občutek, da je medijska hiša poslala človeka, ki se spozna na glasbo in glasbenike, s katerimi želi narediti intervju.

In se čim bolje pripraviti ...

Seveda pa največ šteje, da se dobro pripraviš, ne zgolj z desetimi standardnimi vprašanji, na katera so glasbeniki že tolikokrat odgovorili, na zalogi moraš imeti podvprašanja, ki sledijo iz konteksta pogovora. Sam se na vsak intervju pripravljam vsaj 14 dni, ko berem, poslušam, gledam, razmišljam.

Poznam tvojo vztrajnost, ki je pri tem delu ena od pomembnejših vrlin, mar ne?

Vztrajnost je pogoj. Če nisi vztrajen, hkrati pa potrpežljiv in kdaj pripravljen izgubiti tudi nekaj živcev ter prepotovati mnogo kilometrov za pol urice, včasih le petnajst minut pogovora, potem to ni delo zate. Seveda pa ne moreš čakati, da intervjuji pridejo k tebi, ampak moraš ti iti do njih – jih vzeti, kot rad rečem.

V knjigi najdemo zelo raznolik nabor intervjuvancev, pa naj gre za glasbene zvrsti ali popularnost glasbenika oziroma skupine. Kako izbiraš svoje »tarče«?

Spremljam glasbenike, ki me zanimajo in se mi zdi, da imajo o tem, kar počnejo, kaj povedati. Običajno s partnerko Darjo Šter, ki na intervjujih fotografira, desetdnevne počitnice – recimo v Angliji – združiva tudi s kakšnim od intervjujev. Včasih so intervjuji povezani z daljšimi potovanji. Za Garyja Numana, ki sem ga od nekdaj želel dobiti pred mikrofon, sem se odpravil celo v Malmö na Švedsko.

Tudi na tvoj prvi pomembnejši intervju, gre za skupino Cowboy Junkies, si se odpeljal daleč ...

Leta 1996 sem v Köln na koncert Cowboy Junkies odšel samo zato, da bi z njimi naredil intervju. Zase, ne da bi ga že vnaprej ponujal kakšnemu mediju. Skupina je sicer potem čez pol leta prišla v Ljubljano in mi je intervju v reviji Stop objavil Peter Lovšin.

Ko sem se tam pojavil s starim diktafonom na kasete, fotoaparatom in željo po intervjuju ter da sem se samo zato pripeljal iz Slovenije, so me najbrž gledali, kot da je z mano kaj narobe. Na koncertu pa so med igranjem priredbe Springsteenove skladbe State Trooper z odra povedali, da je v publiki nekdo, ki je prišel od daleč delat intervju z njimi in naj se po koncertu oglasi v zaodrju. Verjemi, da sem dobesedno stekel tja.

Slovenija je v očeh glasbene industrije majhen, skorajda nepomemben trg. Kako se torej postaviti v vrsto?

Gregor Bauman, samotni lovec na pionirje in inovatorje pop rocka / Foto: Tina Dokl

Intervju običajno potrdi menedžer. Včasih sem vedno imel pripravljen nekakšen obrazec, za koga pišem, koliko ima medij naklade, kakšna bo oblika intervjuja ..., vse to sem poslal na ogled in si na ta način začel ustvarjati svojo identiteto. Danes tega ne potrebujem več, saj je koncertna scena dovolj povezana med seboj, da vedo zame. Zdaj je tu še knjiga, ki bo zagotovo najboljša »vizitka«.

Kdaj v karieri si se začel ravnati po dokaj samozavestni maksimi, da intervjuja ne dobiš, intervju vzameš?

Predvsem gre za to, kako pristopiti k intervjuju. Ne smeš biti ponižen, takoj moraš zgraditi enakovreden odnos, naj bo to zvezda ranga Micka Jaggerja ali pa Wolfganga Amadeusa Mozarta, če malo pretiravam. (smeh) Nihče ni vrednejši od tebe. Tako sem Rottna poslal tja, kamor je on mene; zagotovo si me je zapomnil in me zato na neki način tudi spoštuje.

Je pa res, da je z leti tudi pri meni vedno bolj prišlo v ospredje, da je vsak pomembnejši intervju zame majhno zmagoslavje. Z njimi sem si sproti uresničeval del svojih sanj. V osemdesetih letih sem bil že vesel, če sem na koncertu stal blizu odra, zdaj sem z nekaterimi ljudmi v svetu pop rock glasbe tudi v osebnih kontaktih.

V knjigi je objavljenih okrog šestdeset intervjujev, kar je le slaba desetina vseh, ki si jih opravil v približno četrt stoletja. Kako je nastal izbor?

Izbor je večinoma opravil založnik Žiga Valetič. On me je tudi povabil k sodelovanju in prepričal v izdajo knjige. V njej so tako le intervjuji s tujimi glasbeniki, nam najbližji je legenda hraške skupine Majke Goran Bare, žal pa marsikdo, ki bi ga sam zagotovo uvrstil, manjka – na primer Marc Almond, Buzzocks, Skunk Anansie, Anna Calvi, Tanita Tikaram, Mudhoney, Johnny Winter pa tudi naši Res Nullius. Še več je seveda tistih, ki so na pravem mestu in so si zaslužili urednikov izbor. Žiga me je prepoznal v podnaslovu: Samotni lov na pionirje in inovatorje pop-rocka. To še kako drži.

Komu v branje namenjaš Zaodrje?

Težko vprašanje. Všeč mi je, da so nekateri ljudje iz stroke, ki jih tudi sicer zelo cenim, za intervjuje rekli, da so izjemno branje, pri čemer ne gre toliko za imena in naslove, ampak za zgodbe iz zaodrja, ki na neki način razkrivajo tudi delovanje orjaškega stroja industrije pop rocka.

Kot mulci smo si mogoče ustvarjali mite o ljudeh iz tega sveta, navsezadnje pa tudi oni samo opravljajo svoj posel in gredo lahko s teboj na pivo. Mislim, da v teh intervjujih bralec lahko dobi drugačen vpogled v svet, za katerega je doslej menil, da ga sicer pozna.

Ne bom vprašal, kaj sicer poslušaš, saj vem, da delo glasbenega novinarja od tebe zahteva spremljanje raznovrstne glasbe ...

Po duši sem panker. Sicer pa imam zelo profesionalen odnos do glasbe. Najpomembnejši dogodek v moji karieri glasbenega novinarja je bil, da sem se znebil predsodkov do glasbe, ki je sicer ne poslušam.

Seveda pri treh letih nisem poslušal Mozarta, ampak sem generaciji primerno začel z Boney M, Abbo in Balaševićem. Danes se lahko odpravim z veselice na pank festival in s tem nimam nobenih težav več.

Letošnje koncertno leto je zaradi pandemije precej klavrno, tako rekoč vsi večji koncerti so odpovedani in prestavljeni v negotovo prihodnost. Kaj torej ta čas počne Gregor Bauman?

Upam še na november in kakšen koncert v Manchestru, recimo z aprila prestavljen koncert Blondie, v načrtu sem imel The Stranglers, a kot kaže, letos ne bo nič. Sicer sem v času karantene naredil nekaj, česar si nisem nikoli predstavljal, namreč recenzijo spletnega koncerta. Ob tem me je spremljal velik osebni odpor, saj je zame koncert vendarle izkušnja v živo. Te ne more ponuditi noben splet ali koncertni posnetek.

Hodim na butične koncerte po Ljubljani, hkrati pa mi letošnja »suša« kar ustreza. Hudo mi je zaradi organizatorjev in ljudi, ki ne morejo na koncerte, sam pa sem se v teh dneh malo spočil, saj sem zadnjih dvajset let na poletna koncertna prizorišča prepotoval na tisoče kilometrov. Poleg službe zadnje čase torej malo gledam v zrak in poslušam plošče. (smeh)

»Vztrajnost je pri mojem delu pogoj. Če nisi vztrajen, hkrati pa potrpežljiv in kdaj pripravljen izgubiti tudi nekaj živcev ter prepotovati mnogo kilometrov za pol urice, včasih zgolj petnajst minut pogovora, potem to ni delo zate.«

Na robu

Odsevi nekega življenja, 1. del

Nezaželen otrok

Milena Miklavčič

usode

V svojo sredino sredi prostranih gozdov, v daljavi se je dalo slutiti nekoč mogočen grad, ki pa ga je že zdavnaj načel zob časa, sta me povabili Mojca in Jelka, nečakinja in teta. Življenje, ki je Mojco, rojeno leta 1961, do te mere zaznamovalo, da se je morala leta 2000 upokojiti, si zasluži, da se o njem kaj tudi zapiše.

Najprej je prevzela besedo Jelka: »Zadnja leta smo vsi vedeli, da ima naša Mojca hude psihične težave. Zakaj in od kod, pa se ni nikomur niti sanjalo. Lahko bi nam sicer sama povedala, a je nekatere najbolj ranljive in boleče skrivnosti hranila zakopane v najglobljih kotičkih svojega srca. Nekoč pa, bila sem ravno sredi nekega sestanka, so me poklicali: 'Hitro, hitro pojdi, iz bolnišnice kličejo, menda je nekaj nujnega.' Kar streslo me je od groze, saj sem najprej pomislila, da se je zgodilo kaj hudega komu od otrok. Glas na drugi strani me je spravil na kolena, saj me je odločno prosil, naj pridem, češ da zdaj je pa zadosti; da moramo ugotoviti, kaj se dogaja z Mojco. Zunaj je snežilo, komaj sem vozila po nevarni cesti, tako grozne razmere so bile. Pa še tresla sem se od strahu. Zdravnica me je pričakala že pri vhodu. Predlagala mi je, naj Mojco povabim na kavo, potem pa naj jo direktno, brez olepševanja vprašam, od kdaj naprej jo je oče posiljeval. Si morete misliti! Oče je posiljeval mojo nečakinjo! Ne, ne, samo tega ne! Zakaj tega nisem opazila, prepoznala? Mislila sem, da mi bo srce razneslo od žalosti in tesnobe. Komaj sem se držala pokonci.

Mojca je bivala na zaprtem oddelku na psihiatriji. Zelo me je bila vesela. Po krajšem klepetu o vremenu in razmerah na cesti sem jo objela in stisnila k sebi. Sedaj ali nikoli, sem si rekla. 'Mojčika, povej mi, kdaj se je prvič zgodilo? Kdaj te je oče posilil?' Mojca je iz sebe izpustila nečloveški krik in se še bolj stisnila k meni. Trepetala je po celem telesu. 'Ne, ne morem, nočem ti povedati. Oče nas bo vse pobil. Tako je obljubil, če kaj izdam.' Ubogi ubogi otrok! Nam se je pa smilila zgolj zaradi modric, ki jih je imela! V tistem trenutku, ko se me je oklepala, sem se nehote spomnila še nekega drugega dogodka: Moja mama Angela, njena babica, je imela rojstni dan. Mojčina mami je bila namreč moja sestra. Na obisk je prišla tudi Mojca. Stara je bila pet let, k sebi je stiskala punčko. Če zaprem oči, jo vidim pred seboj: na sebi je imela plašček in kapo na glavi. Noge je imela v natikačih, po nogicah so se ji vlekle krvave sledi. Starejša sestra, ki je sedela za pečjo, me je pogledala in se začudila, od česa ima take krvave 'štrece' po nogah. Mama je pripomnila, da se pri njih nekaj čudnega dogaja, pa ne more ugotoviti, kaj. Ravno sem želela nekaj pripomniti, verjetno to, da bomo morali biti bolj pazljivi, ko se je od zunaj zaslišalo kričanje otrok. Neka deklica je med igro mojega sina z motiko udarila po glavi. Krvavečega in prizadetega sina sem zavila v odejo in odhitela z njim do avta ter k zdravniku. Priložnost, da bi o teh krvavih 'štrecah' izvedeli kaj več, je bila za dolgo časa izgubljena. Nikoli več ni bilo podobne priložnosti, za kar mi je še danes neskončno žal. Šele ob omenjenem obisku na psihiatriji, ko jo je psihiatrinja prosila, naj nariše svojo družino, pa je očetu na koncu z vso močjo počečkala spolovila, se je klobčič začel odvijati. In potem so neki čudni spomini ponovno priplavali na dan. Nekoč me je Mojčika vprašala, ali je kaj atiju podobna. Ko sem prikimala, je zakričala. Verjetno je po vsem, kar se je dogajalo, upala, da oče ni bil njen oče.«

Mojca: »Moja babica Angela je imela 18 otrok. Sedem fantov in sedem deklet je ostalo živih. Moja mati Marta je še zelo mlada spoznala očeta Franca, ki je bil prav tako iz številne družine. Pred 18. letom je zanosila, babica je morala podpisati, da se je lahko poročila; 12. avgusta sta se poročila, 16. avgusta sem se rodila. Kasneje, ko sem bila že odrasla in sem pogosto razmišljala, kako to, da me je sovražila, sem pomislila, kaj pa, če res nisem bila od ata. On je šel k vojakom, doma je bila sama, kdo ve, kaj je počela ... Lahko se me je želela znebiti že med nosečnostjo, pa ji to ni uspelo?«

Jelka: »Bom povedala, kaj se je dogajalo, ko je šla sestra Marta rodit. Mama mi je to zgodbo neštetokrat povedala. Že doma je sikala, da bo otroka vrgla v vodo. Da ga ne mara in podobne reči. Mamo je ob teh besedah zelo skrbelo. Saj veste, človek je pa le človek, četudi majhen otrok, komaj rojen. Pa še strah jo je bilo, kaj bodo ljudje rekli, če res stori kakšno neumnost.

Leta 1961 so imeli avto le redki. Komaj kdo je bil zaposlen, plače so bile zanikrne, veliko se je pijančevalo. Ni bilo lahko. Ženske smo hodile rodit kar z avtobusom. Nikomur ni bilo mar, kako smo se počutile. Ko je mama pospremila Marto do avtobusa, ji je ta še enkrat zasikala, da bo 'froca' vrgla v reko, da ga domov ne bo prinesla. Mama je šla v 'fabriko', kjer so edini imeli telefon. Poklicala je v porodnišnico in povedala, kakšne skrbi ima. Zabičala je zdravniku, da Marte ne sme same spustiti domov, da mora počakati, da pride ona ponjo. Takrat je bilo še tako, da smo bile sedem dni po porodu v bolnišnici. Mama je šla čakat hčerko pred vhodna vrata. Vzela je Mojčiko v naročje, da bi jo ona nesla, pa ji je Marta ves čas nagajala. Da ne, pa ne, pa ne, da bo že sama. Do avtobusa sta morali iti tudi čez most. Takrat pa je Marta hotela zagrabiti povito štruco in jo vreči čez ograjo. Ni ji uspelo, ker je bila mama močnejša. Vso pot do doma je preklinjala in grozila, da bo že našla priložnost, da se otroka znebi.

Za otroka ni imela niti ene majčke, niti ene pleničke! Sestre in mama smo potem iz starih oblek delale majčke, ženske nogavice smo skupaj sešile, da je imel otrok kaj obleči. Rjuhe smo razstrigle za plenice. Marti je šlo na živce, ker jo je mama ves čas kontrolirala. Nekoč je spokala svoje borno imetje in se preselila drugam. Tam šele je Mojčika trpela! Ni ji menjala pokakanih plenic, ni je hranila, nikoli je ni pocrkljala. Sosedom je šel nenehen otrokov jok na živce.

Pa se je pri mami oglasil neki moški in povedal, da se otrok dere dan in noč. Mama je delo izpustila iz rok in stekla za moškim, ki jo je odpeljal do tistega stanovanja. Tam pa so jo pričakale grozote. Deklica je bila polulana in pokakana, steklenica s postanim in skisanim mlekom pa je bila zelena od plesni. Vse, kar je otrok pojedel, je izbruhal. Po izločkih je smrdelo vse, tako po tleh kot po divanu in po mizi. V solzah je za silo umila ubogega otroka in ga odnesla s seboj domov.

Potem je morala punčka zaradi pljučnice še v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je nekaj narobe tudi z njenimi očmi. Na svetlobi so begale sem in tja. Sprva so mislili, da zato, ker je bila v domačem okolju ves čas samo v temi, a so pozneje ugotovili, neko očesno bolezen, ime sem pozabila. Mojca je dobila očala, imela je dioptrijo 4,5.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Ivan Tušek in poslovenjenje srednjih šol

Peter Colnar

V Martinj Vrhu nad Selško dolino (Megušnica št. 3) v občini Železniki se je 13. avgusta 1835 rodil kmetu Janezu in Maruši Tušek, rojeni Bertoncelj, naravoslovec in leposlovec, vajevec Ivan Tušek. Umrl je 10. marca 1877 v Ljubljani.

Vajevci je bilo ime skupine šestih ljubljanskih gimnazijcev, ki so v letih 1854 in 1855 skrivaj izdajali literarno glasilo Vaje. Na srečanjih so na glas brali svoja literarna besedila, si izmenjevali kritike in tekste zapisovali v zvezek, ki so mu dali ime Vaje. Na ta način so se vadili v pisanju v slovenskem jeziku, veščini, ki je bila v tedanjem šolstvu precej zanemarjena. Podobna dijaška glasila so obstajala že prej, a so jih leta 1852 prepovedali, saj avstrijski oblasti takšna aktivnost bodoče slovenske inteligence ni ustrezala.

Kot srednješolec se je usmeril v naravoslovje, največ v botaniko. Že na gimnaziji je zbiral med ljudstvom ter v tisku in pisanih virih slovenska rastlinska imena. Leta 1859 je opravil usposobljenski izpit za pouk fizike in prirodopisa na srednjih šolah. Služboval je na višji realki v Schottenfeldu na Dunaju, nato deset let na višji realki v Zagrebu in šest let na gimnaziji v Ljubljani. Bil je tudi tajnik Slovenske matice.

Zanimivo je, da je v osmem razredu pri Metelku imel najslabšo oceno iz slovenščine, torej v času, ko je bilo delo za Vaje, po vsem sodeč, na višku. Tudi v času dunajskega študija je imel v delovni in idejni skupnosti vajevcev dovolj vidno mesto. Ljudsko blago in naravoslovne članke je objavljal tudi v različnih časopisih. Tuška zaradi članka Potovanje okrog, ki je prvi opis vzpona na Triglav v slovenskem jeziku, štejemo med naše prve planinske pisatelje.

Eno najpomembnejših vprašanj njegovega časa je bilo poslovenjenje slovenskih srednjih šol. Dunajska vlada je pošiljala slovenske profesorje v tujino, na srednje šole po Sloveniji pa naseljevala Nemce. Tuškova prošnja za profesorja v Ljubljani je leta 1866 postala predmet interpelacije Luke Svetca v kranjskem deželnem zboru in celo predmet polemike. V Slovenijo ga je premestil šele resorni minister v Hohenwartovi vladi.

V slovenščino je za potrebe šolstva od leta 1863 do 1872 prevedel šest učbenikov iz češčine, hrvaščine in nemščine. V ta namen je tudi zbral vsa znana slovenska imena rastlin. Zato velja za utemeljitelja slovenskega botaničnega besedišča.

Vprašanje pouka v narodnih jezikih na srednjih šolah in potreba po slovenskih učbenikih je slovenske šolnike spodbujala k pospešenemu delu za učbenike, tudi v obliki prevodov iz nemščine. Pogoj za pouk v slovenskem jeziku je bila seveda slovenska terminologija, pri kateri je imel Ivan Tušek izredno pomembno vlogo.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **Dne 16. 8. 1554 je v Sibiu v Romuniji za kugo umrl evangeličanski škof, Lutrov privrženec in Trubarjev sopotnik Pavel Wiener (Biner). Rodil se je okoli leta 1495 v Kranju.**
- **V Kranju se je 11. 8. 1802 rodil cerkveni dostojanstvenik Jernej Vidmar. V letih 1837–1860 je bil ravnatelj dunajskega Avguštineja in dvorni kaplan, leta 1853 dvorni ceremoniar. Leta 1859 je bil imenovan in leta 1860 posvečen za ljubljanskega škofa.**
- **V Ljubljani se je 13. 8. 1880 rodila zdravnica Valerija Strnad. V Železnike je prišla delat leta 1921. Bila prva slovenska zdravnica z dokončano medicinsko fakulteto. Umrla je 2. junija 1961 v Železnikih.**
- **V Železnikih se je 15. 8. 1808 rodil duhovnik, pesnik in prevajalec Jernej Levičnik. V časopisu Carinthia je leta 1851 objavil Prešernov življenjepis.**

GG +

Razgledi

Velik problem je brezposelnost

Mladi v Sloveniji so ob svetovnem dnevu mladih opozorili na številne probleme, predvsem na problem brezposelnosti.

Cveto Zaplotnik

Združeni narodi so pred enaindvajsetimi leti razglasili 12. avgust za mednarodni dan mladih. Na ta dan v državah razpravljajo o različnih vprašanjih, ki zadevajo mlade. Letos je tema vključenost mladih v različne oblike delovanja na lokalni, državni in globalni ravni.

V Sloveniji je Sindikat mladih Plus opozoril na vse višjo brezposelnost mladih v razmerah sedanje »koronakrize« in se opredelil do podpor, ki jih za zaposlovanje mladih predlaga Evropska komisija. Mladinski svet Slovenije in Mladinska mreža MaMa sta predstavila položaj mladih, pomen mladinskih centrov in delovanje obeh organizacij, ki letos praznujeta jubilej – 30- oziroma 15-letnico delovanja. Urad za mladino je v poslanico ob svetovnem dnevu zapisal, da so prednostne naloge reševanje stanovanjske problematike mladih, iskanje prve zaposlitve in odprava prekarnih oblik zaposlovanja. Državni statistični urad je zbral podatke, ki zadevajo mlade.

Kot ugotavljajo v Sindikatu Mladi plus, so mladi, ki delajo v negotovih oblikah dela, kot so delo za določen čas, honorarno delo, delo prek avtorske ali podjemne pogodbe, študentsko delo, delo v lastnem, na silo odprtem podjetju, bili in ostajajo prve žrtve vsake krize. To se je pokazalo tudi v sedanji »koronakrizi«: po podatkih sindikata se je brezposelnost od lanskega do letošnjega junija v Sloveniji povečala za 26 odstotkov, med mladimi pa skoraj za 44 odstotkov, največ zaradi poteka pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Zdaj so mladi povprečno brezposelni 9,7 meseca, v sindikatu jih skrbi, da bo velik del kratkotrajno brezposelnih postal dolgotrajno brezposeln.

Po podatkih državnega statističnega urada je na začetku letošnjega leta v Sloveniji živelo 310 tisoč mladih, to je starih od 15 do 29 let, kar je bistveno manj kot ob osamosvojitvi, ko je bilo mladih 430 tisoč. V prihodnje se njihovo število ne bo tako hitro zmanjševalo, kot se je doslej; projekcije kažejo na to, da bo leta 2080 v Sloveniji 280 tisoč mladih.

Na položaj mladih kaže primerjava rezultatov terenskega popisa 1991. leta in registrskega popisa iz leta 2018. Tako je bilo leta 1991 pri petindvajsetih letih starosti zaposlenih več kot 82 odstotkov mladih, predlani pa le 55 odstotkov. Pri starosti devetindvajset let razlika ni bila več tolikšna: v letu 1991 je bilo pri teh letih zaposlenih nekaj več kot 89 odstotkov mladih, v letu 2018 pa skoraj 81 odstotkov. Stopnja brezposelnosti med mladimi je bila ob popisu 1991. leta 14,9-odstotna, predlani pa 12,3-odstotna. Zanimiva je primerjava glede življenja v družini: predlani je v primarni družini skupaj s starši ali enim od staršev živelo še skoraj 45 odstotkov vseh do devetindvajset let starih, ob popisu 1991. leta pa je bilo takih le 19 odstotkov. In koliko mladih pri devetindvajsetih letih že živi v svoji družini? Leta 1991 je bilo takih 74 odstotkov, predlani jih je bilo le dve petini. Ženske se odločajo za rojstvo otrok vse kasneje. V letu je pri petindvajsetih letih že imelo otroka manj kot dve tretjini žensk, predlani je bilo takih le petina. Kakšen pa je bil delež pri starosti devetindvajset let? V letu 1991 je pri tej starosti že rodilo 84 odstotkov žensk, predlani je bil ta delež 49 odstotkov.

Vaš razgled

Tako. Za danes sem raznosil vso pošto, take in drugačne pošiljke ter reklamne letake. Čas je za malico. Pipa za vodo na Trubarjevem trgu je v tej pripeki dodatni bonus ... Prebiramo misli mladega pismonoše, ki si poleti namerava prislužiti nekaj denarja, medtem ko so starejši kolegi na zasluženem dopustu, saj so ves čas pandemije odlično skrbeli za sveže polnjenje naših nabiralnikov. I. K. / Foto: Tina Dokl

Vroče poletne dni marsikdo preživlja v obmorski idili peščenih plaž ali v varnem objemu veličastnih gora. Nekateri pa ob ribolovu najdejo trenutke, ko se misli umirijo, telo in duh pa se napolnita z energijo, ki jo ponuja krhko ravnovesje neokrnjene narave. Kot pravi že ponarodela misel Izaaka Waltona: Reke in njeni prebivalci so poslani v razmislek preudarnim in v ignoranco neumnim. S. L. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (551)

Karantena. Rim.

Miha Naglič

»Od 9. marca do danes sem objel eno samo osebo, rokoval se nisem z nikomer. V državi okoli mene se je medtem z novim koronavirusom okužilo 233.019 ljudi, 33.415 jih je umrlo. Nedelja je, binkošti. Papež je prejle priporočil vernikom (pa tudi vsem ostalim), naj bodo ljudje njihova prva skrb, saj da so pomembnejši od ekonomije. Yuval Harari bi rekel, da je v resnici pomembno samo to, kar je živo, živo pa je tisto, kar lahko trpi. Meni se zdi, da je svet razpet med dve sili: ena je naravni zakon, po katerem zmaguje močnejši, druga je etični zakon humanizma, po katerem je človeštvo močno toliko, kolikor je močan njegov najšibkejši člen. Prvi zakon zapoveduje tekmovalnost in zmago močnejšega, da se tako ohranja in množi najbolj zdrav, najsposobnejši in najiznajdljivejši del naše vrste; drugi zakon zapoveduje pomoč šibkemu, sočutje, enakopravnost, nikogar ne pusti za sabo. Vsa naša zgodovina je razpeta med ti dve sili. Verjamem, da smo s prvim zakonom rojeni tako močni kot šibki. Drugi zakon je stvar vzgoje, izobrazbe, izdelane čustvene inteligence. Vrednota premoči močnejšega nam je dana sama po sebi, vrednota enakih možnosti je nekaj, kar od nas zahteva duhovni in razumski napor. V obdobjih globokih travm in nesreč naraste število tistih, ki brez pomoči ne preživijo, hkrati pa te travme močno razburkajo naše notranje dogajanje. Velikokrat spodbudijo pripadnost skupnosti in ošibijo gon po premoči. Ampak to je teorija: bo skupnost zaradi nesreče, ki jo doživljamo, res postala boljša? Ne vem, travme še ni konec. Upam pa, da ne bo obveljala tista izpred nekaj tednov, izpod peresa francoskega pisatelja Michela Houellebecqa, ki je zapisal, da se bomo zanesljivo vrnili v normalnost, kot smo jo poznali, samo da bo slabša. Ampak to je samo moje upanje. Vsekakor bom jutri kupil vozovnico za Slovenijo. Za predah. Kadar ljudje umirajo, je največ vredno, če živimo naprej, še zanje.« (str. 138–139)

Avtorja te knjige poznamo tako rekoč vsi, že kaka štiri leta poroča iz Rima za RTV Slovenija. V tem času je bil na vseh nevralgičnih krajih v Italiji in njeni bližini: v Nici, kjer je moril islamski terorist, v Genovi, kjer se je zrušil avtocestni viadukt, v osrednji Italiji (Amatrice), ki so jo razdejali potresi, na humanitarni ladji Aquarius, ki je reševala begunce iz sredozemskih voda ... Ne nazadnje v Italiji, ki jo je najbolj od večjih evropskih držav prizadel novi koronavirus. Zapisi v tej knjigi, ki so posrečena zmes dnevnikov, esejev in potopisov, nam omogočajo vpogled v anatomijo njegovega delovanja.

Janko Petrovec, Karantena. Rim., Goga, Novo mesto, 2020, 142 strani

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA

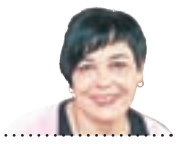

Oven (21. 3.–21. 4.)
Pred vami bo zelo veliko različnih poslovnih izzivov in težko boste izkoristili prave. Že ko boste skoraj odločeni, se bo pred koncem zapletlo. Najboljši nasvet: počakajte nekaj dni in se nikar ne zaletavajte v zid, saj se vrata odprejo sama.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Novice prinašajo prijetne spremembe v ljubezenskem življenju. Že kar nekaj časa se počutite odrinjene tako od prijateljev kot od ljubljene osebe. Poslovne zadeve vas bodo utrujale, zato si ob koncu tedna omislite krajši dopust.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
V ljubezni vedno znova ponavljate stare vzorce in se nemočno sprašujete, kje ste naredili usodno napako. Tokrat boste imeli možnost, da najdete izvor te blokade in potem je pred vami energijski vzpon, ki vas pripelje do cilja.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Če hočete biti še naprej uspešni in nadaljevati po ravni poti, je edini način, da poravnate stare račune. V tem primeru pa ne gre samo za finance. Pred vami so nenadne spremembe in nikar se jih ne branite, ampak se prepustite.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Določene zadeve so vam zopet pobrale več denarja, kot ste sprva nameravali. Dolgove bo treba slej ko prej poravnati in nikar ne čakajte, da vas na to spomnijo drugi, saj lahko pride do hudih besed. Konec tedna bo zabaven.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Ne boste se preveč obremenjevali, ko boste izvedeli za spremembe, enostavno se boste prepustili toku dogajanja in čakali, kaj bo prinesel. Pripravljali se boste za večji nakup, kar vam bo tudi uspelo. Nikar ne pozabite na čustvene zadeve.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Pot, ki si ste jo začrtali, je prava. Bodite brez skrbi, vse bo tako, kot je prav. Z novimi načrti pa vseeno malo počakajte in najprej dokončajte stare. Poglobili boste stike z ljudmi iz preteklosti. Ne glejte vsega s temne strani, saj vedno posije sonce.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Prišel je vaš čas, končno. Sami sebi boste zaupali in se ne boste obremenjevali tam, kjer to ni potrebno. Vzeli si boste pet minut zase in v njih uživali, kot bi bile brezčasne. Komaj boste sledili dogodkom, ki se bodo z naglico vrstili.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Zaprli se boste v svoj svet in hoteli čisto na samem razmisliti o nekaterih težavah oziroma vprašanjih, ki vas mučijo. Brez pravega razloga se boste počutili nebogljeno. Še pred koncem tedna boste našli zelo dober izhod iz krize.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Sorodniki in prijatelji vam bodo pripravili presenečenje, ki ga še dolgo ne boste pozabili. Vse to bo ravno ob pravem času, saj nujno potrebujete malo pozornosti. Ker je delo na prvem mestu, vse prevečkrat pozabite na razvedrilo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
V novem okolju, ki se vam prav kmalu obeta, se boste hitro in uspešno prilagodili. To sicer ni vaša lastnost, tako da boste sami sebe še najbolj presenetili. Občutek, da se vam bo zgodilo nekaj lepega, vas ne bo varal.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Srečali boste nekoga, ki vam je preteklosti zelo veliko pomenil. Premostila bosta stare blokade in končno boste pripravljeni na pogovor, ki bi se moral zgoditi že zdavnaj. Nad občutki boste presenečeni bolj, kot si boste hoteli priznati.

TA JE DOBRA

Brez klobuka

K fotografu pride vdova s sliko svojega moža in bi rada, da jo mojster poveča.
»Bi mi jo lahko povečali in naredili tako, da moj mož na njej ne bi imel klobuka?« vpraša vdova.
»Seveda, nič lažjega,« odvrne fotograf: »Na kateri strani pa je imel prečo?«
»Ne vem več natančno. Ampak saj boste sami videli, ko mu boste sneli klobuk, ane?« ugotavlja gospa.

Podkupnina

Pred ekonomsko fakulteto stoji kmet s teletom na vrvici. Mimo pride policist in reče:
»Gospod, tu se s teletom ne smete zadrževati!«
»S kakšnim teletom?«
»Ne delajte se neumnega. Na vrvici imate privezano tele!«
»Kje pa! Tele je na faksu in dela izpit, tole tu pa je podkupnina za profesorja!«

Odrasli Lukec

Lukec se vrne iz šole, mama izprazni njegovo šolsko torbo in presenečeno ugotovi: »Od kdaj pa ti kadiš?«
»Od dne, ko sem prvič seksal.«
»Aja, tudi seksal si že? Kdaj se je pa to zgodilo?«
»Se niti ne spomnim dobro, ker sem bil takrat pijan kot klada.«

Na policijski postaji

Policist stopi v pisarno h komandirju: »Pred postajo leži mrtev moški.«
Komandir: »Vprašaj ga, kaj hoče.«

LAŽJI SUDOKU

9			5					1
	4			6	2		7	3
	8	3	7			5		
1	7		4	8				6
		4				9		
2				9	3		8	4
		5			9	6	2	
3	6		8	5			4	
4					1			7

Rešitev:

9	2	7	5	3	8	4	6	1
5	4	1	9	6	2	8	7	3
6	8	3	7	1	4	5	9	2
1	7	9	4	8	5	2	3	6
8	3	4	2	7	6	9	1	5
2	5	6	1	9	3	7	8	4
7	1	5	3	4	9	6	2	8
3	6	2	8	5	7	1	4	9
4	9	8	6	2	1	3	5	7

TEŽJI SUDOKU

4				8		1		
			6	4	9			7
6	3							
1	6				4		2	
		4	5		2	3		
	9		8				7	5
							1	8
9			1	2	5			
		1		7				

Rešitev:

4	2	9	3	8	7	1	5	6
5	1	8	6	4	9	2	3	7
6	3	7	2	5	1	9	8	4
1	6	5	7	3	4	8	2	9
8	7	4	5	9	2	3	6	1
2	9	3	8	1	6	4	7	5
7	4	2	9	6	3	5	1	8
9	8	6	1	2	5	7	4	3
3	5	1	4	7	8	6	9	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

PISANA LOKA Festival

21. 8.–29. 8. 2020 v Škofji Loki

PETEK, 21. 8. 2020, 16.00
GOSTINSKI LOKALI V ŠKOFJI LOKI
Diskölökali

SOBOTA, 22. 8. 2020, 11.00
KAŠČA, MESTNO JEDRO
Interaktivna igra: Preiskovanje

NEDELJA, 23. 8. 2020, 20.00
LOŠKI GRAD
Koncert: Vlado Kreslin

TOREK, 25. 8. 2020, 20.00
CANKARJEV TRG
Koncert: Nevergreen brothers

SREDA, 26. 8. 2020, 20.00
LOŠKI GRAD
Koncert: Pliš in Jose

ČETRTEK, 27. 8. 2020, 19.00
TRG POD GRADOM
Koncert: Grlenice

ČETRTEK, 27. 8. 2020, 20.30
NUNSKA CERKEV
Koncert: Mile strune v Nunski cerkvi

PETEK, 28. 8. 2020, 16.00
MESTNI TRG 38 (ATRIJ)
Naredi si sam: Unikatni magnetki

PETEK, 28. 8. 2020, 19.00
TRG POD GRADOM
Pesniški večer: Slam zverine žulimo pesniške jezike v Škofji Loki

PETEK, 28. 8. 2020, 20.00
LOŠKI GRAD
Koncert: Dan D

SOBOTA, 29. 8. 2020, 10.00
MESTNI TRG 38 (ATRIJ)
Delavnica: Lego muvi 2

SOBOTA, 29. 8. 2020, 11.00
VRT SOKOLSKEGA DOMA ŠKOFJA LOKA
Predstava: Pravljica za najmlajše

SOBOTA, 29. 8. 2020, 20.30
MKC PRI RDEČI OSTRIGI
Koncert: Prismojeni profesorji bluesa

www.pisanaloka.si

Občina Škofja Loka · zavoda · diskoljoka · ak · Pilarna · Javni zavod 973 · Škofjeloške novice · Radio Sora · Gorenjski Glas

Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka

SESTAVIL: F. KALAN	SNEŽNA GRUDA	REŽISER PAKULA	REKA IN POKRAJINA V SRBIJI	BOLNIK Z ASTMO	KATJA TRATNIK	BAKHOVA PALICA	BIVŠA EVROPSKA VALUTA, ECU	IGRALEC NOVARRO	GORENJSKI GLAS	VOJAŠKA HRANA	VZDEVEK ONASSISA	NAROD V ŠPANIJI / NEKD. JAP. DROBIŽ
ZNAČAJ					22				NAŠA PEVKA (DOCA)			
RAZTEGLJIVA VRV									GR. BOGINJA, ERIS / VRSTA KRITINE			
ZANKA, NASTAVA	1				RUMENOST / ŽLEB V DESKI							
ZAVEST, MISEL (LAT.)							TV VODITELJICA ROŠ / MESTO V MAKEDONIJI	8			BESEDA NA KONCU MOLITVE	VULKANSKI IZMEČEK
ANIMUS DORNBERK KRATOVO OLIVENIT TAVRIDA	VRHUNEC (EKSPR.)	NADZEMNI DEL REPE / RABINOV URAD				PRITOK REKE BAČE / TRDA KOVINA (V)						ORANŽADA / STROKOVNJAK ZA ERISTIKO
MESTO V MAKEDONIJI								OPLEČJE / PEVKA GOTAR				
LANTAN			SOSED IRANCA / SULTANOV RAZGLAS	6						KRILATI DEČKI / OSKRBOVALEC VOLOV		
GRŠKI PESNIK, IBIKOS					NALIVNO PERO				23			
ČAS BREZ VOJNE				ČEBELJI PRODUKT	NAJVIŠJI VRH V PIRENEJIH						SOCIALNI POLOŽAJ / OBDOBJE, EPOHA	3
POKRAJINA V VIETNAMU					OKRAJŠAVA ZA DINAR / TITAN				AVION / LEV TROCKI			
STRANKA V CARSKI RUSIJI			21				PIHALNO GLASBILO					
RAZVOJNA STOPNJA							REKA V IRANU, TUDI ATREK		13			

GORENJSKI GLAS	MANJŠI KLAVIR	KOVAN IZDELEK	DEDNA ZASNOVA	JUDOV SIN	DENIS TOPLAK	BIVŠA SL. ATLETINJA (ALENKA)	NATANČEN VZOREC MERE	ZAKOVICA	NAŠI ZAHODNI SOSEDJE	PISATELJ MAY
OSEBA, KI SKLEPA POGODBO			19							
OSEBNA ISTOVETNOST										
MOZOLJAVOST					VNETJE SLUZNICE / TV ZASLON	7				
NOBELIJ			AM.IGRALKA (PATRICIA) / TALISMAN					LADO LESKOVAR / NAUK O PRIPRAVI JEDI		
IGRALKA KRAJNC	14			SHEMA, OSNUTEK / PUNTAR GREGORIĆ						DRUGO IME ZA DUŠIK
STANJE NAPETOSTI						POTREBA / JUDOVSKI DUHOVNIK				
PRIOČESNA LEČA					4		ROVT			
GORENJSKI GLAS	CIRKUŠKI ARTIST	ZIDNA ODPRTINA / KRIM (LAT. ZAPIS)					INOSLAV, INOCENC / REKA V MONGOLIJI			
ATA PO KOROŠKO					MORSKA RIBA / LESEN PLUG				2	
IGRALKA ČAS									ITAL. POLITIČNI ČASNIK	PALESTINA (BIBLIJSKI ZAPIS)
ROGER VADIM	12		VAS V SPODNJI VIPAVSKI DOLINI	VETRNI JOPIČ / NASKOK, NAPAD						
SREDNJEVEŠKA BOŽJA SODBA						MODEL VOZILA LADA / PLAKAT ZNANE OSEBNOSTI	9			
ŽIVLJENJSKI PROSTOR							MONGOLSKI VLADAR / KARBIDNA ZLITINA			
MESTO V ŠPANIJI					SL. IZUMITELJ(MARIO) / RIBJE JAJČECE				5	
VOZNIK TANKA			16					TANTAL / REZALNA PRIPRAVA		
GORENJSKI GLAS	OBREŽJE	CEPIVO IZ BAKTERIJ / LASTNINA, SVOJINA								
VZKLIK NA BIKOBORBI	18			TOKOVNI POSREDNIK / MESTO V ŠVICI				11	BEETHOVNOVA SIMFONIJA	SLOVENSKI AGRONOM (VILKO)
BARBARSTVO / KRATEK MEČ										
MORSKI GLAVONOŽEC Z LOVKAMI	TEŽA OVOJNINE / TUR									
ESTONEC / EDEN IN DRUGI	SEVERNI JELEN / PISATELJICA PEROCI									
15				BIVŠA ANGLEŠKA GLASBENA SKUPINA					10	
				GOROVJE V MJANMARU						

17		BAKROV ARZENAT / OBRI													
					ANTONIO BANDERAS / GRŠKI PESNIK										

Nagrade: **1. nagrada: vstopnica za koncert Irene Grafenauer, Mateta Bekavca in Aca Bišćevića (3. 9. 2020); 2. in 3. nagrada: knjižni nagradi**

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 26. avgusta 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	

Priznanja za najboljše dijake

Radovljiški župan Ciril Globočnik je sprejel letošnje zlate maturante in dijake, ki so bili odlični v vseh letnikih srednje šole.

Marjana Ahačič

Radovljica – Ob nedavnem občinskem prazniku je radovljiški župan Ciril Globočnik posebej sprejel tudi letošnje zlate maturante in tiste dijake, ki so bili odlični v vseh letnikih srednje šole. Priznanja in denarno nagrado za nadaljnje izobraževanje so prejeli Ema Babić, Zala Blaznik, Žan Bohinc, Lea Holc, Neja Jeraj Sedej, Pia Kavčič, Peter Franc Letonja, Eva Maier, Aljaž Medič, Nina Pfajfar, Eva Rekar, Lara Ropič Bizjak, Kaja Rupar, Brina Skaza, Maja Šlibar, Ema Šumi, Inja Valant in Nina Zrimšek.

Letošnji zlati maturanti in dijaki, ki so bili vsa štiri leta odlični, z radovljiškim županom Cirilom Globočnikom / Foto: Gorazd Kavčič

Odličnjakom in zlatim maturantom, ki jih je bilo tokrat na sprejemu pri županu največ doslej, skupaj kar osemnajst, je čestital za odlično zaključeno šolanje na srednjih šolah in gimnazijah, za dobro delo in podporo pa se je zahvalil tudi njihovim mentorjem in staršem, brez katerih, tako je prepričan župan Globočnik, tako izjemnih uspehov dijakov ne bi bilo.

»Prepričan sem, da boste dobro delo nadaljevali tudi v prihodnje,« je najuspešnejše v letošnji generaciji dijakov, ki so zaključili srednješolsko izobraževanje, nagovoril župan. Ob tem je izrazil upanje, da se jih bo, kljub temu, da jih bo pot vodila v različne konce Slovenije in v tudi v tujino, po končanem študiju čim več vrnilo v domačo občino Radovljica, ki, kot je posebej izpostavil župan, ceni in potrebuje sposobne in izobražene ljudi.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom UPORABA SIRA V KUHINJI, objavljene v **Gorenjskem glasu** 28. julija 2020, ki prejmejo zgoščenko Tanje Zajc Zupan in Hermine Matjašič, so: **Irena Fajfar Korošec**, Zg. Gorje, **Franc Rovan**, Kranj, in **Janko Bajde**, Smlednik. Nagrajencem čestitamo!

KINO SPORED

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 14. 8., in sobota, 15. 8., 20.30 MALI PRINC FAHIM
Nedelja, 16. 8. , 20.00 MALI PRINC FAHIM

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

LOTO

Rezultati 65. kroga – 12. avgusta 2020
11, 14, 23, 26, 30, 36, 39 in 31

Loto PLUS: **2, 12, 14, 23, 30, 35, 39 in 33**
Lotko: **4 2 1 0 9 0**

Sklad 66. kroga za Sedmico: **3.120.000 EUR**
Sklad 66. kroga za PLUS: **700.000 EUR**
Sklad 66. kroga za Lotka: **760.000 EUR**

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

KOPALNI AVTOBUS V IZOLO 19. 8., **OREBIČ** 5. –15. 9., 15.–22. 9., LASTOVO 12.-19. 9., **DUGI OTOK** 21.–28. 8., 28. 8.- 4. 9., **MOŽNOST KORIŠČENJA TURISTIČNIH BONOV** na naslednjih destinacijah: **STRUNJAN** 4.–9. 12., 9.–14. 12., **BERNARDIN** 4.–9. 12., **BANOVCI** 2.–7. 12., ŠMARJEŠKE TOPLICE 28. 11.– 4. 12. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Romarska sveta maša pri Mariji na otoku

Hodiše ob Vrbskem jezeru – Jutri, v soboto, 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja, se bo ob 10.30 v romarski cerkvi pri Mariji na otoku začela romarska sveta maša, ki jo bo daroval krški škof dr. Jože Marketz.

Semenj in sveta maša na Krvavcu

Krvavec – V nedeljo, 16. avgusta, bo na Krvavcu 'žegnanje' oziroma semenj, ki se bo začel ob 10. uri s tradicionalno žegnanjsko sveto mašo pri Plečnikovi kapelici Marije Snežne. Sveto mašo bo daroval novi cerkljanski kaplan Martin Leban. Jutri, v soboto, 15. avgusta, bo na Krvavec vozila kabinska žičnica in štirisedežnica Tiha dolina od 9. do 19. ure, v nedeljo pa od 8.30 do 19. ure. Obratovali bosta tudi enosedežnica in dvosedežnica Kriška planina, in sicer od 9. ure do 9.45 (pred mašo). Jutri, v soboto, na praznik velikega šmarna, 15. avgusta, pa bo ob 14. uri pastirska maša na planini Koren. V poletnem času je vse do malega šmarna, do 8. septembra, vsako nedeljo ob 15. uri v Plečnikovi kapelici Marije Snežne na Krvavcu pastirska sveta maša. V nedeljo, 16. avgusta, bo v Brunarici Sonček prikaz izdelovanja 'masounika'.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

IZLETI

Ratitovec–Sorica

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinsko-pohodniški izlet Ratitovec (1678 m n. m.)–Sorica, ki bo v četrtek, 27. avgusta, z odhodom s posebnim avtobusom ob 7. uri izpred Creine. Pripravljeno imajo težjo različico poti – višinska razlika 650 metrov, čas hoje štiri ure – in lažjo različico – višinska razlika 208 metrov, hoje tri ure. Obvezne so maske za avtobus. Prijave z vplačili za društvene člane sprejemajo do ponedeljka, 24. avgusta.

Peca

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 22. avgusta, planinski izlet na Peco: Mitnik (Podpeca)–Najbrž–Tomaževa koča–Dom na Peci–votlina Kralja Matjaža–Kordeževa glava–Knipsovo sedlo–Siebenhütten/Sedem koč–Najberž (Unterort/Podkraj). Skupne zmerne hoje bo od šest do sedem ur, možna bo tudi krajša različica. Zaradi prehoda državne meje je osebni dokument obvezen! Informacije daje in prijave zbira do četrtka, 20. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 15. avgusta, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Oznanjanje besede ob 9. uri ter predavanje Bog spreminja čase in ure ob 10. uri.

OBVESTILA

Ocenjevanje gorenjskih nageljnov

Gorenjska turistična zveza vabi, da se prijavite na razpis Vrnimo gorenjski nagelj na okna in balkone, ki poteka čez poletje. Sliko s kontaktnimi podatki do konca avgusta pošljite na naslov: Gorenjska turistična zveza, Koroška c. 27, 4000 Kranj, ali na gtz@t-2.net.

PREDSTAVE

Torkova kinoteka: Bilo je nekoč ... v Hollywoodu

Jesenice – Tretja avgustovska kinoteka, ki bo na sporedu v torek, 18. avgusta, ob 20. uri v Banketni dvorani v Kolpernu na Stari Savi, je komična drama Quentina Tarantina Bilo je nekoč ... v Hollywoodu. V glavnih vlogah nastopata Brat Pitt in Leonardo DiCaprio.

Strastni ljubitelj narave Peter Wohlleben na podlagi najnovejših znanstvenih spoznanj, ki jih podkrepi z opažanji in izkušnjami z živalmi iz prve roke, osvetli neznani svet: zapletene vedenjske vzorce živali v gozdu in na domačem dvorišču, njihovo čustveno življenje in zavest. In tako bralcu postane jasno, da so nam živali veliko bliže, kot smo bili prepričani. Čudovita, poučna in osupljiva knjiga!

194 strani; 200 x 125 mm; mehka vezava
Cena knjige je 15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

Narava skriva številna presenečenja: listavci vplivajo na vrtenje Zemlje, žerjavi sabotirajo špansko proizvodnjo šunke in iglavci lahko ustvarijo dež. Z avtorjem uspešnic o naravi Petrom Wohllebnom se potopimo v osupljivi svet, poln čudovitih prepletov med rastlinami in živalmi: kako vplivajo drug na drugega? In kaj se zgodi, ko v tem natančno uravnoteženem svetu kolesje preskoči zobec?

180 strani, 125 x 200 mm, mehka vezava
15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

OKTOBRA v Radovljici oddam apartma dijakom srednjih in višjih šol, tel.: 031/253-231 20001731

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

KUPIM

HIŠO ali pol hiše v Kranju ali stanovanje z vrtom, tel.: 031/449-093 20001719

POSESTI

PRODAM

NA Kokrici prodam travnik, površina 9.329 m², Aljaž, tel.: 041/582-415 20001679

LOKA NEPREMIČNINE
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

POSLOVNI PROSTORI

PRODAM

DELAVNICO in del hiše, tel.: 040/284-782 20001728

domplan
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si
Domplan, d.d., PE Nepremičnine, Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, M: 030 641 621, F: 04/20 68 701
E: domplan@domplan.si, I: www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN C5 karavan 1.6 HDI, l. 2014, vsa oprema, rahlo poškodovana streha, 5.700 EUR, tel.: 031/374-706 20001681

OPEL Astra 1.6, letnik 2007, reg. do 2021, in rotacijsko kosilnico BCS 250, rabljeno 20 ur, tel.: 041/547-994 20001680

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 20001630

DRUGA VOZILA

KUPIM

TOVORNO vozilo do 2,5 t nosilnosti, tel.: 041/967-554 20001713

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MAXI skuter 300 ccm, rdeč, letnik 2018, kot nov, ugodno, tel.: 040/719-377 20001688

OSTALO

ZAMENJAM

KIA tovornjak kipar, l. 2004, registriran 21 za manjši traktor v dobrem stanju lučko, tel.: 041/758-958 20001692

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

DESKE – plohi, smrekovi, suhi, 50 mm, cena 140 EUR, tel.: 041/489-151 20001695

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 20001624

BUKOVA drva, suha, metrska ali razžagana, možnost dostave na dom, tel.: 041/356-128 20001683

DRVA, suha, hrastova – mešana, lahko s prevozom in razžagana, okolica Golnika, tel.: 041/855-359 20001727

SUHA hrastova in gabrova drva, razžagana, možna dostava, tel.: 031/330-425 20001641

SUHA bukova in mešana drva. Okolica Kranja, tel.: 040/860-238 20001700

SUHA bukova drva, možna dostava, Radovljica, tel.: 031/632-677 20001706

SUHA bukova drva, metrska, cena 60 EUR, tel.: 04/25-22-689 20001714

SUHA kostanjeva drva, Mirko, tel.: 051/365-894 20001718

SUHA bukova, mešana drva in butare, tel.: 031/826-621 20001722

SUHA bukova in hrastova drva, možna dostava, Strahinj, tel.: 041/905-557 20001729

VEČJO količino briketov za kurjavo, v vrečah po 20 kg (2,5 EUR), tel.: 04/51-21-501 20001656

PODARIM

3 m³ razžaganih drv, slabše kvalitete, hrast, breza in jelša, tel.: 04/51-32-055, 040/840-382 20001707

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

MIKSER Gorenje po polovični ceni 30 EUR, rabljen eno uro, ker naj bi kupila rezalnik, tel.: 041/292-838 20001685

POCENI – okroglo pomivalno korito, vgradno pečico in hladilnik, tel.: 04/23-10-189, 031/768-763 20001690

ZAMRZOVALNO omaro, visoko, novo, nizki hladilnik, prenosno pečico in novo klub. mizico, tel.: 040/129-972 20001678

VRTNA OPREMA

PRODAM

KLOP in 3 stole iz ratana ter omarico za kampiranje, tel.: 040/705-145 20001694

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

DVA dvokolesna poganjalčka in trikolesni poganjalček s priborom za dvokolesnik, tel.: 04/23-28-202 20001693

RABLJENO žensko kolo, 13 prestav, tel.: 031/254-545 20001711

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 20001629

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

NITNO bencinsko kosilnico, nahrbtno, v garanciji do oktobra 2021, cena 80 EUR, tel.: 040/381-170 20001724

OBRAČALNIK Sip 220, puhalnik Tajfun, sušilno za seno in mlin za žito, tel.: 040/739-512 20001691

KUPIM

TRAKTOR za lastne potrebe, od prvega lastnika, dobro plačilo, tel.: 051/203-387 20001701

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČ jedilni krompir, bel in rdeč, tel.: 041/855-753 20001726

JEDILNI krompir: slavnik, belarosa, marisbard, tel.: 041/971-508 20001699

JEDILNI krompir desire, kalinfort in marabel, tel.: 041/242-375 20001708

SEME enoletne trave, očiščeno, tel.: 041/416-241 20001725

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca, starega 4 mesece, tel.: 031/687-062 20001723

ČB teličko, staro 6 tednov, tel.: 040/728-264 20001696

DVE telički simentalki, stari en mesec, tel.: 031/605-104 20001721

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo, in kg piščance za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 20001627

MLADE purane za nadaljnjo rejo, različne starosti, tel.: 031/499-143 20001705

RJAVE jarkice v začetku nesnosti. Stanonik, Log 9, Šk. Loka, tel.: 04/51-85-580, 041/694-285 20001698

TELICO simentalko, brejo v 6. mesecev, cena 1.000 EUR, okolica Vodic, tel.: 01/83-23-939 20001686

TELIČKO simentalko, staro 14 dni, okolica Cerklje na Gorenjskem, tel.: 041/912-630 20001730

VEČ čebeljih družin na AŽ satih, tel.: 041/721-625 20001715

KUPIM

BIKCA simentalca, starega od 10 dni do 2 meseca, tel.: 04/25-91-294 20001716

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in telička. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 20001626

ZAMENJAM

10 mesecev staro telico za 3 mesece starega bikca mesne pasme, tel.: 031/237-312 20001704

OSTALO

PRODAM

GAJBICE za krompir, tel.: 031/280-049 20001710

LESENE gajbice za krompir – okovane, skoraj nove, tel.: 031/496-941 20001712

OKROGLE suhe bale otave in smrekove deske colarice, tel.: 031/372-504 20001703

PŠENIČNO slamo in letošnjo otavo v kockah, tel.: 031/309-747 20001689

SENO in otavo v okroglih balah in kockah, tel.: 041/572-120 20001682

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

PIZZERIJA & Restavracija nudi redno zaposlitev izkušenemu natakarju/-ici za delo v restavraciji. Nudimo redno plačilo, delo v mladem kolektivu in prijetnem ambientu. Makaronči, d.o.o., Podgorica 21, Lj. Črnuče, tel.: 041/328-590 20001599

IŠČEM

IŠČEM DELO – Absolut bend vam z živo glasbo popestri praznovanje ali poroko, tel.: 031/325-654 20001697

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 20001625

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 20001631

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, … LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 20001632

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 20001628

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 20001720

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 20000866

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 20001623

UREJANJE okolice: postavljanje ograj, tkalovanje, betonski zidovi ter obrezovanje in podiranje drevja z odvozom materiala. Vincencij Šubic, s. p., Zg. Bitnje 141, Žabnica, tel.: 051/413-373 20001653

ZASEBNI STIKI

IŠČEM

SI osamljena in ljubiš naravo, išče te moški, star 62 let, tel.: 041/889-506 20001702

RAZNO

PRODAM

GAJBICE za sadje, krompir in deske colarice ter plohe, Višelnica 13, tel.: 04/57-25-251, 051/786-596 20001684

KOMPLET za kapljično zalivanje, namakalno 15 m cev, vrtno škropilnico 10 l in termosteklenico, tel.: 041/858-149 20001687

MEŠANA drva in kmetijske stroje, tel.: 041/923-994 20001709

IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956 20001717

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

Mirujeta dleto in kladivo,
srce se je tvoje zdaj umirilo;
je tiho, hrepenelo tja …
onkraj naših skritih želja.

V 92. letu se je od nas poslovil dragi oče, stari ata in stric

Vinko Cuderman

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala ge. Zofiji Roblek za pomoč na domu v času poslavljanja obeh staršev. Zahvala pevcem CeMPZ iz Adergasa, g. župniku in pogrebni službi Navček.
Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in boste postali ob njunem grobu.

Žalujoči vsi njegovi
Šenčur, julij 2020

ZAHVALA

Ljubila si zemljo,
bila njej si predana,
a prišel je dan,
ko v njej boš počivala
in v naši zavesti
prižgala lučke spomina.

V 77. letu starosti se je od nas poslovila naša draga mama

Bronislava Zlate

po domače Gregorčeva Bronka iz Praš

Najlepša hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, za molitve in darove. Iskrena zahvala dr. Tureljevi, dr. Lapuhovi in njunima zdravniškima ekipama za pomoč ob njenih zadnjih dnevih. Iskrena zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, in tistim, ki se je boste spominjali v molitvi.

Žalujoči vsi njeni
Praše, avgust 2020

ZAHVALA

Bila si kot jutranja rosa, ki nas boža.
Bila si kot toplo sonce, ki nas greje.
Si zvezda na nebu, ki nam sveti.

V 97. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

Angela Šifrer

roj. Triler, Pahovčeva mama iz Škofje Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za izkazano pomoč, vse tople besede, izraze sožalja ter podarjeno cvetje in sveče. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Bila si skrbna in vztrajna v življenju, prava borka v hudi bolezni in trpljenju. Utihnil je tvoj glas, a besede tvoje bodo živele v nas.

V 83. letu je izgubila boj s hudo boleznijo in nas zapustila naša draga žena, mama in sestra

Julijana Povšnar

roj. Mahnič iz Kokre

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, sveče, darove za maše ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku, pogrebni službi Navček, pevcem in osebju intenzivnega gastroenterološkega oddelka v Ljubljani za vso oskrbo in prijaznost v zadnjih dneh.

Žalujoči vsi njeni
Kokra, 12. avgusta 2020

Tudi v mestu še znajo stopiti skupaj in pomagati

Na Samostanski ulici v središču Kamnika sta konec julija v enem tednu zgorela kar dva avtomobila; oba požara naj bi bila podtaknjena. Brez avta in s finančnimi težavami je tako ostala tudi Tatjana Podjed, a zgodba ima srečen konec.

Jasna Paladin

Kamnik – Samostanska ulica v središču Kamnika se zdi mirna kot le redkokatera, a v dneh ob koncu julija so imeli gasilci in policisti v enem tednu kar dve zahtevni nočni intervenciji. Oba avta, prvi je bil renault scenic, drugi pa citroën C3, sta povsem pogorela, požar pa je precej poškodoval tudi fasado večstanovanjske stavbe, v kateri živita lastnika obeh vozil.

Ena od njiju je Tatjana Podjed, ki je imela v lasti manjšega citroëna. Že ob prvem požigu je bil njen avto parkiran tik ob tistem, ki je pogorel, ker pa so bili takrat še vsi prepričani, da je šlo za samovžig, dva dni kasneje ni kaj dosti pomišljala, ko je spet parkirala ob stavbo. A ponoči so jih znova zbudili plameni in gasilske sirene. »Te noči ne bom nikoli pozabila. Ne morem opisati bolečine, šoka in stresa, ki sem ga občutila ob tem nočnem dogodku,« začne in prizna, da se je zaradi dogodka znašla tudi v finančnih težavah, saj vozilo ni bilo kasko zavarovano in odškodnine ne bo dobila, za stanovanje, kamor se je preselila po ločitvi, plačuje posojilo, prav tako pa avto vsakodnevno potrebuje za delo negovalke starejših. Zaposlena je namreč v Medgeneracijskem centru Komenda in svoje delo opravlja na terenu.

Tatjana Podjed ob večstanovanjski hiši na Samostanki ulici v Kamniku, kjer so še vedno vidne posledice požiga vozila.

A ko je že pomislila, da jo bo življenje znova postavilo pred težko preizkušnjo, je spoznala, kako rek, da v nesreči spoznaš prijatelje, zares drži. »Prijatelji, znanci, sosedje, starši in drugi sorodniki, moje sodelavke in šefinja ter številni dobri ljudje iz Kamnika, Domžal, Turnš in Komende so se na pobudo prijatelja Jožeta Galičiča - Jodlna odzvali s finančnimi prispevki in teden dni kasneje sem že lahko kupila nov rabljen avto. Hvala vsem za vso pomoč. Presenečenje je bilo popolno in res ne morem dovolj izraziti hvaležnosti, ki jo občutim. Nobeno bogastvo ne more nadomestiti prelepega spoznanja, da je ljudem mar zame. Da jim nekaj pomenim,« je teden dni za tem, ko so jo prijatelji in sosedje povsem presenetili s pomočjo, povedala Tatjana. Ganjena je tudi zato, ker v Kamniku živi šele dve leti, pa je kljub vsemu naletela na pomoč, ki je sicer bolj pogosta na podeželju, kjer se vsi poznajo med seboj.

Goste, ki delajo težave, zavračajo

Turistični boni povečujejo obisk domačih gostov, od katerih pa mnogi niso tradicionalni turisti v kampih, kar se pozna pri njihovi opremi in kulturi bivanja, opozarjajo v Kampu Šobec.

Marjana Ahačič

Lesce – Spremenjene razmere letošnje poletne turistične sezone se poznajo tudi v Kampu Šobec, kjer tako kot drugod po slovenskih turističnih destinacijah opažajo velik porast slovenskih gostov. Prednjačijo tisti, ki pri plačilu uveljavljajo turistične bone, ugotavljajo tudi na Šobcu, a pri tem opozarjajo na težave, s katerimi se srečujejo, ker v kamp prihajajo gosti, nevajeni bivanja v tovrstnih počitniških kapacitetah.

Foto: Gorazd Kavčič

Na Šobcu je letos bistveno manj tujih gostov, ki so se pri njih ustavljali na poti na Hrvaško in nazaj, se je pa zlasti v zadnjih dneh povečalo število domačih, tudi tistih, ki v običajnih razmerah ne dopustujejo v turističnih kampih.

»Mnogi od njih se za kampiranje niti ne bi odločili brez bonov. Nekaj je tudi takih, ki se ne zavedajo, da je treba v kampu bivati tako, da ne motiš soseda. Prav na tej točki imamo v kampu največ problemov. Vse službe, ki skrbijo za varnost bivanja v kampu, smo podvojili, pomagajo nam tudi policisti in varnostniki, a kljub temu nekatere skupine domačih gostov povzročajo nedopusten nemir in bi brez posredovanja varnostnih služb celo ogrožali bivanje drugih gostov,« je v sporočilu za javnost v začetku tedna zapisal direktor Kampa Šobec Uroš Ambrožič. »Dodaten problem predstavlja še dejstvo, da so pristojne zdravstvene službe menda prepovedale začasno kampiranje vernikov na Brezjah v obdobju velikega šmarna. Letos zato iščejo možnosti drugod.« In prav med njimi, pravi, so mnogi, ki ne spoštujejo pravil bivanja v kampu. Zato, pojasnjuje Ambrožič, so se odločili, da takšnim gostom ne dovolijo vstopa v kamp.

Na Šobcu sicer sredi sezone opažajo predvsem upad tistih gostov, ki so se v Lescah navadno ustavljali na poti na Hrvaško in nazaj. »Zdravstveni ukrepi so praktično onemogočili obiske po številu najpomembnejših gostov iz Nizozemske, Belgije, Nemčije ... Pri zapuščanju Hrvaške se čez Slovenijo lahko peljejo, ne morejo pa tu prenočiti. Takšnih je bilo v preteklih letih kar tretjino, na vrhuncu lanske sezone do tisoč na dan. Manj opazen je upad števila tistih gostov, ki sicer pridejo na Šobec kot končno destinacijo. Povprečna doba bivanja se je skoraj podvojila,« pravi Ambrožič in dodaja, da bo pri tem, kako uspešna bo letošnja sezona, zadnjo besedo tako kot sicer v kampih tudi letos imelo vreme.

Več parkirišč za obiskovalce Sv. Jošta

Vilma Stanovnik

Kranj – Od oktobra naprej bo obiskovalcem Sv. Jošta na voljo skupaj že 67 parkirnih mest. Ta so razporejena na odseku ceste Stražišče–Pševo. Kot pojasnjujejo na kranjski občini, si z gradnjo dodatnih parkirišč prizadevajo občanom in obiskovalcem še bolj približati dostopnost izhodišč za vzpone na Sv. Jošt nad Kranjem. Tako je bilo od začetka leta 2018 pa do danes na štirih lokacijah na novo urejenih že 54 parkirnih mest. Parkirne površine so v celoti asfaltirane, omejene s cestnimi robniki in meteornim odvodnjavanjem ter opremljene z ustrezno prometno signalizacijo. Vsa parkirna mesta so zgrajena tako, da zagotavljajo varnost uporabnikov parkirišč in udeležencev v prometu. Vrednost projekta ureditve parkirišč na vseh lokacijah znaša okoli 120 tisoč evrov.

vremenska napoved

Danes dopoldne bo deloma sončno, popoldne in v noči na jutri pa spremenljivo oblačno s pogostimi plohami in nevihtami. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, popoldne bo še nastalo nekaj ploh in neviht.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
15/25 °C	14/26 °C	13/26 °C

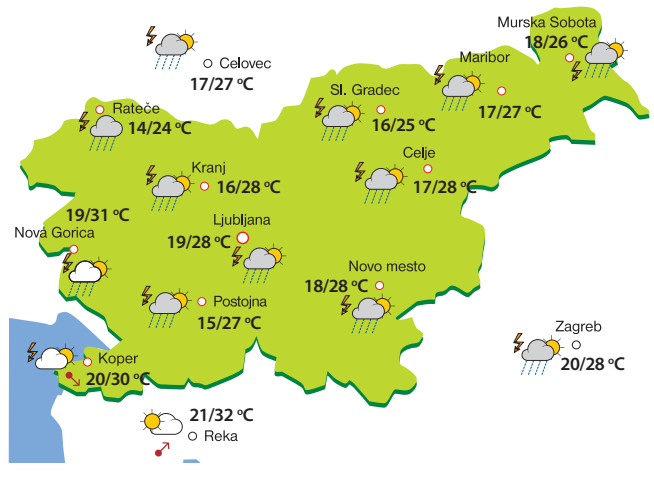

Začela se je obnova ceste Markovo–Podlom

Markovo – Občina Kamnik obvešča, da se je 11. avgusta začela težko pričakovana rekonstrukcija lokalne ceste Markovo–Studenca–Podlom, zaradi česar so izvajalcu uvedli začasno spremembo prometnega režima. Delna in občasna popolna zapora bo zaradi prekopa veljala predvidoma vse do 9. novembra, v delovnem času med 7. in 15. uro. V času popolne zapore bo urejen obvoz v smeri Sovinja Peč–Znojile–Sela–Podhruška–Markovo–Studenca.